საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ვერსია იხილეთ SAKRESP.GE

გამოდის 1918 წლიდან ● ფასი 1,5 ლარი

№119-120 (10122-10123) 2026 წლის 3 სექტემბერი, ხუთშაბათი

დაურ ბუავამ ქართველ ხალხში აფხაზების მტერი ვერსად იპოვა!

იხ. 6 გვ.

ბიძინა ივანიშვილი:

ბოდიშის მოხდა შერიგებისთვის აუცილებელია!

რა უთქვამთ, რა მოუჩმახავთ!

ხელები შორს „ასავალ-დასავალისგან“!

იხ. 2 გვ.

რამაზ საყვარელიძე

5

დღევანდელი ოპოზიციის სამწუხაროდ, „ქართული ოცნება“ განწირულია გამარჯვებისთვის!

ანა ონიანმა

ვერბიეს ფესტივალის მთავარი ჯილდო მოიპოვა

8

ტყუილებისგან ცხვირ-დაგრძელებული ცინიკოსი

იხ. 3 გვ.

დავით ჩაკვეტაძე გენიოსი პოეტი, დიდი მოქალაქე

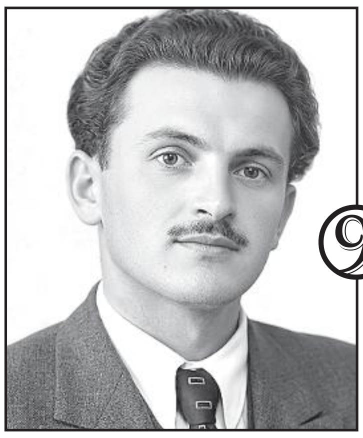

9

გალაკტიონ ტაბიძე:

„ოჰ, რა ბიჭია ჩვენი დათიკო!..“

პუტინ!

„გამოდი უკრაინიდან, რომ თავი გადაირჩინო!“

10

„კრიპტო-ვაჭრობა“ თუ თაღლითობა – ეჭვები საქართველოში პოპულარულ „საინვესტიციო პლატფორმაზე“

11

დედამიწაზე წელიწადის ორი ახალი დრო გაჩნდა

15

რა უთქვამთ, რა მოუჩმახავთ!

ირაკლი ღარიბაშვილი ციხიდან მორიგ წერილსავრცელებს:

„ვფიქრობ, საზოგადოება უკვე დარწმუნდა, რომ ჩემ მიერ გამოქვეყნებული წერილი ნამდვილია და მასში დასახელებული ფაქტები სიმართლეს შეესაბამება. მამუკა მდინარაძემ ამ საქმეში იმდენად მძიმე და უხეში შეცდომები დაუშვა, რომ ამან გამოიწვია არამხოლოდ მისი თანამდებობიდან მოხსნა, არამედ პოლიტიკიდან წასვლაც.

თუმცა, საზოგადოებას მინდა გავაცნო ჩემი პოზიცია: მდინარაძის პოლიტიკიდან გაყვანა ვერ წაშლის მისი და ირაკლი კობახიძის თანამონაწილეობით ქვეყნისთვის, ადამიანებისთვის და „ქართული ოცნებისთვის“ მიყენებულ უმძიმეს და გამოუსწორებელ ზიანს.

ერთხელ კიდევ განვმარტავ საზოგადოებისთვის, რას გულისხმობდნენ ჩემთვის გამოგზავნილი წერილის პირველ პუნქტში, სადაც ნახსენებია ჟურნალისტი დიტო ჩუბინიძე, ირმა ინაშვილი და მათი აქტიურობის გამო გაჩენილი აღქმები და ეჭვები. ამ საკითხზე ქალბატონმა ირმა ინაშვილმა თავად განმარტა, რომ მე არავითარი შეხება არ მქონია და არც მაქვს მათ პოლიტიკურ თუ ჟურნალისტურ საქმიანობასთან.

შესაძლოა, ჟურნალისტ დიტო ჩუბინიძის სტატიების შესახებ საერთოდ არაფერი მეთქვა, რამდენიმე დღის წინ სრულიად შემთხვევით ერთი შემზარავი ფაქტი რომ არ გამეგო. სწორედ ამის გამო გადავწყვიტე, საზოგადოებისთვის გამეზიარებინა დამატებითი ინფორმაცია, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ხელისუფლების მიერ ჩემთვის გამოგზავნილ წერილს და მიმდინარე წლის თებერვალში მომხდარ ფაქტს.

12 თებერვალს, კობახიძისა და მდინარაძის დავალებით, შემომიგზავნეს 2026 წლის 2 თებერვლის გაზეთ „ასავალ-დასავალის“ სტატია. აღნიშნულ სტატიაში ჟურნალისტი დიტო ჩუბინიძე ინტერვიუს ართმევს ყოფილ უფლებადამცველ ლაზარე ჯორბენაძეს. სტატია ძირითადად კობახიძის კრიტიკას და მის მიმართ გამოთქმულ მძიმე ბრალდებებს ეძღვნებოდა.

გადმომცეს პრეტენზიული გზავნილი, რომელშიც გამოთქმული იყო აბსოლუტურად მცდარ აღქმაზე დაფუძნებული ეჭვი – ხომ არ ვიდექი მე ხსენებული სტატიის უკან. სხვა დეტალებს შეგნებულად არ ვწერ, თუმცა ძირითადი ბრალი და პრეტენზია სწორედ ის იყო, რომ მსგავსი კრიტიკული სტატიების უკან ჩემს კვალს ხედავდნენ.

ჩემი რეაქცია, რა თქმა უნდა, უკიდურესად ნეგატიური იყო და შევუთვალე, მსგავსი კითხვებითა და პრეტენზიებით ჩემთან მეორედ აღარ მოსულიყვნენ; რომ ასეთი შეკვეთილი სტატიები ჩემი ხელწერა არ არის და მათთვის არის დამახასიათებელი. მოგვიანებით ეს კრიტიკული ბრალდებები ხშირად მეორდებოდა ტელეკომპანია „ობიექტივის“ ეთერშიც. ახლა უკვე ჩემთვის სურათი ნათელია და პასუხი ყველა საკითხზე არის გაცემული, თუ რატომ ჩამიწერეს წერილის პირველ პუნქტად, რომ „დიტო ჩუბინიძისნაირმა და ირმა ინაშვილისნაირმა მხარდამჭერებმა“ სერიოზული ეჭვები გააჩინეს და ძალიან დააზიანეს კობახიძე-მდინარაძის გუნდის ინტერესები.

მთელი ეს ისტორია, ალბათ, საჯაროდ მოსაყოლი არც იქნებოდა, სრულიად შემთხვევით რომ არ გამეგო, რომ დიტო ჩუბინიძის ხსენებული სტატიის რესპონდენტმა, სტატიის გამოქვეყნებიდან გარკვეული ხნის შემდეგ, თავი მოიკლა. ასევე ჩემთვის ცნობილი გახდა, რომ გარდაცვლილი უფლებადამცველის, ლაზარე ჯორბენაძის თვითმკვლელობასთან დაკავშირებით თავად გაზეთი „ასავალ-დასავალი“ ღიად სვამდა კითხვებს და ეჭვქვეშ აყენებდა მისი თვითმკვლელობის ვერსიას.

პასუხი უნდა გაეცეს შემდეგ კითხვას: რა გახდა უფლებადამცველი ლაზარე ჯორბენაძის გარდაცვალების რეალური მიზეზი?

ამ კითხვას საჯაროდ ვსვამ, რადგან საზოგადოებაში დღემდე რჩება პასუხგაუცემელი კითხვები არაერთი ადამიანის თვითმკვლელობის ფაქტთან დაკავშირებით, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა კობახიძე-მდინარაძის მმართველობის დროს...“

დიმიტრი სამხარაძე:

ეს არის ღარიბაშვილის პიროვნული, პოლიტიკური და ადამიანური ტრაგედია!

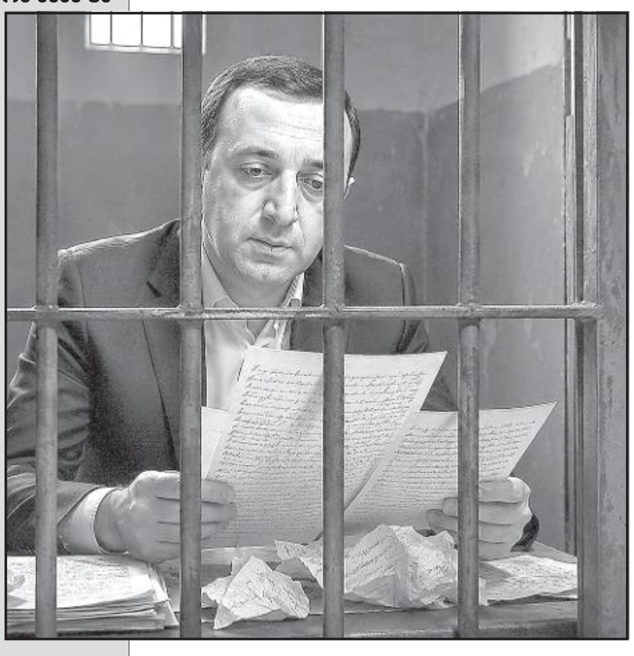

პიროვნული, პოლიტიკური და ადამიანური ტრაგედიაა, რაც ირაკლი ღარიბაშვილის თავს ხდება, „ამის შესახებ „ქართული ოცნების“ რეგიონული მდივანი დიმიტრი სამხარაძე სოციალურ ქსელში წერს.

მისი თქმით, **ირაკლი ღარიბაშვილის** არც ერთი სიტყვა რაციონალურ მსჯელობას არ ექვემდებარება.

– მას შემდეგ, რაც ყოფილმა პრემიერმა, ირაკლი ღარიბაშვილმა მის მიერვე აღიარებული კორუფციული დანაშაულის შემდეგ საპატიმროდან „ქართული ოცნების“ და პარტიის დამფუძნებლის, ბატონი ბიძინა ივანიშვილის მიმართ შეურაცხმყოფელი, ბინძური კამპანია დაიწყო, მე, როგორც პარტიის რეგიონულ მდივანს, საჯარო პოზიცია აქამდე არ დამიფიქსირებია.

მაინტერესებდა და ველოდებოდი, რა გზას გაივლიდა თვითაღიარებული კრიმინალი, დეგრადაციის რა დონეს მიაღწევდა ადამიანი, რომელიც, სამწუხაროდ, ერთ დროს ჩვენი გუნდის ლიდერი იყო და რომელმაც, ასევე სამწუხაროდ, ჯერ კორუფციაში გაისვარა ხელი, შემდეგ დანაშაული აღიარა და სასჯელს თავად დასთანხმდა. სამწუხაროდ, ღარიბაშვილი მის მიერვე უკანონოდ მოხვეჭილი ფულით მის მიერვე დაფინანსებული საპირფარეშოს მაკულატურის „ასავალ-დასავალის“ დონეზე დაეშვა.

ცხადია, მე არ ვაპირებ ამ ადამიანის ბოდვების შინაარსობრივ განხილვას, რადგან არც ერთი მისი სიტყვა რაციონალურ მსჯელობას არ ექვემდებარება. მისი პიროვნული, პოლიტიკური და ადამიანური ტრაგედიაა, რაც მის თავს ხდება. მე უბრალოდ მინდა, ვუთხრა ჩვენი პოლიტიკური გუნდის დიდ ოჯახს, ეს არის

მორიგი გაკვეთილი, თუ რა მძიმედ, ამავე დროს რა ტრაგიკულად ამთავრებს ადამიანი კარიერას, რომელიც უღალატებს ჩვენს იდეალებს, პირად მატერიალურ კეთილდღეობას გაცვლის სამშობლოზე, პრინციპებსა და გუნდურ ერთიანობაზე.

დაბოლოს, „ქართული ოცნების“ ერთგულ ჯარისკაცებს, ნამდვილებს მივმართავ: სამშობლოს დაბრუნებისთვის, აგენტურის მოშორებისთვის და ქვეყნის გათავისუფლებისთვის ჩვენი უკომპრომისო ბრძოლა 2011 წელს დაიწყო ერისკაცის ხელმძღვანელობით, მას შემდეგ ჩვენი თითოეული დღე არის ხალხის დიდი გამარჯვების შენარჩუნების, ამ ძვირფასი მონაპოვარის გაფრთხილების პროცესი, ხოლო ამ რთულ გზაზე ნანახი არაერთი ღალატის საპირწონეა ის ერთიანობა, რასაც ჩვენ, „ქართული ოცნების“ ნამდვილი ჯარისკაცები, ვაჩვენებთ ერთმანეთს და ამ მტკიცე ერთობით ვამაგრებთ ჩვენს სამშობლოს“..

ამხანაგო დიმიტრი სამხარაძევ!

პირდაპირ გეტყვით, რომ ცოტა უფრო ჭკვიანი და გონიერი მეგონეთ!

ასე ძალიან ვინ დაგამსგავსათ მავნებელი, მოღალატე ნაცების ბელადის მიერ გაზრდილ, უფრო ზუსტად, გაუზრდელ პოლიტიკოსებს?!

ეს რა მოჩმახეთ ყოფილი პრემიერის (თანაც „ოცნების“ ორგზის პრემიერის) საპასუხო წერილში – **„ღარიბაშვილი მის მიერვე უკანონოდ მოხვეჭილი ფულით მის მიერვე დაფინანსებული საპირფარეშოს მაკულატურის – „ასავალ-დასავალის“ დონეზე დაეშვა“...**

გაგახსენებთ, ამხანაგო დიმიტრი, რომ 2011-2012 წლებში აფერისტი სააკაშვილი ზუსტად თქვენი ლექსიკით გაიძახოდა – **„ქართველები „ასავალ-დასავალის“ დონეზე დაეშვნენ, მის ტყუილებს დაუჯერეს და იმიტომ წავაგეთ არჩევნებიო!“**

„ოცნების“ დამფუძნებელი და მისი ერთგული ბეგობრებიც დღემდე ემადლიერებიან „ასავალ-დასავალს“ ნაცისტური მარაზმისგან საქართველოს გათავისუფლების გამო.

გარდა ამისა, თვით შერეკილმა სააკაშვილმაც კი ვერ გაბედა, ასე უტიფრად „ასავალ-დასავალისთვის“ „საპირფარეშოს მაკულატურა“ ეწოდებინა!

ამხანაგო დიმიტრი, „მაკულატურა“ კი არა, „ასავალ-დასავალი“ დღესაც ყველაზე დიდი ტირაჟით გამოდის საქართველოში და მკითხველის ერთსულოვან მოწონებას იმსახურებს. „ასავალ-დასავალი“ დამოუკიდებელი საქართველოს ბეჭდური მედიის ერთ-ერთი ფლაგმანია 1992 წლიდან და წარმატებით ასრულებს ერის გამოფხიზლების, სიმართლის დამკვიდრების ეროვნულ ფუნქციას!

ამიტომ, ამხანაგო დიმიტრი! – არა მხოლოდ „ასავალ-დასავალი“, არამედ თავისუფალი მედიის სხვა გამოცემებიც, რომლებიც თქვენგან აბსოლუტურად უყურადღებოდ არის მიგდებული, ხელშეუხებელია!

ხელები შორს „ასავალ-დასავალისგან“!

სპარტაკ ქობულია

ირაკლი ღარიბაშვილის წერილი კიდევ ერთხელ ადასტურებს, როგორ ბინძურ, მოღალატე, კორუმპირებულ და ყველაფრის მკადრებელ პარტიად ჩამოყალიბდა „ქართული ოცნება“, რომელიც ხელისუფლებაში ქართველი ხალხის უმრავლესობით მოვიდა... – ამის შესახებ პარტიის „გახარია საქართველოსთვის“ წევრმა, დეპუტატმა **გიორგი შარაშიძემ** განაცხადა. მისი თქმით, მოღალატეობრივ ქმედებებს ადგილი განსაკუთრებით ბოლო ექვსი წლის მანძილზე ჰქონდა.

გიორგი შარაშიძე:

ღარიბაშვილს თუ ჰგონია, „ჩაშვებების“ სერიით სამართლიანი სასამართლოს გადაწყვეტილებას გადაურჩება, ძალიან ცდება!

„ღარიბაშვილს თუ ჰგონია, ამ „ჩაშვებების“ სერიით, რომელიც მან დაიწყო, სამართლიანი სასამართლოს გადაწყვეტილებას გადაურჩება, ძალიან ცდება. მთავარი ისაა, რომ არა მხოლოდ ღარიბაშვილი, არამედ მდინარაძე და კობახიძე ,მათ მიერ ჩადენილი უამრავი დანაშაულის გამო, მკაცრად იქნებიან გასამართლებული და დასჯილი, ეს დღეს იქნება თუ ხვალ, ამ ხელისუფლების, თუ ახალი ხელისუფლების პირობებში.

მათ მკაცრი სასჯელი ქართველი ხალხისგან და მათ მიერ არჩეული ხელისუფლებისგან ელით, ამ სასჯელისთვის სამივე უნდა მოემზადონ“, განაცხადა **გიორგი შარაშიძემ.**

მისი თქმით, იმ პარტიისგან, სადაც ამდენი აგენტი და ამდენი ყოფილი „ნაცია“, საერთოდ რა მოლოდინი უნდა ყოფილიყო.

„რაც შეეხება „ოცნებაში“ დარჩენილი სხვა წევრები ძალიან ცდებიან, თუ ჰგონიათ, ქართველი ხალხი ვერ ხვდება, რომ იქ ანგელოზი არავინაა – როდესაც მათი ლიდერები ასეთი დამნაშავეები არიან, თავად რით განსხვავდებიან იმ პარტიისგან, სადაც ამდენი აგენტი და ამდენი ყოფილი „ნაცია“, საერთოდ რა მოლოდინი უნდა გვქონოდა? ეს ის სამწუხარო რეალობაა, რასაც ღარიბაშვილის მიერ დაწყებული ჩაშვებების და დასმენების ახალი სერიებით ვხედავთ. რაც შეეხება თვითმკვლელობებს, რა თქმა უნდა, ამას თავისუფალი და სამართლიანი გამოძიება სჭირდება. ერთადერთი, რაც შემიძლია, თვითმკვლელობების შესახებ გითხრათ, ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ „ნაცები“ და „ოცნება“ არა თუ არაფრით განსხვავდებიან, ერთმანეთზე უარესები არიან. კარგად გვახსოვს „ნაციონალური მოძრაობის“ დროს მომხდარი არაერთი თვითმკვლელობა თუ მკვლელობა, ამ სიას ემატება „ოცნების“ პერიოდში ასევე გამოუძიებელი და ბურუსით მოცული თვითმკვლელობები. სამწუხარო რეალობაა, ბევრ რამეში „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელწერას როგორ აგრძელებს „ოცნება“. „ოცნებას“ და „ნაციონალურ მოძრაობას“ შორის უკვე არანაირი სხვაობა არ არის და ისინი ერთმანეთზე უარესები არიან, სამწუხაროდ, ეს თვითმკვლელობებიც არ არის გასაკვირი. რა გზასაც ადგა და რა ხელწერაც ჰქონდა „ნაციონალურ მოძრაობას“, იმავეს „ოცნება“ აგრძელებს!

წურბელა

საქართველოს რესპუბლიკა

ტყუილებისგან ცხვირ-დაგრძელებული ცინიკოსი

ღია წერილი ბატონ რომან გოცირიძეს

ბატონო რომან!

პრემიერ-მინისტრთან და ეროვნული ბანკის პრეზიდენტთან გაგზავნილ ჩემს ღია წერილში (დაიბეჭდა ამავე გაზეთის 24 აგვისტოს ნომერში) დასმული საკითხების უმეტესობა ახლა გადაწვეტილი იქნებოდა, თქვენ ეროვნული ბანკის პრეზიდენტობის პერიოდში სახელმწიფოებრივად რომ გეაზროვნათ და ეს საკითხები წამოგეჭრათ. აფხაზეთში დაბადებულ და გაზრდილ კაცს ერთხელაც არ მოგსვლიათ (ყოველ შემთხვევაში საჯაროდ არ გაგიჟღერებიათ) ლარის კუპიურებზე აფხაზური წარწერის დატანის აუცილებლობა. თქვენ მხოლოდ იმაზე ფიქრობდით, ეროვნული ბანკის პრეზიდენტობის პერიოდში, როგორ შეგექმნათ თქვენთვის ფინანსური კეთილდღეობა.

შევეცდები მოკლედ წარმოგიდგინოთ ის „საგმირო საქმენი“, რომელიც ბატონმა რომანმა ცხოვრების ბოლო, უახლოეს პერიოდში ჩაიდინა.

რომან გოცირიძემ სახელმწიფო სამსახურიდან წამოსვლის შემდეგ, სხვისი ქონების დაუფლების მიზნით, ბატონებთან მიხეილ ჯიბუტთან და მურად ნარსიასთან ერთად დააფუძნა კომერციული ბანკი შპს „კერძო ბანკი“ **(ბანკში მისი წილი 70 პროცენტს აღემატებოდა).** მოტყუებით მოიზიდა აქციონერები, გააყიდინა მათ საკუთრებაში არსებული სახლები, ბინები და სხვა უძრავ-მოძრავი ქონება. შეპირდა, რომ ზღაპრულ დივიდენდებს გადაუხდიდა და თანაც ვალუტაში, არადა, იცოდა, რომ საქართველოში ერთადერთი საგადამხდელო საშუალება მხოლოდ ლარი იყო. მან დააწესა მაღალი პროცენტები სესხებზე, ანაბრებზე და გაკოტრებამდე მიიყვანა ბანკი. ის იძულებული გახდა, ეთხოვა სს „საქართველოს ბანკის“ ხელმძღვანელობისთვის, შეეერთებინათ გაკოტრებული შპს „კერძო ბანკი“ თუ არა, სს „საქართველოს ბანკის“ მაშინდელი გენერალური დირექტორი, ბატონი **ვალერი შარიქაძე** და ბანკის სხვა ხელმძღვანელობა, რომლებმაც გამოიჩინეს წინდახედულობა, რა შედეგი შეიძლებოდა მოჰყოლოდა საქართველოში მაშინ არსებული მყიფე საბანკო სისტემის პირობებში ბანკის გაკოტრებას (ადვილი შესაძლებელი იყო, დომინოს ეფექტი გამოეწვია და დავუბრუნდებოდით იმ საუკუნის 90-იან წლებს), მიიღეს ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილება და სს „საქართველოს ბანკს“ შეუერთეს გაკოტრებული შპს „კერძო ბანკი“.

* * *

სს „საქართველოს ბანკის“ ერთ-ერთ მორიგ აქციონერთა კრებაზე, კრების მიმდინარეობისას უკანა რიგებში ჩოჩქოლი ატყდა.

ჩვენ შეჩვეული ვიყავით, რომ აქციონერთა კრება ყოველთვის მშვიდ და საქმიან ვითარებაში ტარდებოდა, გაკვირვებულები მივაჩერდით ამ ხალხს **(10-15 კაცი, რომელიც ესწრებოდა კრებას, ხოლო საერთოდ მოტყუებული აქციონერების რაოდენობა ასს აჭარბებდა).** ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარემ, ბატონმა ვლადიმერ პატეიშვილმა ჰკითხა მათ, თუ ვინ იყვნენ? ისინი აღმოჩნდნენ შპს „კერძო ბანკის“ აქციონერები და აპროტესტებდნენ სს „საქართველოს ბანკის“ იმ აქციების რაოდენობას, რომელიც მათ შეხვდათ შპს „კერძო ბანკის“ სს „საქართველოს ბანკთან“ შეერთების შემდეგ. ბატონმა ვლადიმერმა აუხსნა, რომ მათ მისცეს მაქსიმალური რაოდენობა სს „საქართველოს ბანკის“ აქციები, რომელიც გადაანგარიშებით გამოუვიდათ და მეტს ვერაფერს დაუმატებდნენ. ამავე დროს, შეპირდა, რომ შეახვედრებდა შპს „კერძო ბანკის“ დამფუძნებლებს. შეხვედრაზე მოვიდა მარტო ბატონი მიხეილ ჯიბუტი, ბატონი რომანი კი არ გამოცხადდა. შპს „კერძო ბანკის“ თანამშრომელმა (ბანკის მთავარმა ბუღალტერმა) ეს რომ გაიგო, მითხრა, ბატონი რომანი რომ მისულიყო შეხვედრაზე, მაგ საცოდავს, აუცილებლად გაპუტავდნენო.

* * *

ბატონო რომან! ტელევიზიით თქვენი გამოსვლები საზოგადოებას ნამეტნავად აღიზიანებს, განსაკუთრებით იმათ, ვინც დაზარალდა შპს „კერძო ბანკში“ თქვენი „მოღვაწეობის“ შედეგად. რატომ გგონიათ, რომ ხალხს მოკლე მეხსიერება აქვს და ეს ყველაფერი დაავიწყდა?! ეროვნული ბანკის პრეზიდენტობის და პრეზიდენტობის შემდეგ თქვენ ისეთი გამოსვლები გაქვთ, თითქოს კომპეტენცია მოგემატათ. ეროვნულ ბანკში თქვენ შემდეგ მისულ პრეზიდენტებს დარიგებებს აძლევთ. საბანკო საქმეში ჩახედულებისთვის ღიმილის მომგვრელია და სასაცილოა თქვენი ფრაზა, რომ ეროვნულ ბანკში დატოვეთ შესაბამისი დებულებანი, თუ როგორ იმოქმედონ ეროვნული ბანკის პრეზიდენტებმა ამა თუ იმ სიტუაციაში. თქვენ ამით პუბლიკაზე თამაშობთ და საზოგადოებას ყალბ წარმოდგენას უქმნით, თითქოს საბანკო საქმის კორიფე ბრძანდებოდეთ!, არადა, თქვენი განვლილი საბანკო საქმიანობა სულ სხვას მეტყველებს.

* * *

ეროვნული ბანკის თანამშრომელმა, აფხაზეთიდან დევნილმა, ჩემმა ყოფილმა განყოფილების გამგემ, ნელი ლაშხიამ შემომჩივლა, ჩვენი ბანკის პრეზიდენტმა რომან გოცირიძემ წელთა დამსახურების თანხები მოგვიხსნა თავისთვის ხელფასი, რომ გაეზარდა და წამლების საყიდლად ფული არ მრჩებაო. მას ონკოლოგიური დაავადება ქონდა. ბატონო რომან, თქვენი სიხარბით ის მიაჯაჭვეთ ონკოლოგიური საავადმყოფოს სარეცელს.

ბატონმა რომანმა ეროვნულ ბანკში მისვლისთანავე მართლაც გაუუქმა თანამშრომლებს ხელფასზე წელთა ნამსახურობის დამატებითი თანხების დარიცხვა, მ. შ. აფხაზეთიდან დევნილებსაც. წლების განმავლობაში სახელმწიფო ბანკში და შემდგომში ეროვნულ ბანკში მოქმედი წესით **(კომერციულ ბანკებში ასეთი წესი არ იყო)** თანამშრომლებისთვის გათვალისწინებული წელთა დამსახურების თანხების გაცემის შეწყვეტას ხელს რომ აწერდით, ხელი როგორ არ აგიკანკალდათ აფხაზეთში დაბადებულ და გაზრდილ კაცს და სინდისმა როგორ არ შეგაწუხათ, ამ თანხით საკუთარი ხელფასი რომ გაიზარდეთ. მით უმეტეს მაშინ, როცა, მთელი ქვეყანა, ერი და ბერი, ცივილიზებული სამყაროს ჩათვლით, დევნილებს ეხმარებოდა. თქვენი უსინდისო მოქმედების შეფასება მკითხველისთვის მიმინდია.

ეროვნული ბანკიდან თქვენი განთავისუფლების შემდეგ, თანამშრომლებს საქართველოს სინამდვილეში არსებული საუკეთესო სადაზღვევო პაკეტი მისცეს. ეროვნულ ბანკში მისული ერთ-ერთი ახალი ხელმძღვანელი პირი (მან კატეგორიულად ამიკრძალა, ვინაობის გამხელა!) პირადად დაუკავშირდა ონკოლოგიური საავადმყოფოს მთავარ ექიმს და შესთავაზა ეროვნული ბანკიდან დამატებითი თანხების ჩარიცხვა ნელი ლაშხიას გადასარჩენად. ეს იყო ხელმძღვანელი მუშაკის, რიგითი თანამშრომლის მიმართ გამოჩენილი თანადგომის ნათელი დადასტურება, რითიც გამოირჩეოდა სახელმწიფო ბანკი და შემდგომში ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობა.

ბატონო რომან! – ეროვნული ბანკისთვის თქვენ უცხო სხეული იყავით, რაც თქვენი ქმედებებით დაადასტურეთ. მადლობა საქართველოს მესამე პრეზიდენტს, რომ დროზე მოგაშორათ ეროვნულ ბანკს. ონკოლოგიური საავადმყოფოს მთავარმა ექიმმა ნელი ლაშხიას ამის შესახებ ინფორმაცია რომ მიაწოდა, მან მაშინვე დამირეკა. ის ისეთ განწყობაზე იყო, გამოჯამრთელებული მეგონა. სამწუხაროდ, მკურნალობა დაგვიანებული აღმოჩნდა და ნელი ლაშხია მალევე გარდაიცვალა. მისმა ერთადერთმა შვილმა კოკამ, დედის სიკვდილი მძიმედ გადაიტანა. ის IT სპეციალისტი იყო, იარაღი ხელში არასდროს ჭერია, უკრაინაში წავიდა საომრად და იქ დაიღუპა.

ბატონო რომან! – ამ ოჯახის ტრაგედია თქვენ სინდისზეა. გაუმაძღარი რომან გოცირიძე აგრძელებდა თავისთვის ხელფასის გაზრდას. მან მოკლე პერიოდში (მიახლოებით სამი თვეში) თვიური ხელფასი 4 ათასიდან 18 ათასამდე გაიზარდა და უნდოდა 24 ათასამდე გაზრდა. მისი უტიფრობა და სიხარბე, სავარაუდოდ ვერ აიტანა საქართველოს მესამე პრეზიდენტმა, (პრეზიდენტის ხელფასი მხოლოდ 7 ათასი ლარი იყო) და ის გაანთავისუფლა საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტობიდან და თავის თანაშემწედ დანიშნა.

სს „საქართველოს ბანკში“ საზედამხედველო ფუნქციის შესასრულებლად ეროვნული ბანკიდან რომ მოდიოდნენ, ბატონი რომანის დავალებით, პირველ რიგში საოპერაციო დეპარტამენტს სტუმრობდნენ, სადაც იყო ინფორმაცია თანამშრომლების ხელფასების შესახებ (აღნიშნულ დეპარტამენტს მაშინ მე ვხელმძღვანელობდი). მას აინტერესებდა თუ რამდენს ღებულობდა ხელფასის სახით საქართველოს ბანკის გენერალური დირექტორი ბატონი **ვლადიმერ გურგენიძე.** ბატონი რომანი ვერ ხვდებოდა, როგორ შეიძლება ეროვნული ბანკის პრეზიდენტს იმდენივე ანაზღაურება ჰქონოდა, როგორც საქართველოში ყველაზე დიდი აქტივების მქონე კომერციული ბანკის წარმატებულ ხელმძღვანელს, რომელმაც სს „საქართველოს ბანკის“ ერთი აქციის ფასი, მოკლე პერიოდში სადღაც 3 ლარიდან 70 ლარამდე გაზარდა.

ბატონმა რომანმა ეროვნულ ბანკში ჩამოწერა კომპიუტერები, მიკრო ავტობუსი, რომელიც ეროვნული ბანკის თანამშრომლებს ემსახურებოდა, თითქოს აფხაზეთში, თავის მშობლიურ გალში გასაგზავნად სჭირდებოდა, მაგრამ გალში ეს საქონელი ისე არ ჩასულა, როგორც მე, დროა, ის ჩვენებას აძლევდეს პროკურატურის გამომძიებელს, თუ სად გააქრო ეს საქონელი!

* * *

ცალკე აღნიშვნის ღირსია ბატონ რომანის საბანკო ექსპერტობა და მისი სატელევიზიო გამოსვლები. თუნდაც ერთი მაგალითი ავიღოთ, რა აურზაური მოაყოლა (და არამარტო მან), ეროვნული ბანკის მიერ ოქროში რეზერვების მნიშვნელოვან გაზრდას და ყველაფერი ბატონ ბიძინა ივანიშვილს დაუკავშირა.

ეს რა დასაძრახია, ჯერ ერთი, თუ ბატონმა ბიძინამ ბიზნესმენისთვის დამახასიათებელი ინტუიციით განჭვრიტა, რომ მოსალოდნელი იყო მსოფლიოო ბაზარზე ოქროზე ფასების მატება და ურჩია ქალბატონ ნათია თურნავას მნიშვნელოვნად გაეზარდა ეროვნული ბანკის რეზერვები ოქროში. ხოლო, მეორე, **ნათია თურნავა,** აპირებდა რა ეროვნული ბანკის რეზერვების ოქროში მნიშვნელოვან გაზრდას, წინასწარი კონსულტაცია გაიარა ბატონ ბიძინასთან, გაითვალისწინა ბატონ ბიძინას ცოდნა და გამოცდილება. დრომ გვიჩვენა, ეს კომერციულად აბსოლუტურად გამართლებული გადაწყვეტილება იყო. ბატონო რომან გაიგეთ, იმიტომაა ბატონი ბიძინა მილიარდერი, რომ საერთაშორისო დონის ბიზნესმენისთვის დამახასიათებელი ინტუიცია კარნახობს, როდის რა შეიძინოს და რა გაყიდოს. თქვენ კი დევნილებს (და არა მარტო მათ) წამლის ფულსართმევთ და ამით იზრდით საკუთარ შემოსავალს.

ბატონ რომანს და სხვა ვაი ექსპერტებს (მათ უმრავლესობას, ერთ წიგნს ვინ ჩივის, ერთი ნაშრომიც არა აქვთ დაწერილი ეკონომიკაზე, საბანკო საქმეზე), ვაჟკაცობა არ ეყოთ, საჯაროდ ეღიარებინათ, ოქროში რეზერვების გაზრდის ის დადებითი ეფექტი, რომლის შედეგად მნიშვნელოვნად გაიზარდა ეროვნული ბანკის საერთაშორისო რეზერვები. ბატონო რომან, დაანებეთ საბანკო საკითხებზე კომენტარებს თავი, ეს არ არის თქვენი საქმე, არ გყოფნით არც კომპეტენცია და არც ინტუიცია. თქვენ შეგიძლიათ ილაყბოთ, როგორც ჟურნალისტ ემა ტუხიაშვილთან ერთ-ერთ გადაცემაში ჰქენით, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, საქართველოს ეროვნული ბანკის საცავებში როგორ შედის და გამოდის ნაღდი ფული.

თხოვნა მაქვს ტელევიზიებთან და პრესასთან, დაანებეთ თავი, ბატონ რომან გოცირიძეს, მისნაირ ვაი ექსპერტებს და ეკონომიკაზე, საბანკო საკითხებზე კომენტარი თხოვეთ პროფესიონალებს: ქალბატონ **ნათია თურნავას** (ეროვნული ბანკი), ბატონ **ნოდარ ჯავახიშვილს** (ყოფილი ეროვნული ბანკი), ბატონ **ნიკა გილაურს** (ყოფილი პრემიერი), ბატონ **ირაკლი გილაურს** (საქართველოს კაპიტალი), ბატონებს: **არჩილ გაჩეჩილაძეს** და **გიორგი შაგიძეს** (საქართველოს ბანკი), ბატონებს: **ვახტანგ ბუცხრიკიძეს** და **ოთარ შარიქაძეს** (თიბისი), ბატონ **დავით ცაავას** (ბაზის ბანკი), ბატონ **ვაჟა მენაბდეს** (ლიბერთი), ბატონ **თემურ აბულაძეს** (ტერაბანკი) და სხვა მოქმედ ბანკირებს.

ბატონი რომანი მატყუარა რომ არის, ეს ყველასთვს ცნობილია. ამასთან ერთად ის პროვინციელი ცინიკოსიცაა. ის ტელევიზიით გამოდიოდა და ტრაბახობდა, თუ როგორ ატყუებდა ეროვნული ხელისუფლების მხარდასაჭერად საქართველოს პარლამენტის წინ გაშლილი კარვის ქალბატონებს, გალში დაბადებულმა და გაზრდილმა კაცმა, მეგრული ზვიად გამსახურდიას სიყვარულის გამო რომ ისწავლა. ბატონი რომანი, როგორც ე. წ. ხუნტის მთავრობის ვიცე-პრემიერი მუდმივად, დაუნდობლად ებრძოდა კანონიერ, ეროვნულ ხელისუფლებას.

რაოდენ სამწუხაროა, რომ საქართველოში ადგილი აქვს ასეთ ნონსენსებსაც, როცა ბოტასის ქურდი (ფარცხალაძე) გენპროკურორად ინიშნება, ხოლო გაკოტრებული კომერციული ბანკის ფაქტიური ხელმძღვანელი (გოცირიძე), შემდგომში კომერციული ბანკების მთავარი ზედამხედველი – საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი ხდება! ბატონო რომან, თქვენი ცოდვების ჩამოთვლას ერთი სტატია არ ეყოფა. თქვენ თვითონ ვითომ ხუმრობით აღიარეთ, ახალგაზრდობაში ტყუილებს ვამბობდი და ცხვირი იმიტომ დამიგრძელდაო. თქვენდა სამწუხაროდ, ტყუილების თქმა დღესაც არ შეგიწყვეტიათ და ის თქვენი ცხოვრების მუდმივ თანამგზავრად აქციეთ.

თქვენ იმდენი ცოდვები გაქვთ ბატონო რომან, სული რომ გადაირჩინოთ, სატელევიზიო ეთერებიდან კი არა, ტაძრებიდან არ უნდა გამოდიოდეთ. გავიწყდებათ, წუთისოფელში რომ ვცხოვრობთ. სანამ მიქაელ-გაბრიელი მოგაკითხავთ, დრო არ დაკარგოთ სატელევიზიო კომენტარებზე, იარეთ ტაძრებში, ხშირად ეზიარეთ. უფალი მოწყალეა – შეგიწყალებთ! მაგრამ, არა მგონია, ცაათა სასუფეველში დაიმკვიდროთ ადგილი, იქ სადაც მართალნი განისვენებენ!

ვასილ ჯიშკარიანი,

სს „საქართველოს ბანკის“ აფხაზეთის ფილიალის და საოპერაციო დეპარტამენტის ყოფილი დირექტორი

სტატია ეძღვნება პოეტისა და პუბლიცისტის, ჩემი უფროსი მეგობრის და დიდი პატრიოტის ვახტანგ ხარჩილავას ნათელ ხსოვნას

პარლამენტის თავმჯდომარე:

ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას არ ვანაცვალებთ არანაირ სხვა მიზანს

მიმდინარეობს კოორდინირებული კამპანია, რათა საქართველომ ჩააბაროს საკუთარი ტერიტორიები რუსეთს და უარი თქვას ტერიტორიულ მთლიანობაზე, ქვეყნის გამთლიანებაზე. გვაპარებენ წვეთ-წვეთად, — ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა** გუშინ განაცხადა.

პაპუაშვილს ჰკითხეს საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის **მიხეილ სააკაშვილის** განცხადებაზე, „ვისაც ჰგონია, რომ აფხაზეთზე კონტროლის აღდგენის გზა, მაქსიმუმ, 50000 აფხაზის შემორიგებაზე გადის მხოლოდ, იმას თავში, აზრების ნაცვლად, ტყლაპი აქვს“.

პაპუაშვილის თქმით, ქვეყნის ორი მთავარი ეროვნული ამოცანაა ხალხის კეთილდღეობა, ქვეყნის გამთლიანება და სხვა არც ერთი მიზანი არ არსებობს, რომელიც ამაზე ზემოთ დგას.

„ჩვენ ბოლო პერიოდში ვხედავთ პირდაპირ კამპანიას, რომელიც მიმართულია ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის წინააღმდეგ. მინდა, ამას ხაზი გავუსვა. ჯერ დაიწყო ზარამიძის განცხადებით, რომელმაც ომის დანაშაულები დააბრალა საქართველოს და ქართველ ჯარისკაცებს 90-იან წლებში მიმდინარე დაპირისპირებისას, შემდეგ გვარამიამ, რომელმაც უწოდა ისტორიული ტრავმა, რომლისგანაც საჭიროა გათავისუფლება და პარალელები გაავლო რატომღაც სომხეთთან. თქვა, რომ, მისი შეფასებით, როგორც სომხეთი გათავისუფლდა ყარაბაღის ტრავმისგან და პერსპექტივები გაეხსნა, ასე უნდა გავთავისუფლდეთ ჩვენც ამ ტრავმისგან. პირდაპირ გამოჩნდა ამით, რა ხედვა აქვთ მათ ქვეყნის მთლიანობასთან დაკავშირებით.

ეს გაგრძელებაა იმ ხაზის, რომელიც ზოგადად კოლექტიურ „ნაციონალურ მოძრაობას“ ყოველთვის ჰქონდა, მათ შორის ხელისუფლებაში ყოფნის დროს, როცა სააკაშვილი ამბობს, რომ აფხაზებს ვეზიზღებით და ამას არაფერი ეშველება, ის, რომ შერიგების პოლიტიკას აზრი არა აქვს. ზოკერიას განცხადება, რომ შერიგების პოლიტიკა არის ფუჭი, გვარამიას განცხადება, რომ ეს არის ტრავმა და ეს ტრავმა ბლოკავს ჩვენს განვითარებას, უნდა მოვიცილოთ და წინ გავიხედოთ, მისი გადმოსახედიდან.

ეს ყველაფერი აჩვენებს, რომ ეს არის კოორდინირებული კამპანია, რათა საქართველომ ჩააბაროს საკუთარი ტერიტორიები რუსეთს და უარი თქვას ტერიტორიულ მთლიანობაზე, საკუთარი ქვეყნის გამთლიანებაზე. გვაპარებენ ასე წვეთ-წვეთად, ნელ-ნელა და ამას დაამატებენ, რაზეც საუბრობს გვარამია, სომხეთთან პარალელებით, რომ ამის სანაცვლოდ რაღაც პერსპექტივები გაიხსნება. ამავეს ეუბნებიან უკრაინას, რომ კომპრომისზე წავიდეს ტერიტორიებთან დაკავშირებით და ამით გაეხსნება უფრო მეტი პერსპექტივა განვითარებაში.

ამავეს ეუბნებიან მოლდოვას დნესტრისპირეთთან დაკავშირებით. ახლა, როგორც ჩანს, მოგვადგნენ ჩვენ და აქედანვე უნდა გაეცეს ძალიან მკაცრი პასუხი, რომ არანაირი კომპრომისი ჩვენი ქვეყნის მთლიანობით არ იქნება არანაირ მიზანთან დაკავშირებით. ხაზი უნდა გაესვას კიდევ ერთხელ, ჩვენი ქვეყნის ორი მთავარი ეროვნული ამოცანაა — ჩვენი ხალხის კეთილდღეობა და ქვეყნის გამთლიანება. სხვა დანარჩენი, არც ერთი მიზანი არ არსებობს, რომელიც ამაზე ზემოთ დგას. ასე რომ, ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას არ ვანაცვალებთ არანაირ სხვა მიზანს“!..

არავის ვუსურვებდი სხვა ადამიანების ტრაგედიების გამოყენებას პოლიტიკური ინსინუაციებისთვის!

ზოგადად, არავის ვუსურვებდი, რომ სხვა ადამიანების პიროვნული ტრაგედიების გამოყენება ხდებოდეს პოლიტიკური ინსინუაციებისთვის, — ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა ირაკლი ღარიბაშვილის** მორიგ წერილთან დაკავშირებით დასმული კითხვის პასუხად განაცხადა.

„ჩვენ ვიცით, ვინც იყენებს ამ მეთოდებს და უკვე წლებია, შეჩვეული ვართ, რომ ხდება სხვადასხვა ტრაგედიის, თვითმკვლელობა იქნება, თუ სხვა სახის ტრაგედია, გამოყენება, რათა პოლიტიკური ინსინუაციები მოხდეს. ამ შემთხვევას რაც შეეხება და ადამიანს, რომელმაც, თუ არ ვცდები, თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე, რაც არის ეს ისტორია, ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ზოგიერთმა ადამიანმა, ვგულისხმობ ჟურნალისტს, ვინც გამომსარჩლებლად არიან ქცეული იმ ადამიანის, რომელმაც თვითმკვლელობით დაასრულა საკუთარი სიცოცხლე, მის სულს მაინც უნდა სცენ პატივი და მოასვენონ ადამიანი. ხდება კიდევ სპეკულაცია ამ საკითხთან დაკავშირებით“, — განაცხადა **პაპუაშვილმა.**

„ვისურვებდი, სამართლებრივ პრეტენზიებთან დაკავშირებით, რომელიც აქვს პროკურატურას, გამოძიებას, თუ არსებობს არგუმენტირებული პასუხები, გაეცეს სამართლებრივი პასუხები. სხვადასხვა დროს გვინახავს პოლიტიკურ ჭრილში გადატანის მცდელობები, მაგრამ ამას არანაირი შედეგი არ მოაქვს. არის სამართლებრივი საკითხები, პროკურატურის მიერ წარდგენილი ბრალი, ამ ბრალს სჭირდება პასუხი. სხვა დანარჩენი, პოლიტიკური ინსინუაციები, ვფიქრობ, რომ ზედმეტია.

არსებობს ბრალი, სამართლებრივი პროცესი და ამას სჭირდება სამართლებრივი პასუხი. პოლიტიკურ ჭრილში გადატანა უბრალოდ აჩვენებს, რომ სამართლებრივი პოზიციები არის ხოლმე სუსტი. ჩვენ შეგუებული ვართ, როდესაც ხდება ყურადღების გადატანის მცდელობა სხვადასხვა პოლიტიკური ინსინუაციებით. სამართლებრივ კითხვებს სჭირდება სამართლებრივი და არა პოლიტიკური პასუხები“, — განაცხადა **შალვა პაპუაშვილმა.**

რაც შეეხება თორნიკე რიჟვაძის საქმესთან დაკავშირებულ კითხვას, პაპუაშვილი ამბობს, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით არ არსებობს ბურუსით მოცული გარემოება.

„სამწუხაროდ, ეს მცდელობა იყო წარუმატებელი, თუმცა მას წერილიც ჰქონდა დაწერილი და ახსნილი ჰქონდა, რატომ მივიდა ამ გადაწყვეტილებამდე. ასე რომ, ყველა ინსინუაციას აქვს პასუხი, რომ არც ერთ ამ საკითხთან დაკავშირებით არ არსებობს რაიმე ისეთი გარემოება, რომელიც ბურუსით იყოს მოცული ან გაუგებარი“, — აღნიშნა **პაპუაშვილმა.**

აბრეშუმის გზის ერთ-ერთი მთავარი არტერია თბილისზე გადიოდა...

თბილისში აღმოჩენილი არტეფაქტები კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ აბრეშუმის გზის ერთ-ერთი მთავარი არტერია გადიოდა თბილისზე, დღევანდელ რუსთაველის გამზირზე, — ამის შესახებ პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა** განაცხადა.

მისივე თქმით, არტეფაქტები დედაქალაქის ისტორიას განსაკუთრებული შტრიხებს ამატებს.

„დედაქალაქის მერთან ერთად დავათვალიერეთ ის ადგილი, რომელიც სამუშაოების დროს აღმოჩნდა. ეს კიდევ ერთი ფურცელია ჩვენი დედაქალაქის ისტორიაში. უპირველესად, მინდა, მადლობა გადავუხადო თბილისის მერიას, რომ ამ სამუშაოების განხორციელების პროცესში ყურადღებით არიან იმ არქეოლოგიურ არტეფაქტებთან, რომლებიც შეიძლება, გამოჩნდეს. ასევე მინდა, მადლობა გადავუხადო არქეოლოგებს, რომლებიც მთელი დღის განმავლობაში მუშაობენ, რათა ჩვენი ქვეყნის ისტორიის კიდევ ერთი მონაკვეთის ეპიზოდი დაგვანახონ.

ჩემთვის ძალიან საინტერესო იყო, ვნახეთ ადგილი, სადაც, როგორც ჩანს, იყო თიხის საამქრო, ქურაში დარჩენილი თიხის ჭურჭელია, რომელიც ალბათ იქ დარჩა რაღაც ისტორიული მოვლენის გამო, იქნებოდა ეს შემოსევა თუ თავდასხმა, მას შემდეგ დარჩა მიწის ქვეშ. ახლა, საუკუნეების შემდეგ, როგორც აფასებენ არქეოლოგები, დაახლოებით მე-10-მე-11 საუკუნის არტეფაქტებია, რომლებმაც ამდენი საუკუნის შემდეგ პირველად იხილეს მზის შუქი. ეს კიდევ ერთხელ ამატებს ჩვენი ქვეყნის და დედაქალაქის ისტორიას განსაკუთრებულ შტრიხებს. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ აბრეშუმის გზის ერთ-ერთი მთავარი არტერია გადიოდა თბილისზე, დღევანდელ რუსთაველის გამზირზე“, — განაცხადა **შალვა პაპუაშვილმა.**

რადიკალურ ოპოზიციას არც რამის გაკეთების და არც რამის გაფუჭების უნარი არა აქვს!

რადიკალური ოპოზიცია ცდილობს, ყველაფერი, რაც კარგი ხდება, თავად დაიბრალოს, რადგან თვითონ კარგს ვერაფერს აკეთებენ, თუკი ვინმე რაიმის გაფუჭებას შეეცდება, ცდილობს, ამ გაფუჭებაში ჩაეწილოს, — ამის შესახებ პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა** გუშინ განაცხადა.

მისივე თქმით, რადიკალურ ოპოზიცია და ანტიკონსტიტუციური პარტიები აბსოლუტურად განულებულია.

ჟურნალისტის კითხვაზე, განიხილავს თუ არა ყოფილ პრემიერ-მინისტრს **ირაკლი ღარიბაშვილს** ოპოზიციასთან ერთად, პაპუაშვილმა აღნიშნა, რომ ოპოზიცია ამ განცხადებებიდან პოლიტიკური სარგებლის მიღებას ცდილობს.

„თავად ის, რომ რადიკალური ოპოზიცია ცდილობს, ამ განცხადებებიდან პოლიტიკური სარგებლის მიღებას, აჩვენებს, რომ არასწორი გზა აქვთ არჩეული. როცა ვხედავთ, რომ ის ჯგუფები, რომლებიც ქვეყანას ღალატობდნენ, ამ ქვეყანას უბედურებას აწევდნენ, დღემდე ეს პოლიტიკა აქვთ, ომის პარტია არიან. როდესაც განცხადება, ქმედება თუ შეფასება იქნება, ცდილობენ ამის გამოყენებას“

სამხედრო სამსახურში გაწვევის ახალი წესი

მთავრობის დადგენილების თანახმად, წვევამდელის სამხედრო აღრიცხვაზე აყვანის მიზნით თუ ვერ ხერხდება უწყების ჩაბარება, დოკუმენტი სსიპ სამხედრო გაწვევისა და რეკრუტირების ეროვნული სააგენტოს ვებგვერდზე გამოქვეყნდება და გამოქვეყნებიდან მე-7 კალენდარულ დღეს ჩაბარებულად ჩაითვლება.

ამასთან, პირი ვალდებულია, წვევამდელის სამხედრო აღრიცხვაზე აყვანის შესახებ უწყების ოფიციალურად ჩაბარებიდან 10 კალენდარული დღის ვადაში გამოცხადდეს სააგენტოს შესაბამის სტრუქტურულ ქვედანაყოფში.

„თუ პირი უარს აცხადებს შეტყობინების/უწყების ჩაბარებაზე, შეტყობინებაზე/უწყებაზე კეთდება სათანადო აღნიშვნა და უბრუნდება სააგენტოს. ასეთ შემთხვევაში შეტყობინება/უწყება ჩაბარებულად ითვლება.

პირის გამოძახების შესახებ შეტყობინება/უწყება ჩაბარებულად ითვლება აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ წვევამდელის სამხედრო აღრიცხვაზე ასაყვანი პირის ოჯახის სრულწლოვანი წევრი ჩაიბარებს შეტყობინებას/უწყებას ან უარს განაცხადებს მის მიღებაზე. შეტყობინების/უწყების მიღებაზე უარის თქმის შემთხვევაში შეტყობინებაზე/უწყებაზე კეთდება სათანადო აღნიშვნა და უბრუნდება სააგენტოს.

თუ წვევამდელის სამხედრო აღრიცხვაზე აყვანის მიზნით, ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“–„გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ფორმით გამოძახების შესახებ შეტყობინების/უწყების ჩაბარება ვერ ხერხდება ან, მათ შორის, მოკლე ტექსტური შეტყობინებით ან ელექტრონული ფოსტით უკუკავშირი არ განხორციელდა 2 სამუშაო დღის ვადაში, ან მისი ფოსტის მეშვეობით გაგზავნა შეუძლებელია, სააგენტო თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე არაუგვიანეს მე-2 სამუშაო დღისა აქვეყნებს გამოძახების შესახებ შეტყობინებას/უწყებას, რომელიც ჩაბარებულად მიიჩნევა გამოქვეყნებიდან მე-7 კალენდარულ დღეს. ამ შემთხვევაში პირი ვალდებულია, წვევამდელის სამხედრო აღრიცხვაზე აყვანის შესახებ შეტყობინების/უწყების ოფიციალურად ჩაბარებიდან 10 კალენდარული დღის ვადაში გამოცხადდეს სააგენტოს შესაბამის სტრუქტურულ ქვედანაყოფში.

პოლიტიკური სჯანი

დღევანდელი ნომრის სტუმარია ცნობილი ფსიქოლოგი და პოლიტოლოგი რამაზ საყვარელიძე

დღევანდელი ოპოზიციის სამწუხაროდ, „ქართული ოცნება“ განწირულია გამარჯვებისთვის!

„ღარიბაშვილისა და მდინარაძის ისტორიები ჩრდილს აყენებენ ხელისუფლებას, მაგრამ აქ ჩრდილია, ხოლო ოპოზიციის მხარეს დიდი მუქი ლაქები“

— ბატონო რამაზ! ირაკლი ღარიბაშვილი, დაკავების დღიდან ერთ-ერთი ყველაზე უჩვეულო პატიმარი იყო, თუნდაც იმიტომ, რომ ყოველგვარი განმარტებების გარეშე წავიდა ციხეში. გადის დრო, ის ჯერ გადაჰყავთ კლინიკაში და შემდეგ ვრცელდება მისი წერილი, რომლითაც კორუფციული ბრალდების აღიარებას სთხოვდნენ... შედეგად ვნახეთ, რომ რამდენიმე დღეში, მდინარაძე წავიდა პოლიტიკიდან. როგორ ფიქრობთ, რა პროცესი მიდის ხელისუფლებაში, რომელსაც 2028 წელს აქვს არჩევნები და უკვე რთული იქნება „ნაციონალური მოძრაობის“ ბუად გამოყენება...

— ჯერ ერთი, მომილოცავს ქართული შემოდგომის შემოსვლა, წლის ყველაზე საყვარელი დროა ქართველებისთვის. რაც შეეხება თქვენს „საშემოდგომო“ კითხვებს, იმედი მაქვს, შეღავათს გამიწევთ და ნებას დამრთავთ, დავიწყო ბოლოდან, მასზე პასუხი უფრო ადვილი მეჩვენება, სიტუაცია უფრო გასაგებია. 2012 წელს, საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობამ უარი თქვა „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელისუფლებაში მოსვლაზე, 9 წელში რა ხალხიც გაიცნეს, მიუღებელი იყო მათი მობრუნება (უფრო ნუ ჩავუღრმავდებით).

გავიდა წლები და „ნაციონალები“ მოსახლეობას სთავაზობენ იგივე ლიდერებს, იგივე ძალადობის სტილს და იმავე 9-წლიან პოლიტიკას, წარსულის მონანიების გარეშე. ხალხიც იგივე პასუხს იძლევა — არ უნდათ! შესაბამისად, მხოლოდ „ნაციონალური მოძრაობის“ დამსახურებაა, რომ იგი ისევ ბუას როლს ასრულებს ქართულ პოლიტიკაში. სხვა ოპოზიციური პარტიები ბუებიც არ არიან. ამიტომ, „ოცნება“ განწირულია გამარჯვებისთვის, თუ ეს ოპოზიცია ეყოლება საპირწონედ.

ახლა ღარიბაშვილის ამბავზე დავფიქრდეთ. მართლაც უჩვეულო ფიგურაა. მისი უშუალო მონაწილეობით დამყარდა ახალი კავშირი ჩინეთთან, რაც ისტორიული მნიშვნელობის შეიძლება აღმოჩნდეს საქართველოს საერთაშორისო ფუნქციის გაფართოებისთვის. ღარიბაშვილი ისმენდა და ითმენდა ამერიკის ელჩის ჭირვეულ მოთხოვნას მეორე ფრონტის გახსნაზე, თუმცა მაინც არ გახადა საქართველო „საომარ ლელოდ“... უცნაურია და გაუგებარი, რომ ადამიანი, რომელმაც ასეთი დიდი ისტორიული ნაბიჯები გადადგა, ვერ მოერია პატარა კაცის ემოციებს, მილიონებისა თუ თვითმფრინავის უნახაობას.

თავად ღარიბაშვილის წერილებიც გაუგებარია. 27-წლიანმა პატიმრობამ არ შეუშალა ნელსონ მანდელას ხელი პრეზიდენტობაში, ხოლო წერილებში ეუბნებიან — პოლიტიკაში მობრუნების ბლოკირებისთვის უნდა აღიარო დანაშაულიო, რაც ღარიბაშვილს უკვე ჰქონდა აღიარებული. დაუჯერებელია, რომ ადამიანებს ამდენად აღარ ჰქონდეთ აღარც ცოდნა და აღარც ლოგიკა. რაც შემიძლია ვიფიქრო, ისაა, რომ ბევრი ინფორმაცია მაკლია ლოგიკის დანახვისთვის; ან მეორე — ღარიბაშვილი მძიმე სტრესშია და ამიტომაა თავმოუბმელი მისი წერილები. ცხადია, ღარიბაშვილისა და მდინარაძის ისტორიები ჩრდილს აყენებენ ხელისუფლებას, მაგრამ აქ ჩრდილია, ხოლო ოპოზიციის მხარეს დიდი მუქი ლაქები. ამიტომ, ამ გაუგებრობებს პოლიტიკური სიურპრიზები არ მოჰყვება, ყველაფერი გაგრძელდება ძველებურად.

— პატიმრობაში მყოფმა ექსპრემიერმა, 20 აგვისტოს უკვე მესამე წერილი გამოაქვეყნა, სადაც ის ოჯახის წევრების დაკავების შესახებ მუქარაზე საუბრობს და აქვე იგი ხაზს უსვამს, რომ არავის არ ებრძვის და მხოლოდ თავს იცავს. მისი თქმით, სულ ტყუილად და უსუსურად წვალობენ, რომ მისგან გამოიყვანონ ქვეყნის, გუნდისა და ბიძინა ივანიშვილის მოღალატე. ბატონო რამაზ, რას ნიშნავს, იცავს თავს და არ უპირისპირდება ივანიშვილს?

— ამ კითხვაზე პასუხსაც სტრესის ვერსიით გავაგრძელებ, რადგან მიჭირს ამ წერილებშიც თანამიმდევრული ლოგიკური ხაზის დანახვა. ერთადერთი, რაც ცხადი ხდება, რომ კორუფციაზე ექსპრემიერი არ ლაპარაკობს, ხოლო ღალატს დაუშვებლად თვლის. ესეც მის ღირებულებებზე კარგად მეტყველებს, თუმცა კორუფცია შეიძლება კომპრომატად გამოიყენონ და ჩაგადენინონ ღალატი... ოღონდ, ეს ზედმეტი სიღრმეებია.

— ბატონო რამაზ, ცნობილია, რომ ექსპრემიერი არაა ის ფიგურა, რომელიც დამოუკიდებელ მოქმედებას დაიწყებს, არქივში არსებობს ივანიშვილის განცხადება, რომელიც ამბობს, რომ კრიზისულ, თუ არა კრიზისულ სიტუაციაში ღარიბაშვილს შეუძლია ჩამოაყალიბოს ახალი პოლიტიკური გუნდი და ეს არის ყველაზე საინტერესო, მით უფრო, როდესაც არსებობს ივანიშვილის მეორე განცხადება, რომ 2028 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის „ქართული ოცნების“ ოპოზიცია ისევ გუნდიდან შეიქმნება და დღეს არსებული „ოცნება“ გადავა ოპოზიციაში. ბატონო რამაზ, გამორიცხავთ, რომ გარემოცვიდან ოპოზიცია, სწორედ ღარიბაშვილის სახით შეიქმნას?

— ერთი ჩემი კოლეგა ადრე დამენიძლავა — გახარია დამოუკიდებლად ნაბიჯს არ გადადგამსო. მერე მოუწია სახინკლეში დაპატიჟება. ადამიანის პროგნოზი ამინდის პროგნოზზე უფრო რთულია. რაც შეეხება თქვენს მიერ ნახსენებ განცხადებებს, არ გამოვრიცხავ, რომ მაგაზე ფიქრობდეს ივანიშვილი, რადგან ლოგიკურად, სხვა გზა არაა. მეც ვთქვი საჯაროდ რამდენჯერმე, რომ „ოცნების“ ოპოზიცია „ოცნებიდან“ უნდა დაიბადოს-მეთქი. გადავავლოთ თვალი ახლო წარსულს, მხოლოდ გამსახურდია გახდა კომუნისტების ოპოზიცია ისე, რომ კომუნისტი არ იყო. მას შემდეგ ოპოზიცია სულ მმართველი გუნდიდან იჩეკება. გარდა ამ ისტორიული კანონზომიერებისა, არის სხვა მიზეზებიც, რატომაც ლოგიკურია ოპოზიციის მმართველებში მომწიფება.

— ვთანხმდებით, რომ პოლიტიკურ ველზე აუცილებელია რეალური ოპოზიცია, მაგრამ სამწუხაროდ, ეს ველი მონოპოლიზებულია. არსებული ოპოზიცია არ შეიძლება განვიხილოთ, როგორც კონსტრუქციული ოპოზიცია, რატომ არის რეალური ოპოზიციის გაჩენა ძნელი, როდესაც პოლიტიკური პროცესი ამას ითხოვს და 35-წლიანი ისტორიაც ამას ამბობს, რომ რეალური ოპოზიცია და ამავე დროს კონსტრუქციული, არის აუცილებელი? ვის მიერ არის მონოპოლიზებული ეს ველი და რატომ არ აწყობს არც ერთ ხელისუფალს კონსტრუქციული ოპოზიცია?

— ხელისუფალს არც უნდა აწყობდეს ეფექტური ოპოზიცია. გადავიტანოთ ვითარება ოჯახზე: ჩვეულებრივ, ქმარს ხომ არ აწყობს, რომ მის ცოლს ჰყავდეს საყვარელი, რომელსაც მერე გაჰყვება კიდეც. ოპოზიციამ უნდა წაართვას ძალაუფლება სახელისუფლო გუნდს, ხოლო ყველა ოპოზიცია, რომელსაც სურს ძალაუფლება, არის რეალური ოპოზიცია. გაჩნდა ვერსიები, რომ დღევანდელი ოპოზიცია იმდენად ბევრ შეცდომას უშვებს, რომ მას არც უნდა ხელისუფლებაში მოსვლა, გრანტებით და საბიუჯეტო თანხებით განებივრებული ოპონენტობა ურჩევნიაო. არაა გამორიცხული, რომ თუ ეს ასეა, მაშინ მართლაც საჭიროა რეალური ოპოზიციის გაჩენა. ეს ძნელია, რადგან შეიძლება ყველას აწყობს ოპოზიცია, რომელიც „ქუხს და არ წვიმს“, ოღონდ ასეთი ოპოზიცია პოლიტიკურ ფუნქციებს ვერ შეასრულებს.

— რეალური ოპოზიცია სჭირდება მხოლოდ საქართველოს მოსახლეობას და მანვე უნდა გააჩინოს რეალური პარტიები. მდინარაძის წასვლა პოლიტიკიდან რომ მისი გადაწყვეტილება არ არის, ეს ცხადია, მაგრამ როგორ ფიქრობთ, შესაძლებელია არჩევნებამდე სამთავრობო გუნდის შეცვლა, საერთოდ, რა შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს და რამდენად სწორი პოლიტიკური სვლა იქნება კობახიძის ჩანაცვლება სხვა ფიგურით?

— საერთოდ, ხშირი ცვლილება ფიგურების, თანაც ისეთის, ვისაც ადრე ბევრ კომპლიმენტს ეუბნებოდნენ, არ ტოვებს კარგ შთაბეჭდილებას. თუ ფიგურები ხშირად იცვლება, ეს ნიშნავს, რომ ისინი გამოდგომაზე ინიშნებიან და არა — წინასწარ შემუშავებული კონცეფციით. ბევრი იუკადრისებს, ყველა სავარძლის თავზე უნდა ეკიდოს იმის დეტალური კონცეფცია, როგორი კაცი უნდა ჩაჯდეს ამ სავარძელშიო. შეიძლება, კარგი იქნებოდა, მაგრამ არაა ცხოვრება მასე მოწყობილი.

მეორე მხრივ, არც ისაა გამორიცხული, რომ დანიშნულმა ადამიანმა იმაზე უკეთესად იმუშაოს, ვიდრე შემსრულებელს წარმოედგინა. ამიტომ, გამოდგომაზე გათვლა ბევრგან ხდება — ქორწინებიდან დაწყებული და მინისტრების დანიშვნით დამთავრებული. შემთხვევითობის შესამცირებლად, როგორც ქორწილის, ასევე დანიშვნის წინ, ფსიქოლოგებიც ეხმარებიან შერჩევას, რაც მუშაობის კულტურის დონის მაჩვენებელია. ოღონდ, ყველა გადაწყვეტილება უნდა იყოს გასაგები. გაუგებარია, არჩევნების წინ პრემიერის შეცვლა და ახალი კაბინეტის დანიშვნა ერთი თვით, თუ რაიმე კატასტროფისკენ არ მიდის ქვეყანა, დიდი სისწრაფით. ქვეყნის სიმშვიდისა და სტაბილურობის განცდა ექნება ყველას, თუ დროულად და აუჩქარებლად მოხდება ყველაფერი.

„ოცნების“ ოპოზიცია „ოცნებიდან“ უნდა დაიბადოს. გადავავლოთ თვალი ახლო წარსულს, მხოლოდ გამსახურდია გახდა კომუნისტების ოპოზიცია ისე, რომ კომუნისტი არ იყო. მას შემდეგ ოპოზიცია სულ მმართველი გუნდიდან იჩეკება. გარდა ამ ისტორიული კანონზომიერებისა, არის სხვა მიზეზებიც, რატომაც ლოგიკურია ოპოზიციის მმართველებში მომწიფება.

ესაუბრა

თამთა ქარჩავა

დაურ ბუავამ ქართველ ხალხში აფხაზების მტერი ვერსად იპოვა!

საქართველოში წლებია, თაობები იზრდებიან, რომელთაც აფხაზეთის მიწაზე ფეხი არ დაუდგამთ, აფხაზეთის ცა არ უნახავთ, არ ყოფილან აფხაზეთის ზღვის ოქროსფერ სანაპიროზე და არც იმ ზრდილობიან, ბრძენ, ღირსეულ, კარგად აღზრდილ აფხაზებთან უსაუბრიათ, რომელთაც ძველ საქართველოში და, კერძოდ, სამეგრელოში „წკანტილს“, ანუ კარგად აღზრდილს, გამოწკეპილს უწოდებდნენ, მაგრამ რამდენიმე წლის განმავლობაში, აგერ, აქ, თბილისში გვყავდა აფხაზი „წკანტილი“ ბიჭი დაურ ბუავას სახით.

იგი მშვიდობის მერცხალივით შემოფრინდა ჩვენთან, აქ ცხოვრება გადაწყვიტა და ერთხელ თქვა: „საქართველო მტრად წარმომედგინა, მაგრამ ქართველ ხალხში მტერი ვერ დავინახეო“.

დაური 1994 წელს ტყვარჩელში დაიბადა. ის და მისი თაობა ქართველებსა და აფხაზებს შორის ომს არ მოსწრებია, მათ არც უომიათ, არც სისხლი და ნგრევა უნახავთ, რომელიც უფროსი თაობების მეხსიერებას და განცდებს დღემდე მძიმე ტვირთად აწევს.

იქნებ, სწორედ ამიტომ შეძლო დაურ ბუავამ ის, რაც უფროსებისთვის გაცილებით რთული აღმოჩნდა. მან საკუთარ თავში იპოვა ქართველებსა და ნამდვილ, ძირ და ფესვძველ აფხაზებს შორის არსებული საერთო იდენტობა და გაჰყვა იდეას, რომელიც თავის დროზე მკაფიოდ გამოხატა გიორგი შერვაშიძემ, როცა თქვა: „ტომით აფხაზი ვარ, ხოლო ეროვნებით ქართველიო“.

ერთ დღეს დაურ ბუავა თბილისის ცენტრალურ მოედანზე გამოვიდა. ხელში ტრაფარეტი ეჭირდა, რომელზეც ეწერა: **„მე ვარ აფხაზი. თუ თვლი, რომ ძმები ვართ, ჩამეხუტე!“**

და ჩვენ მას ჩავეხუტეთ.

იმ დღეს თითქოს მთელი საქართველო ერთ აფხაზს მოეხვია და უთხრა: კი, დაურ, ჩვენი ძმა ხარ!

ეს იყო გარღვევა.

ერთი შეხედვით, ეს მხოლოდ ერთ ახალგაზრდა კაცის მიერ ქუჩაში გამოტანილი ტრაფარეტი იყო და ასე ბევრი დგას დღეს ქუჩაში, მაგრამ, სინამდვილეში, გაცილებით დიდი რამე მოხდა – ადამიანმა, რომელსაც მთელი ბავშვობა და ახალგაზრდობა ქართველისაგან დაშორებულ მტრულ გარემოში ჰქონდა გატარებული, თავად გადმოდგა ნაბიჯი მეორე ნაპირისაკენ.

მან დაგვანახა, რომ ენგურის ორივე მხარეს მცხოვრებ ადამიანებს ერთმანეთისთვის ხელის გაწვდენა ჯერ კიდევ შეუძლიათ.

მაგრამ ჩახუტება ერთი წუთია. ნდობის შექმნას კი წლები, ზრუნვა და მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა სჭირდება.

რა გავაკეთეთ ამ ნდობის შესანარჩუნებლად?

რა გავაკეთეთ დაურისთვის, რომელიც საქართველოში 2021 წლიდან ცხოვრობდა და რამდენიმე დღის წინ დიღომში ნაქირავებ ბინაში გარდაცვლილი იპოვეს?!

გავრცელებულმა ვიდეოკადრებმა ყველა დაგვაბნია, გაგვაოგნა, სხვადასხვა მიმართულების ბევრნაირი ეჭვი გაგვიჩინა, მაგრამ პასუხები ადვილი საპოვნელი არაა და არც ადამიანის მთელი ცხოვრების რამდენიმე ვიდეოკადრში ჩატევა არის შესაძლებელი.

დაური უკვე 31 წლის იყო, საკუთარი არჩევანით, შეცდომებით, სისუსტეებით, საკუთარი პირადი ცხოვრებით.

ჩვენ არ ვიცით, რა ხდებოდა მის ცხოვრებაში. ამიტომ არც მის შესახებ განაჩენის გამოტანის უფლება გვაქვს, თუმცა ვიცით, ერთი რამ: ვერაფერი დაგვავიწყებს იმ ნდობას, რომელიც მან გამოგვიცხადა.

აფხაზი კაცი, რომელიც რუსთაველის გამზირზე გამოვიდა და ყველას გასაგონად თქვა: – ქართველო, ჩამეხუტე! გადადგა სარისკო ნაბიჯი, რომლის ფასიც აღმოჩნდა მისი ოჯახის აფხაზეთიდან გადახვეწა, თავად დაურისთვის კი მოღალატის იარლიყი აფხაზთა იმ ნაწილის თვალში, რომელთაც გზააბნეულ სეპარატისტებს ვეძახით!

დაურ ბუავას მიერ გამოწვდილი ხელის ფასი ვერ განისაზღვრება მისი პირადი ცხოვრების შეცდომებით ანდა სირთულეებით. ვერ გაუფასურდება იმიტომაც, რომ ცხოვრების ყველაზე მძიმე განსაცდელების წინაშე ის საბოლოოდ მარტო აღმოჩნდა და ალბათ ყველაზე მეტად სწორედ ეს მტკივა დაურის გარდაცვალებაში.

როცა მასზე ვფიქრობ, ვტირი, ვტირი არა მხოლოდ იმიტომ, რომ დაური აღარ არის, არამედ იმიტომაც, რომ ზეცად გაფრინდა ადამიანი, რომელმაც შეძლო, ეთქვა: „ქართველო, ჩამეხუტე!“ და ამ ერთი წინადადებით საკუთარი ცხოვრებით ზღო, საკუთარი ცხოვრება გაწირა.

ვიღაცამ სოციალურ ქსელში დაწერა: დაურ ბუავა ნარკომანი ყოფილაო!..

დაური 31 წლის იყო. ზრდასრული კაცი, რომელსაც საკუთარ არჩევანზე პასუხისმგებლობა უნდა ეტვირთა, მაგრამ ამავე დროს სრულიად ახალგაზრდა იყო იმისთვის, რომ მისი ცხოვრება რამდენიმე ვიდეოკადრითა და უკანასკნელი დღეების მოვლენებით შევაფასოთ.

მისი ტოლი ბოგი ახალგაზრდა დილაობით დედას ელოდება, სანოლში კარაქიან პურს და ყავას როდის მიუტანს, დაური კი გარიყული იყო იმის გამო, რომ ზურგშექცეულთა შემობრუნება განიზრახა და კარაქიან პურზე უფრო დიდი მიზანი დაისახა. მან იცოდა, რომ დანასისხლად გადაკიდებულ მტრებს შორის ხიდები მხოლოდ პოლიტიკურ მაგიდებთან არ შენდება.

შერიგების ხიდები ადამიანებს შორის იგება, როცა ერთი მეორის ენას სწავლობს, უსმენს, ლექსებს წერს, ისტორიას ისმენს და ამით ურთიერთობის ახალ ისტორიებს სისხლით, ცრემლით და ზოგჯერ საკუთარი სიცოცხლითაც კი წერს.

დაურმა გარდაცვალებით კიდევ ერთი გაკვეთილი მოგვცა – დაგვაფიქრა, რომ ადამიანის დანახვა და დაფასება მაშინ არ უნდა დავიწყოთ, როცა ტრაგედიის წინაშე უძლურები აღმოვჩნდებით.

მანამდე უნდა ვეცადოთ, დავინახოთ ისინი, რომლებიც ყოველგვარი პოლიტიკური ტრიბუნებისა და დიდი განცხადებების გარეშე აკეთებენ დიდ, საქვეყნო საქმეებს...

* * *

არ ვიცი, იცნობთ თუ არა ნიკა გაძაღუას – პოეტსა და მთარგმნელს. ეს ბიჭი ივანე თარბასა და სხვა აფხაზ მწერლებსა და პოეტებს თარგმნის და ქართველებსა და აფხაზებს ერთმანეთის ენასთან, ლიტერატურასთან და განცდებთან აახლოებს.

30 წლის კაცი მარტო, ჩუმად, პრეტენზიების გარეშე ისეთ საქმეებს აკეთებს, რომელსაც ზოგჯერ და ხშირად ბევრი ოფიციალური შეხვედრაც ვერ ახერხებს.

რატომ გამახსენდა დაურის სიკვდილთან დაკავშირებით ნიკა გაძაღუა?

იმიტომ რომ, ჩვენი ნიკაც აფხაზეთიდან ჩამოვიდა საქართველოში და აქ დარჩა.

ღმერთმა დიდხანს გვიმყოფოს მისი თავი.

ამას წინათ, ნიკამ, მომწერა, მომიკითხა, არ იყო კარგ ხასიათზე...

პოეტი კაცია და მკვეთრად გამოხატული მისი მელანქოლიური განწყობა მისსავე რომანტიკულ ბუნებას მივაწერე, მაგრამ მერე სხვა კითხვაც გამიჩნდა: – ვიცით, კი, როგორ ცხოვრობს თბილისში მარტოდმარტო ნიკა გაძაღუა? ვიცით, როგორ ცხოვრობენ აფხაზეთიდან წამოსული ადამიანები საქართველოში? ვიცით, რა სჭირდებათ მათ? ანდა როგორ შეიძლება მათი ნიჭი და შესაძლებლობები საქართველოსთვის საჭირო გავხადოთ, ან ქართველებსა და აფხაზებს შორის ურთიერთობების დასათბობად როგორ გამოვიყენოთ? თუ მხოლოდ მაშინ ვამჩნევთ, როცა მათი სახელები ტრაგედიებთან ერთად წარმოჩინდება?

ჩვენ გვინდა აფხაზეთში დაბრუნება!

ჩვენ გვინდა აფხაზებთან შერიგება!

მაგრამ ამისთვის მხოლოდ პოლიტიკური განცხადებები საკმარისი არაა...

იცოდა ეს დაურმა, იცის ნიკამაც და ვიცით ბევრმა ჩვენგანმაც.

ვიცით, რომ შერიგებას ადამიანური ნაბიჯები სჭირდება – ერთმანეთის მოსმენა, საკუთარი შეცდომების აღიარება და როცა ამის საჭიროება არსებობს, ერთმანეთისთვის ბოდიშის მოხდაც კი.

წლების წინ ვამბობდი და ახლაც იმავე აზრზე ვარ: თუ შერიგება გვინდა, ბოდიშის მოხდაც უნდა შეგვეძლოს.

2024 წელს ბიძინა ივანიშვილმა ქართველებს, აფხაზებსა და ოსებს შორის შერიგებაზე საუბრისას თქვა: **„ბოდიშის მოხდა შერიგებისთვის აუცილებელიაო“** და დასძინა, რომ ბოდიში უნდა მოვუხადოთ ომებით დაზარალებულ ჩვენს აფხაზებსა და ოსებს.

ჩემი წარმოდგენით, შერიგების გზაც ასეთია – ჯერ ერთმანეთისკენ უნდა წავიდეთ, ერთმანეთის ტკივილს უნდა მოვუსმინოთ და ბოლოს ისიც უნდა შევძლოთ, რაც ყველაზე მეტად გვიჭირს: ვაღიაროთ ჩვენი მნიშვნელოვანი წილიც ამ ტკივილში, რადგან ბოდიში მხოლოდ სიტყვა არ არის. ბოდიში პასუხისმგებლობის აღიარებაცაა, პასუხისმგებლობა მხოლოდ წარსულის მიმართ კი არა, ცოცხალი ადამიანების მიმართაც...

დღეს დაური ცოცხალი აღარ არის.

აღარ არის მისი ღიმილი, მისი უშუალობა, მისი მართალი ხმა.

ჰაერში დარჩა შერიგებისთვის გაწვდილი მისი ხელი და ერთი ძალიან მძიმე კითხვაც: როდის ვიქნებით მზად ამ ხელს პასუხი მხოლოდ ერთი თეატრალური ჩახუტებით კი არა, პრაქტიკული ნაბიჯით გავცეთ!

ნახეთ, დაურის ყოფნამ ჩვენ შორის და თბილისში მისმა ტრაგიკულმა სიკვდილმა რამდენი რამე დაგვანახა და რამდენ რამეზე დაგვაფიქრა?!

დარწმუნებული ვარ, საქართველოში რომ მოდიოდა, ამას ფიქრობდა თვითონაც, რადგან შერიგება უნდოდა, მეგობრობა, ტომით აფხაზობა და ეროვნებით ქართველობა უნდოდა...

დაურის ჭირისუფალი ახლა საქართველოა. ჩვენთან მშვიდობით მოსული ბიჭი თბილმა ქართულმა მიწამ უნდა ჩაიკრას გულში, მან ხომ ერთხელ გაშალა ხელები და გვითხრა: თუ ძმები ვართ, ჩამეხუტე!

– კი, დაურ, ძმები ვართ!

ირანდა კალანდაძე

წლების წინ ვამბობდი და ახლაც იმავე აზრზე ვარ: თუ შერიგება გვინდა, ბოდიშის მოხდაც უნდა შეგვეძლოს. 2024 წელს ბიძინა ივანიშვილმა ქართველებს, აფხაზებსა და ოსებს შორის შერიგებაზე საუბრისას თქვა: „ბოდიშის მოხდა შერიგებისთვის აუცილებელიაო“ და დასძინა, რომ ბოდიში უნდა მოვუხადოთ ომებით დაზარალებულ ჩვენს აფხაზებსა და ოსებს.

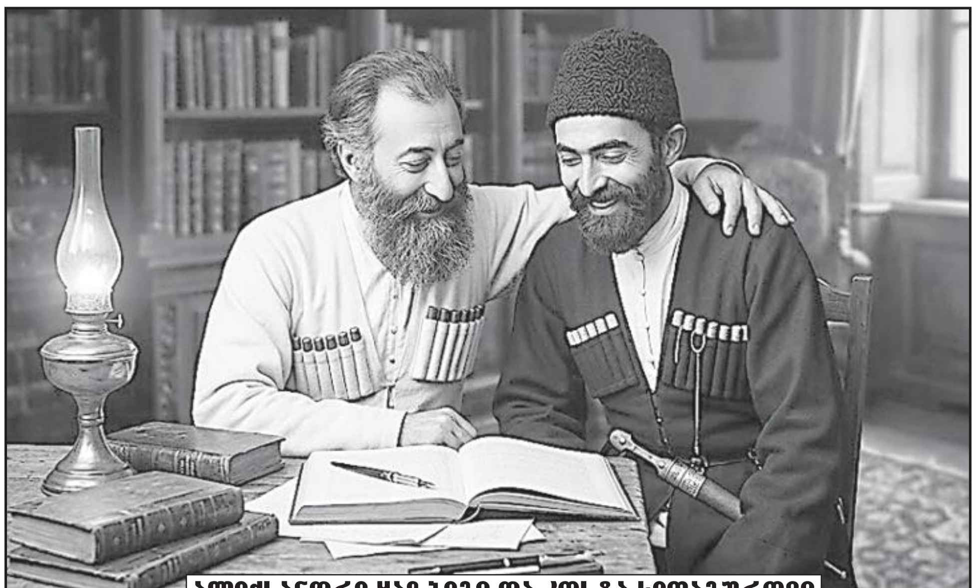

ალექსანდრე ყაზბეგი და კოსტა ხეთაგუროვი

ფესვებს მივხედოთ, ძმობის ფესვებს, აფხაზებო და ოსებო!

ქართველი, აფხაზი და ოსი ხალხების თანაცხოვრების ისტორიიდან

ქართველ ხალხს ჩრდილო კავკასიის ხალხებთან სამეცნიერო-კულტურული ურთიერთობებიც ჰქონდა, რომელიც ძირითადად მე-19 საუკუნიდან იღებს სათავეს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქართველი ენათმეცნიერების ღვაწლი ჩრდილო კავკასიელი ხალხების ენათა შესწავლის საქმეში ამასთან თბილისში ცხოვრობდნენ და მოღვაწეობდნენ ჩრდილო კავკასიელი ხალხების ბევრი გამოჩენილი მეცნიერი, განმანათლებელი და საზოგადო მოღვაწე, რომლებიც შემოქმედებით საქმიანობას თბილისში ეწეოდნენ.

ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნის პირველ ნახევარში თბილისში ცხოვრობდა (1835-1836 წლები) გამოჩენილი ადიღელი განმანათლებელი, ისტორიკოსი და ფილოლოგი **შორა ბექმურზას ძე ნოღმოვი,** რომლის ცნობილი გამოკვლევა „ადიღელი ხალხის ისტორია“ პირველად თბილისში გამოიცა მისი გარდაცვალებიდან 17 წლის შემდეგ.

ადიღელ ხალხთან ახლო ურთიერთობა ჰქონდა აკადემიკოს სიმონ ჯანაშიას (1900-1947), რომელმაც ადგილზე დაიწყო ადიღურ ენათა კვლევა. მან 1929 წელს ორჯერ იმოგზაურა ჩრდილო კავკასიაში. ს. ჯანაშიამ მეგობრული კავშირი დაამყარა ცნობილ ადიღელ მწერლებთან და საზოგადო მოღვაწეებთან. განსაკუთრებული მეგობრული ურთიერთობა ჰქონდა მას ყაბარდოული ლიტერატურის ერთ-ერთ ფუძემდებელთან, სახალხო მთქმელთან და პოეტთან ბექმურზა მაშეს ძე პაჩევთან (1854-1936), რომელიც ყაბარდოში მოგზაურობის დროს გაიცნო. ქართველი აკადემიკოსი მოგზაურობათა დროს ადგილობრივი მოსახლეობის განსაკუთრებული ყურადღებით იყო გარემოცული. ამის თაობაზე ს. ჯანაშია წერდა: **„განსაკუთრებული მადლიერების გრძნობით უნდა აღვნიშნო ის დიდი ყურადღება ჩემი საქმისადმი, რომელიც გამოიჩინეს როგორც ოფიციალურმა დაწესებულებებმა, ისე ადგილობრივი ინტელიგენციის წარმომადგენლებმა და საზოგადოდ თვითოეულმა ჩერქეზმა, რომლებთანაც მე კავშირის დაჭერა მომიხდა. მოხსენებულმა ყურადღებამ, საყოველთაოდ ცნობილ ჩერქეზულ სტუმართმოყვარეობასთან ერთად, შესაძლებელი გახადა ჩვენი მუშაობის ნაყოფიერი მსვლელობა“.**

ჩრდილო კავკასიური ენების შესწავლას დიდი ამაგი დასდო აკადემიკოსმა ივანე ჯავახიშვილმა. იგი აღნიშნავდა: **„ჩემი ღრმა რწმენით... კავკასიური ენები ჩვენი წინაპრების მოძმე ტომთა ენები ყოფილა, ყოველი განათლებული ქართველი ვალდებულია, ამ ენების და ტომების ისტორია ისევე იცოდეს, როგორც თავის ერისა და ქვეყნის, მაშასადამე იმდენი მოთმინება და გულმოდგინებაც უნდა აღმოაჩნდეს, რომ სიძნელეს არ შეუშინდეს და ეს საკითხი საფუძვლიანად შეისწავლოს“.**

ნიშანდობლივია, რომ ჩრდილო კავკასიური ენების კვლევის ცენტრი თბილისია. სხვა კავკასიოლოგიური ცენტრებისგან განსხვავებით თბილისში თითქმის ყველა მთის კავკასიური ენა შეისწავლება. აქ ჯერ კიდევ 1933 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაარსდა კავკასიური ენების კათედრა, ხოლო შემდეგ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტში ფართო მუშაობა გაიშალა კავკასიური ენების შესასწავლად. ჩრდილო კავკასიური ენების შესწავლას დიდი ამაგი დასდეს აკადემიკოსებმა ა. ჩიქობავამ, ვ. თოფურიამ, გ. ახვლედიანმა, ქ. ლომთათიძემ, პროფესორებმა გ. როგავამ, გ. თოფურიამ, ვ. შენგელიამ და სხვ.

რაც მეტად მნიშვნელოვანია, ქართულმა ენათმეცნიერების სკოლამ დიდი როლი ითამაშა ჩრდილო კავკასიელთათვის საენათმეცნიერო კადრების აღზრდაში. საკმარისია ითქვას, რომ 24-მა ადიღელმა ენათმეცნიერების დარგში თბილისში დაიცვა სადოქტორო(8) და საკანდიდატო (16) დისერტაციები. ამასთან, ჩრდილო კავკასიელები ენათცმეცნიერების გარდა სხვადასხვა სპეციალობებს ეუფლებოდნენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, პოლიტექნიკურ, სასოფლო-სამეურნეო და თეატრალურ ინსტიტუტებში, კონსერვატორიაში, სამხატვრო აკადემიაში, ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში და სხვ.

ჩრდილო კავკასიური ხალხებიდან ქართველებს ყველაზე უძველესი, მრავალმხრივი, ნათესაური და მჭიდრო კავშირი ოსებთან ჰქონდათ.

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ: „სრ“ №113-114, 115-116, 117-118

ოსი ხალხის გამოჩენილი შვილი, ოსური ლიტერატურის ფუძემდებელი **კოსტა ხეთაგუროვი (ხეთაგათი)** ქართველი და ოსი ხალხების მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული მეგობრობის დიდი დამფასებელი იყო. მას ახლო, მეგობრული ურთიერთობა ჰქონდა გამოჩენილ ქართველ მოღვაწეებთან. იგი დიდად აფასებდა ქართველი ერის კულტურას, მის მწერლობას ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, იაკობ გოგებაშვილის, ვაჟა-ფშაველას, ალექსანდრე ყაზბეგის შემოქმედებას.

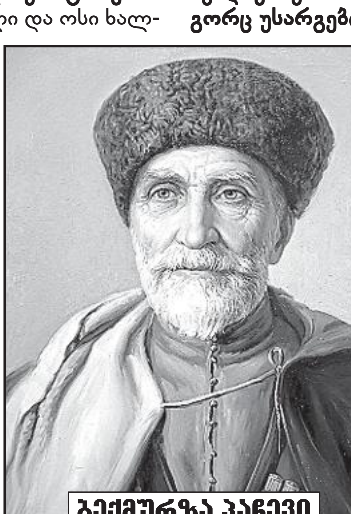

ბექმურზა პაჩევი

კოსტა ხეთაგუროვი უაღრესად შეწუხდა, როდესაც გაიგო საშინელ გაჭირვებაში მყოფი ალექსანდრე ყაზბეგის ავადმყოფობა. მან საშინლად განიცადა მისი უმწეო მდგომარეობა. იგი აღაშფოთა ამ დიდი მწერლის, „შესანიშნავი ნაწარმოებების ავტორისადმი ჩინოვნიკების უსულგულო დამოკიდებულებამ. ამის შესახებ მან 1893 წლის 3 მაისს გაზეთ „სევერნი კავკაზის“ რედაქციას წერილი გაუგზავნა.

„მოწყალეო ხელმწიფევ ბატონო რედაქტორო!

ნუ მეტყვით უარს, თქვენს გაზეთში მოვათავსო ქვემოთ მოყვანილი:

ყველა, ვინც ცოტაოდენით ინტერესდება კავკასიის მოღვაწეებით, საკმად გაიგონებდა და წაიკითხავდა ქართველი მწერლის ალექსანდრე ყაზბეგის სასტიკ ხვედრზე. მაგრამ ყველა, ვინც რამდენადმე იცნობს სინამდვილეში ამ სახალხო მომღერლის საგვარეულო კავშირებს, არ შეიძლება დაეჭვდეს მის შესახებ მოწოდებულ ცნობათა სიმართლეში. ამის გამო ვბედავ, მივმართო უმორჩილესი თხოვნით მწერალ სანდროს უახლოეს ნათესავებს უარყონ ან დაადასტურონ „ტიფლისსკი ლისტოკის“ 94-ე ნომერში დაბეჭდილი უკანასკნელი ცნობა, სადაც სტატიაში „ორი ჯილდო“ საუბარია იმის შესახებ, რომ მას (ალექსანდრე ყაზბეგს), წაერთვა ღვთის ძვირფასი საჩუქარი, შეიძლება იმიტომ, რომ საკმად ბევრი მისცა თავის ხალხს, და იმყოფება რა შეშლილთა სახლში, ყაზბეგი საერთო პალატაშია სხვა შეშლილებთან ერთად, იკვებება, როგორც უღატაკესი კაცი, არა აქვს ისეთი არსებითი საჭიროების რამ, როგორიც არის ჩაი და ისეთი უმნიშვნელო სიამოვნება, რასაც წარმოადგენს პაპიროსი... მას არ შეუძლია გადაიხადოს საავადმყოფოს ხარჯები და დღე-დღეზე, როგორც უსარგებლო ნივთს, გამოაგდებენ ქუჩაში... ნუთუ ალექსანდრე ყაზბეგს, რომლის შესანიშნავ ნაწარმოებებს უდიდესი სიამოვნებით კითხულობენ, რომლის მამის ბრწყინვალე სახლში უამრავ ხალხს უპურმარილია, ისეთი „ჯილდო“ უნდა ხვდეს წილად, რომ ქუჩა-ქუჩა იაროს და სადმე ღობის ძირას შიმშილით მოკვდეს?!

უმორჩილესად ვთხოვ ბატონ რედაქტორებს და სხვა კავკასიურ გამოცემებს, გადაბეჭდონ ეს წერილი“.

კოსტა ხეთაგუროვმა წერილით საზოგადოებასაც შეახსენა, რომ ამ დიდი მწერლისადმი მეტი ყურადღების გამოჩენა იყო საჭირო.

კოსტა ხეთაგუროვს განსაკუთრებული ახლო მეგობრობა აკავშირებდა „თერგის ოლქის მთიელთა შორის განათლებისა და ტექნიკური ცოდნის გამავრცელებელი საზოგადოების“ პირველად თავმჯდომარესთან **მიხეილ ყიფიანთან.** მათი ურთიერთობა და მეგობრობა სიმბოლურად გამოხატავდა ქართველი და ოსი ხალხების ურთიერთობას. მიხეილ ყიფიანმა ბევრი რამ გააკეთა ოსეთში სასკოლო განათლების განვითარებისათვის. როგორც ტ. სარიშვილი აღნიშნავს, მ. ყიფიანი „ოს ხალხს, თერგის ოლქის მკვიდრ მოსახლეობას უდიდეს დახმარებას უწევდა პირველდაწყებითი სახალხო სკოლების დაფუძნების, ოს მოსწავლეთათვის საერთო საცხოვრებლების აშენება-მოწყობის, „საზოგადოების“ ხარჯზე სტიპენდიანტების შენახვის, დედაენაზე საანბანო წიგნების გამოცემისა და საერთოდ, ადგილობრივ მოსახლეობაში ცოდნის გავრცელების საქმეში“.

მ. ყიფიანი, რომელიც სამშობლოდან განდევნილი ოსეთში ცხოვრობდა და იქვე გარდაიცვალა, ახლოს გაეცნო ოსი ხალხის ცხოვრებას, მათ დაბეჩავებულ ყოფას და გამოსცა წიგნი „ყაზბეგიდან იალბუზამდე“, რომელშიც საინტერესოდ აღწერა ოსი ხალხის დუხჭირი ცხოვრება.

კ. ხეთაგუროვმა უაღრესად განიცადა მ. ყიფიანის გარდაცვალება. მან რამდენიმე ლექსი მიუძღვნა მეგობრის ხსოვნას. ამ ლექსებში იგი დიდი გულისტკივილით აღნიშნავდა ოსეთზე შეყვარებული ღირსეული შვილის დაკარგვას, „ვინც მოკრძალებული ქართველის სახით ნერგავდა კეთილს და ბოროტს ჰგმობდა“. მის ერთ-ერთ ლექსს, რომელიც მეგობრის კუბოსთან წარმოთქვა, ამშვენებს ასეთი სტრიქონები:

„დედისებრ ჩვენი მხარე შეიტკბე,
შენს გულში ჰქონდა მაშვრალს ალაგი;
ჩვენ რა პატივით გადაგიხადოთ,
რით დავაფასოთ შენი ამაგი.

მამები ბავშვებს ანდერძს გადავცემთ:
გულში ატარონ შენი სახელი,
ჩვენ კი, ვაი, რომ შენს შემდეგ დაგვრჩა
მწუხარება და მწარე ნაღველი!“

კ. ხეთაგუროვი დიდ პატივს სცემდა გამოჩენილ ქართველ პედაგოგს და საზოგადო მოღვაწეს ი. გოგებაშვილს, რომლის მიერ სხვადასხვა ეროვნების ბავშვებისათვის დაწერილი რუსული ენის შესასწავლი სახელმძღვანელო „რუსსკოე სლოვო“, ანალოგიურ სახელმძღვანელოებს შორის, მთელ რუსეთის იმპერიაში აღიარებული იქნა, როგორც ყველაზე საუცხოო და ნიჭიერად შედგენილი. ამასთან დაკავშირებით 1901 წელს კ. ხეთაგუროვი წერდა: **„მიმდინარე ზაფხულში ჩრდილოეთ ოსეთის საეკლესიო-სამრევლო სკოლის მასწავლებელთა ყრილობა სასკოლო ცხოვრების მეტად მნიშვნელოვან საკითხს შეეხო. ცოტად თუ ბევრად გამოსადეგნი სახელმძღვანელოების უქონლობის გამო ყრილობამ დაადგინა ოსურ სკოლებში შემოღებული იქნეს იაკობ გოგებაშვილის რუსული ენის ცნობილი სახელმძღვანელო – „რუსსკოე სლოვო“.**

მეტად საინტერესოა ცნობილი ქართველი კომპოზიტორის დიმიტრი არაყიშვილის, რომელმაც სიჭაბუკის წლები ჩრდილო კავკასიაში გაატარა, შეხვედრა კოსტა ხეთაგუროვთან, ამის შესახებ მოთხრობილია კომპოზიტორის ერთ-ერთ გამოუქვეყნებელ ხელნაწერში, „ოსური ხალხური მუსიკის შესახებ“, რომლის თაობაზე ცნობას გვაწვდის ტ. სარიშვილი. დ. არაყიშვილი წერს: **„რაც შეეხება ოსურ ვოკალურ მუსიკას, მასთან საქმე მქონდა 1902 წელს, როდესაც ვლადიკავკაზში დავბრუნდი საქართველოში დიდი ხნის მოგზაურობის შემდეგ. აქ, სხვათა შორის, მე ვიყავი ოს პოეტ კოსტა ხეთაგუროვთან, რომელთანაც მიმიყვანა ჩემმა ძველმა ამხანაგმა, ვლადიკავკაზელმა ფოტოგრაფმა ალექსანდრე ჯანაევმა.**

პატარა, გამხდარმა და ახალუხში გამოწყობილმა კოსტამ, რომელსაც მაღალი კავკასიური ქუდი ეხურა, მიგვიწვია ოთახში და ის ძლიერ გააოცა ჩვენმა მგზავრობის მიზანმა. იგი არაფრით მოელოდა, რომ ოსური სიმღერა ვინმეს როდესმე დააინტერესებდა, მაგრამ ასეთი პირი ჩემი სახით იქვე იყო. მანაც თავის მხრივ აღგვითქვა დახმარება, სიმღერის ჩაწერაზე დასწრებასაც დაგვპირდა (მე: ჩავიწერე ფონოგრამით), მაგრამ ვერ მოვიდა.“

დ. არაყიშვილის ამ მოგონებიდან ჩანს, რომ მას შვიდი ოსური სიმღერა ჩაუწერია და მოსკოვში წაუღია. მეტად საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ ქართველი კომპოზიტორი დიდ შეფასებას აძლევდა პოეტის ლექსებს. კოსტა ხეთაგუროვის ლექსზე „მთიელი ქალის სიკვდილი“ დ. არაყიშვილი წერდა: ეს გულწრფელი და ღრმა ლექსი კოსტამ დაწერა, ჩემი ძმის სიტყვებით, მშობლიურ აულში, ექსპრომტად, მთიელი ქალის დასაფლავებაზე“. რომანსები „მწყემსის სიმღერა“ და „მზე აღარ ბრწყინავს“, პირველად ქართული საოპერო ხელოვნების დიდოსტატმა ვანო სარაჯიშვილმა შეასრულა.

განუწყვეტელმა შრომამ, გადასახლებაში გატარებულმა წლებმა პოეტს ჯანმრთელობა ნაადრევად შეურყია და იგი 1906 წელს 46 წლის ასაკში გარდაიცვალა. პოეტი ერთ-ერთ ლექსში თვითონვე აღნიშნავდა: „როგორ ვწვალობდი ობოლივით უტყვად და წყნარად“ და სინანულით დასძენდა: „თანაგრძნობისაც არასოდეს მიგვრძნია ეშხი, დიახ, მოვხუცდი მართლაც უკვე!“

ანზორ თოთაძე,
პროფესორი.

(გაგრძელება იქნება)

რუსთაველის პროსპექტს კიდევ ერთი სასტუმრო დაამშვენებს!

გუშინ თბილისის მთავრობის სხდომა გაიმართა. გაგაცნობთ მთავარ ამონარიდებს.

კახა კალაძე: სოციალურ ქსელებში ალბათ შეგხვდათ ვიდეოები, სადაც ავრცელებდნენ ცრუ ინფორმაციას, თითქოს ყოფილი კავშირგაბმულობის სამინისტროს შენობა წარმოადგენს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავ ძეგლს და შესაბამისად, მისი რეკონსტრუქცია დაუშვებელია.

სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ აღნიშნული შენობა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლს არ წარმოადგენს. მას მესამე-მეოთხე ხარისხის ავარიულობის სტატუსი ჰქონდა მინიჭებული. ვფიქრობ, რეკონსტრუქციის შემდეგ, შენობა ნამდვილად დაამშვენებს რუსთაველის გამზირს.

შენობის პირვანდელი სახის შესაბამისად განხორციელდება მიშენებაც, ლესია უკრაინკას ქუჩის მხრიდან. ეს არ იქნება მრავალსართულიანი საცხოვრებელი კორპუსი, არამედ აქ განთავსდება სასტუმრო, სადაც პროექტის თანახმად, შენარჩუნდება არსებული პორტალი – რუსთაველის გამზირის მხრიდან შესასვლელი.

* * *

დედაქალაქში დასუფთავების ხარისხის ამაღლების უზრუნველსაყოფად, შპს □თბილსერვის ჯგუფი□სპეციალიზებული ტექნიკის განახლების პროცესს განაგრძობს.

ჩვენ საზოგადოებას უკვე წარვუდგინეთ 22 ერთეული ახალი, სპეციალიზებული ტექნიკა, თუმცა ამით პროცესი არ დასრულებულა. ამჯერად სამსახურის ავტოპარკს დაემატა 38 ერთეული ნაგავმზიდი, რაც მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ ქალაქი კიდევ უფრო სუფთა და მოწესრიგებული იყოს, დროულად მოხდეს ნარჩენების გატანა, რაც ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია.

შესყიდული ტექნიკა ხარისხის მაღალი სტანდარტით გამოირჩევა და გააჩნია შესაბამისი სერტიფიკატები, რადგან ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ნარჩენების დროულად, ეფექტურად გატანა. ქალაქი ყოველთვის უნდა იყოს სუფთა, მოწესრიგებული, ამაში კი განსაკუთრებული როლი აქვს შესაბამისი ტექნიკის არსებობას და მის განახლებას.

* * *

თბილისის მერიის შესაბამისი სამსახურები სისტემატურად ახორციელებენ მომატებული რისკების შემცველი ტერიტორიებისა და ობიექტების მონიტორინგს, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში, ტარდება შესაბამისი სამუშაოები.

ამჯერად, მდინარე ვერეს კალაპოტში, მისი გამტარუნარიანობის უზრუნველყოფის მიზნით, განხორციელდა მასშტაბური საპრევენციო ღონისძიებები. კერძოდ, ამონაყრისგან განთავისუფლდა კალაპოტის ორივე მხარე, ფერდობებზე მოწყობილი 200 მეტრი სიგრძის ნაპირსამაგრი კონსტრუქცია (გაბიონი), ასევე, გაიკაფა უშუალოდ კალაპოტში გაზრდილი ჭალა, რათა მდინარეს თავისუფლად გადაადგილების შესაძლებლობა ჰქონდეს.

* * *

მთაწმინდის რაიონის გამგეობა ალექსანდრე ჭავჭავაძის ქუჩის რეაბილიტაციას იწყებს. სარეაბილიტაციო სამუშაოები სულ 30 405 კვ.მ ფართობს მოიცავს.

პროექტის ფარგლებში, 321 მეტრი სიგრძის ქუჩაზე საგზაო და საფეხმავლო ინფრასტრუქტურა სრულად განახლდება. არსებული რიყის ქვაფენილი სამფენიანი ასფალტის საფარით ჩანაცვლდება. ასევე, მოეწყობა ბორდიური და ტროტუარი, დამონტაჟდება ბოძკინტები და მოაჯირები. არსებული ინფრასტრუქტურა მაქსიმალურად ადაპტირდება შშმ პირთათვის.

პროექტის ფარგლებში, მთლიანად შეიცვლება მოძველებული მიწისქვეშა საკომუნიკაციო ქსელი. განახლდება გაზის მილები, მიწისქვეშ განთავსდება ელექტროგადამცემი და

ინტერნეტკაბელები. დამონტაჟდება განათების ბოძები LED სანათებით. კომუნიკაციების მოწესრიგების სამუშაოებში კომპანია □ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი□ჩაერთვება, ქუჩის გასწვრივ კი მწვანე ნარგავები განთავსდება.

* * *

ვაკის რაიონის გამგეობის ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში, ავთო ვარაზისა და აგარაკის ქუჩების კვეთაზე სატრანსპორტო კვანძი ეწყობა.

დაახლოებით 2 000 კვ.მ ფართობის ტერიტორიაზე გზის განახლება მიმდინარეობს, ეწყობა ტროტუარი და იგება ასფალტის საფარი. გარდა ამისა, ტერიტორიაზე ავტობუსებისა და მიკროავტობუსების გაჩერებების და განათების ქსელის მოწყობაა გათვალისწინებული.

ქართველი სოპრანოს ტრიუმფი შვეიცარიაში:

ანა ონიანმა ვერბიეს ფესტივალის მთავარი ჯილდო მოიპოვა

შვეიცარიულმა ვერბიეს მუსიკალურმა ფესტივალმა წლის საუკეთესო ახალგაზრდა მუსიკოსი გამოავლინა. ფესტივალის აკადემიის უმაღლესი ჯილდო - Prix Yves Paternot – ქართველ სოპრანოს ანა ონიანს ერგო. ეს საპატიო პრიზი ყოველწლიურად გადაეცემა არტისტს, რომელიც უგადლო საშემსრულებლო ოსტატობითა და უდიდესი პროფესიული პოტენციალით გამოირჩევა.

ქართველი მომღერლები სხვადასხვა მუსიკალური პროექტიდან, რომლებმაც განსაკუთრებული პოპულარობა მოიპოვეს. ფესტივალის ფარგლებში **ონიანმა ჯუზეპე ვერდის □ტრავიატაში□**ვიოლეტას მთავარი პარტია ბრწყინვალედ შეასრულა. სპექტაკლი აკადემიის საოპერო სახელოსნოს (Atelier Lyrique) და ფესტივალის ახალგაზრდული ორკესტრის ერთობლივი პროექტი იყო, რომელსაც მაესტრო ჯეიმს გაფიგანი დირიჟორობდა.

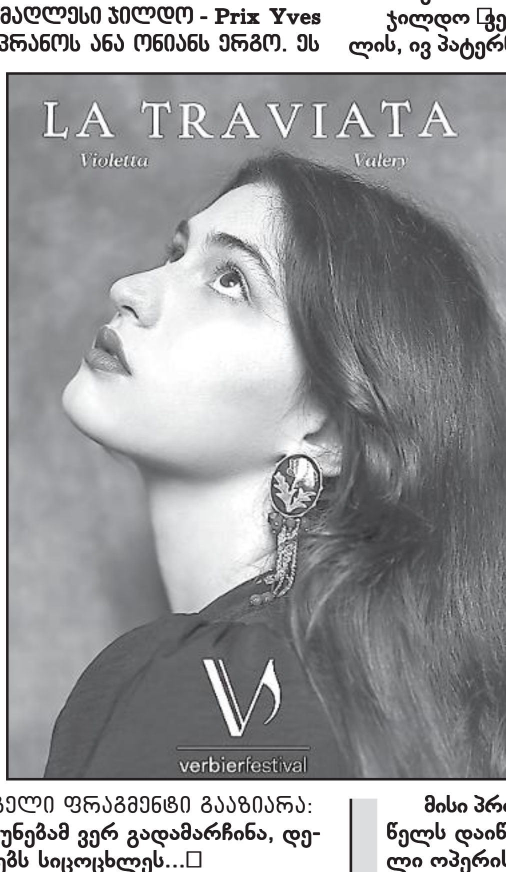

ვიოლეტას ემოციურად რთული და ტრაგიკული როლის შექმნის შემდეგ, ახალგაზრდა სოპრანომ სოციალურ ქსელში ოპერის ფინალური სცენიდან ამაღელვებელი ფრაგმენტი გააზიარა:

□მაგრამ... თუ შენმა დაბრუნებამ ვერ გადამარჩინა, დედამიწაზე ვერავინ დამიბრუნებს სიცოცხლეს...□

მომენტი, რომელიც მტკივნეულად რეალური იყო. უზომოდ მადლიერი ვარ თითოეული წამის, როდესაც ამ მუსიკის შიგნით ცხოვრების უფლება მაქვს,□-დაწერა არტისტმა.

შვედეთის დედოფალი სილვია – მისი ისტორია კი ნამდვილ ზღაპარს ჰგავს: გერმანელი გოგონა, რომელმაც ევროპის ერთ-ერთი ყველაზე საყვარელი დედოფლის ტიტული მოიპოვა

ჯილდო □ვერბიეს ფესტივალის მეგობრების□დამფუძნებლის, ივ პატერნოს სახელს ატარებს. აღიარებასთან ერთად, პრიზი მოიცავს:

10,000 შვეიცარიულ ფრანკს ფულადი ჯილდოს სახით;

ოფიციალურ მოწვევას მომდევნო წლის ვერბიეს ფესტივალზე;

15,000 შვეიცარიულ ფრანკამდე დამატებით დაფინანსებას არტისტის შემდგომი პროფესიული განვითარებისთვის.

□აკადემიაში გატარებული დრო ჩემი ცხოვრების ერთ-ერთი ყველაზე შთამაგონებელი ეტაპი გახდა. ასეთ გამოჩენილ პედაგოგებსა და კოლეგებთან თანამშრომლობა, ამ სცენაზე ვიოლეტას განსახიერებასთან ერთად, ჩემი ოცნება იყო. Prix Yves Paternot-ის მიღება უდიდესი პატივია და უზარმაზარ ენერგიას მომცემს კარიერის ახალ ეტაპზე,□– აღნიშნა ანა ონიანმა.

ვინ არის ანა ონიანი?

ანა ონიანი ახალგაზრდა ქართველი სოპრანოა, რომელიც საერთაშორისო საოპერო სცენაზე სწრაფად იკაფავს გზას. მან მუსიკალური განათლება საქართველოში დაიწყო და 2024 წელს თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია დაამთავრა.

მისი პროფესიული ზრდის მნიშვნელოვანი ეტაპი 2025 წელს დაიწყო, როდესაც მან სწავლა პარიზის ეროვნული ოპერის აკადემიაში (Academie de l□Opera national de Paris) გააგრძელა. ანა გამოირჩევა ვოკალური ტექნიკით, არტისტულობითა და ემოციური სიღრმით, რამაც მას მსოფლიოს ერთ-ერთ ყველაზე პრესტიჟულ – ვერბიეს მუსიკალურ ფესტივალზე აღიარება და მთავარი ჯილდო (Prix Yves Paternot) მოუტანა.

ვინ სარგებლობს ინტერნეტით ყველაზე მეტად?..

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, შინამეურნეობებში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების 2026 წლის გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, ინტერნეტით უზრუნველყოფილია შინამეურნეობების 93.5 პროცენტი, რაც წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს 1.5 პროცენტული პუნქტით აღემატება.

ინტერნეტით უზრუნველყოფილი შინამეურნეობების წილი საქალაქო დასახლებებში 1.6 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა, ხოლო სასოფლო დასახლებებში □1.5 პროცენტული პუნქტით და შესაბამისად, 96.8 და 89.0 პროცენტი შეადგინა. რეგიონების მიხედვით ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი თბილისსა და აჭარის ა.რ.-ში დაფიქსირდა და შესაბამისად, 98.2 და 96.3 პროცენტი შეადგინა.

გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, ბოლო 3 თვის განმავლობაში ინტერნეტით ისარგებლა 6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის 89.6 პროცენტმა, რაც 1.7 პროცენტული პუნქტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. საქალაქო დასახლებებში აღნიშნული მაჩვენებელი 92.9 პროცენტით, ხოლო სასოფლო დასახლებებში 83.9 პროცენტით განისაზღვრა. ეს მაჩვენებელი ქალების შემთხვევაში 89.7 პროცენტი, ხოლო კაცების შემთხვევაში 89.5 პროცენტია. ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, ამ მაჩვენებლის მნიშვნელობა ყველაზე მაღალია 15-29 წლის მოსახლეობაში და 99.6 პროცენტს შეადგენს.

15 წლის და უფროსი ასაკის, ბოლო 3 თვეში ინტერნეტის მომხმარებელთა 99.8 პროცენტმა გამოიყენა მობილური მოწყობილობა (მობილური ტელეფონი, ლეპტოპი, პლანშეტი და ა.შ.) უსადენო ინტერნეტთან დასაკავშირებლად. აღნიშნული მაჩვენებელი ქალებისათვის 99.7 პროცენტს, ხოლო კაცებისათვის □99.8 პროცენტს შეადგენს.

გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, კომპიუტერით უზრუნველყოფილია შინამეურნეობების 57.9 პროცენტი. აღნიშნული მაჩვენებლის მნიშვნელობამ საქალაქო დასახლებებში 69.0 პროცენტი შეადგინა, ხოლო სასოფლო დასახლებებში □42.8 პროცენტი.

15 წლის და უფროსი ასაკის, ბოლო 3 თვეში კომპიუტერის მომხმარებელთა 70.0 პროცენტი კომპიუტერით ყოველდღე ან თითქმის ყოველდღე სარგებლობდა, 19.0 პროცენტი □კვირაში ერთხელ მაინც, 11.0 პროცენტი კი □უფრო იშვიათად, ვიდრე კვირაში ერთხელ.

საქსტატის გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, 6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის 93.3 პროცენტი ფლობს მობილურ ტელეფონს, რაც წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 0.7 პროცენტული პუნქტით მეტია.

„ადექით ფეხზე“!..

საქართველოს რესპუბლიკა

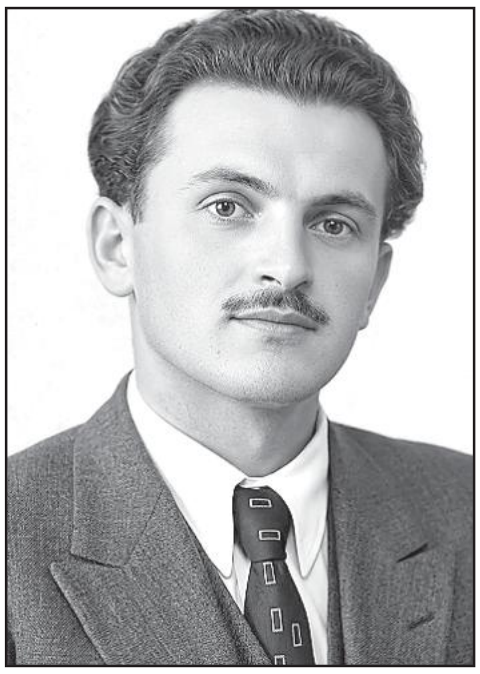

გალაკტიონ ტაბიძე: «ოჰ, რა ბიჭია ჩვენი დათიკო!..»

ამას წინათ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ გამოსცა უდროოდ გარდაცვლილი ისტორიკოსის დავით ჩაკვეტაძის (1930-1972) „წერილები“. წინასიტყვაში წიგნის რედაქტორი აკადემიკოსი ვალერი ასათიანი წერს:

გავშვობაში, ჩემს საყვარელ, ულამაზეს ლეჩხუმში ყოფნისას, რაც ყოველთვის სიხარულის მომტანი იყო და არის დღესაც, ხშირად მესმოდა სახელი დადაში – დავით ჩაკვეტაძე. მახსოვს, როგორი სიყვარულით წარმოთქვამდნენ ამ სახელს...

აღფრთოვანებით ჰყვებოდნენ მისი კეთილშობილების, შესანიშნავი ადამიანური თვისებებისა და ნიჭიერების შესახებ... შემდეგ შევიტყვე მისი უდროოდ გარდაცვალების ამბავი. გული მწყდებოდა, რომ მას ახლოს არ ვიცნობდი. მოგვიანებით, როდესაც დადაშის ნაწერებს ინტერესით გავეცანი, სრულიად საფუძვლიანად ჩავთვალე, რომ მისი სამშობლოსადმი, ისტორიისა და მწერლობისადმი მიძღვნილი პუბლიკაციები მეტად უნდა სცოდნოდა საზოგადოებას, ფართო მკითხველს. 27 წლის დ. ჩაკვეტაძის პირველი წერილი დაიბეჭდა „მნათობში“ 1956 წელს – „ისტორიული ძეგლი უქიმერიონის გორაკზე“, რომელიც ცალკე წიგნად გამოიცა 1964 წელს აკადემიკოს ვახტანგ ბერიძის რედაქციით. ამას მოჰყვა მრავალი პუბლიკაცია ისტორიულ საკითხებზე. ავტორის შესახებ წიგნში დაბეჭდილია ჯემალ კუხალაშვილის, დინარა ჩაკვეტაძის, რევაზ ჯაფარიძის, შალვა ალხაზიშვილის, ნანო ომანიძის, ჯენია (ღვატა) ჩაკვეტაძის მოგონებები.

დღეს გთავაზობთ დავით ჩაკვეტაძის ერთ წერილს ამ წიგნიდან.

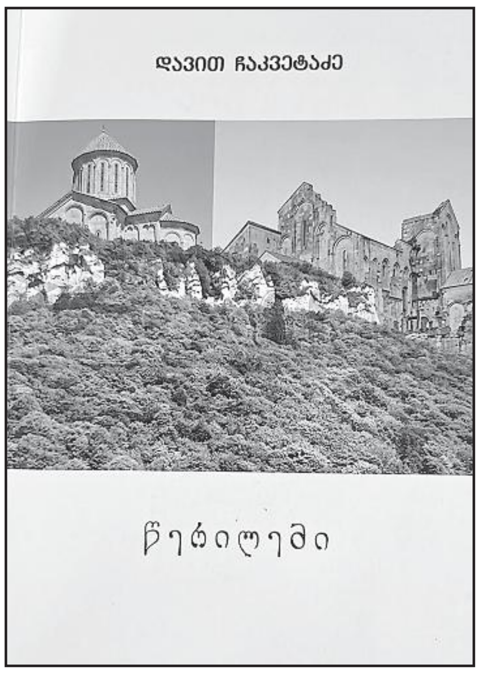

გენიოსი პოეტი, დიდი მოქალაქე

მინდა მოვიგონო რამდენიმე ეპიზოდი სწორუპოვარი ქართველი პოეტის გალაკტიონის ცხოვრების უკანასკნელი ხანებიდან.

არ გავიხსენებ იმ ხანას, როცა მიმზიდველი სახის, სუფთად პირგაპარსული სურათის ქვეშ დაბეჭდილ მის სტრიქონებს ვზუთხავდი – გათენდა, ცეცხლის მზე აენთო, აცურდა, დროშები ჩქარა. „ახალ-ახალ შარაგზაზე მიჰქრის ავტომობილი“, მშობლიურო ჩემო მიწავ, შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ!... მაშინ, სოფლელ ბიჭუნკალას ვინ მაღირსებდა საყვარელი პოეტის ცოცხლად დანახვას. ის კია, მართლაც რომ შენ, იგი ალბათ, ჩვეულებრივ, ისე როგორც ყველა პატარას თავზე ხელს გადაგისვამდა, ნიკაპზე ხელს მოგიცაცუნებდა... მაგრამ ასეთი ბედნიერება არა მქონია.

გალაკტიონის სახეზე სულ სხვა იერი ვიხილე, ვიდრე სასკოლო სახელმძღვანელოში დაბეჭდილი სურათიდან მახსოვდა: გრუზა თმა-წვერი, ჩარჩოში ჩასმული ვაჟკაცური სახე. ახოვანი, ბრგე, როგორც აკაკიზე ამბობენ. გალაკტიონის გარეგნობაში საოცრად იყო შერწყმული ბიბლიური და თანაც ანტიკური, ზევსური გარეგნობის კაცი. დადიოდა თბილისის ქუჩებში გახუნებული პალტოთი და შლიაპით, ხელში მუდამ უზარმაზარი, სავსე პორტფელი ეჭირა.

ერთხელ, სახელმწიფო გამომცემლობაში მომიხდა სტუმრობა. იქ, თანამშრომლებთან ერთად, თავიანთი წიგნების თაობაზე გალაკტიონი და სიმონ ჩიქოვანიც ისხდნენ, საუბრობდნენ და ანეკდოტებსაც ყვებოდნენ. მაგრამ გალაკტიონი ზოგიერთების უკბილო ხუმრობას თავის ქნევით და მოჩვენებითი ხასიათით პასუხობდა. ასევე მოკრძალებულად იჯდა სიმონ ჩიქოვანიც...

მეც გავეცანი იმ დღეს დიდ პოეტს და ეს ნაცნობობა მისი სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე დარჩა.

რამდენჯერ შევხვედრივარ მას შემდეგ გალაკტიონს! ვერც ერთხელ მისალმებას ვერ ვასწრებდი – ისეთი სისწრაფით მოიხდიდა გახუნებულ შლიაპას, რომ მე ხელის აღმართვას ძლივს ვახერხებდი – მე, ქუდის მოხდა არ შემეძლო. თუმცა, მაშინ, დღევანდელივით არ იყო მოდაში თავშიშველა სიარული, მაგრამ მე ბავშვობიდანვე შეჩვეული ვიყავი ასეთ წესს და მხოლოდ თმაზე წავივლებდი ხოლმე ხელს საპასუხოდ. მისალმების ასეთი ფორმა ცოტა არ იყოს, სასაცილოცაა, მაგრამ რას იზამთ, დიდი ადამიანის წინაშე ეს სულაც არ მიმაჩნდა სათაკილოდ.

ასე ხდებოდა ხშირად და რაოდენ პარადოქსულად არ უნდა მოეჩვენოს მკითხველს, მე მტკიცედ მარწმუნებს საქვეყნოდ გავრცელებული თქმულების საწინააღმდეგო აზრში, რომ გალაკტიონი უფრო ხშირად საღ გონებაზე იყო და სულაც არ ეტანებოდა ბახუსს – თავის მეფურ შედევრებს იგი ფხიზელ მდგომარეობაში ქმნიდა.

და თუ მას დროებით შეიპყრობდა ის, რასაც მკურნალნი გერმანული სიტყვით ალკოჰოლიზმით ნათლავენ, ეს მისი დროებითი გატაცება გახლდათ.

მახსენდება ერთი ეპიზოდი. დილაადრიან მეშვიდე ნომერ ტრამვაიში შევედი, სადგურზე ჩამოსულ ნათესავს უნდა დავხვედროდი. ტრამვაი თითქმის ცარიელია, ვხედავ უკანა ბაქანზე დგას გალაკტიონი, ერთ ჯიბეში ბატონა უდევს, მეორე ხელში უჭირავს და უმადოდ (დიახ, უმადოდ – მას ჭამა არ უყვარდა) შეექცევა. მორიდებისაგან ხელი არ შევუშალო-მეთქი, უკანვე ჩამოხტომა დავაპირე, მაგრამ მის მახვილ თვალს არ გამოეპარებოდა! – ხელი დამიქნია და მიმიპატიჟა, თან მითხრა:

საშინელი ნაბახუსევი ვარ, არ შემიძლია დღესაც არ შევსვა. ღვინო რომ ვერ მომერიოს, ლუკმა უნდა დავატანო, გევედრები, არ დამტოვო.

გადავივიწყე ყველაფერი და „დეზერტირის“ ბაზართან, გაჩერებაზე ჩამოვყევი, შევედით ბაზარში. ჯერ ახლად აყაყანებულ ბაზარში დავდიოდით, მერე ქურთის ბიჭები შეკრიბა და სახინკლეში შევედით.

რამდენი მოგართვათ“? – ჰკითხა დახლიდარმა.

რამდენიც, აი, იმ რკინის თეფშზე დაეტევა. უზარმაზარი თეფში იყო.

გადმოაწყვე არაყი.

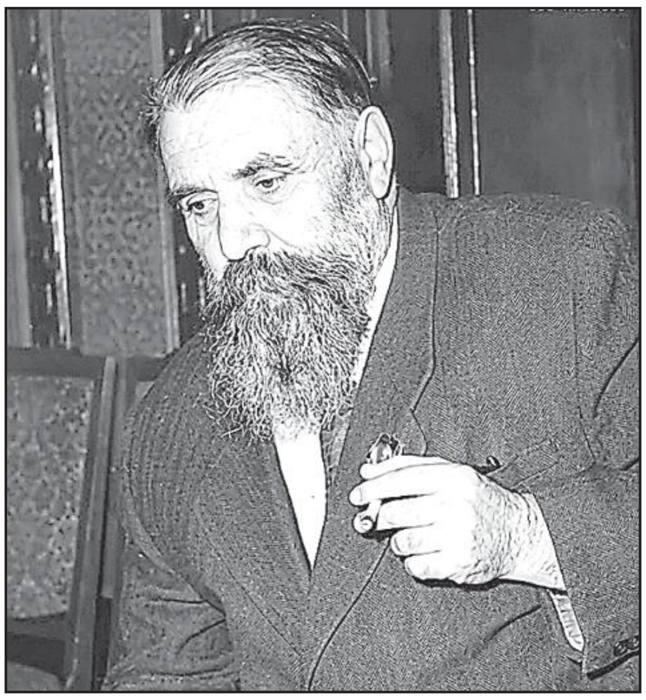

დახლიდარმა, ალბათ, არ იცოდა მისი ჩვეულება და იმდენი გადმოაწყო, რამდენიც ვიყავით.

დამაშვრალი ქურთები წამსვე ხინკალს წაესიენ. ნოყიერი ხინკლის წვენი ულვაშებში ეწურებოდათ.

თვითონ პოეტმა ლუდი დაიდგა, ნელ-ნელა წრუპავდა და გამოუცნობი სიხარულით თვალები უციმციმებდა. „ბიჭებმა“, როგორც გალაკტიონი ეძახდა მათ, არაყიც გემრიელად მიირთვეს. მერე გალაკტიონმა თითო კოლოფი „ყაზბეგიც“ შესთავაზა.

აი, ისოსხლე გალაქტიონ! შენი მშობელი სხონდა. გაიძახოდნენ მუშები. ასე გავშორდით მათ.

ბაზრიდან რომ გამოვედი, მოკრძალებით შევკადრე დიდ პოეტს:

ამ დილით, სოფლიდან ჩემი ნათესავი უნდა ჩამოსულიყო, ჭურის ღვინოსაც ჩამოიტანდა. დამდეთ პატივი ჩვენთან.

რა ღვინოა, ბიჭო, აგარიონი (მაშინ, ეს სიტყვა ახალი შემოსული იყო).

რას ბრძანებთ, ბატონო გალაკტიონ, ლეჩხუმური, ნამდვილი ისეთი, როგორც ტვიშია.

ოჰო, ტვიში მიყვარს, ლეჩხუმიც მიყვარს, – იქით რაჭა-ლეჩხუმია. გაიმეორა თავისი ლექსის სტრიქონი და დამთანხმდა.

უნდა გენახათ ჩემი სიხარული – ჯერ ერთი, ნათესავს ათგზის ავუნაზღაურებდი გულისწყრომას, სადგურზე რომ ვერ დავხვდი, მეორეც – გალაკტიონი – ჩემი სტუმარი!

მივედით სახლში.

მშვიდობა სახლსა ამასა! – წამოიძახა გალაკტიონმა, როცა ჩემს ქოხში შემოდგა ფეხი.

მთელმა ეზომ გაიგო, გალაკტიონი რომ ჩემთან მოვიდა, ყველა თაყვანს სცემდა მას, მაგრამ განსაკუთრებით ერთი გოგო, მოწაფე სულ გადაირია. მას ნებართვაც არ უთხოვია, ისე შემოიჭრა სახლში, მას სხვებიც შემოჰყვნენ და გაიმართა მთელი ამბავი. იმ გოგონამ გალაკტიონის ასზე მეტი ლექსი იცოდა ზეპირად. სხვა დროს ალბათ, შეკრთებოდა კიდეც და ენა ჩაუვარდებოდა, მაგრამ სიხარულმა იმდენი ქნა, რომ იგი ენად გაიტლიკა და გალაკტიონს სხაპასხუპით მიაფრქვია მისი სტრიქონები. არტისტადაც რომ იქცა ეს მორცხვი გოგონა, მან თავანკარა ღვინით ჭიქა აიღო და გრძნობით წარმოთქვა:

„ცხოვრება ჩემი უანკარეს ღვინის ფერია,
იგი ელვარებს, საბოლოოდ დაშრება ვიდრე,
მასში დიდება პოეტისა მე დავიმკვიდრე,
რომლის გარეშე უკვდავებაც არაფერია“.

სტრიქონს სტრიქონი ენაცვლებოდა, ლექსს ლექსი.

უსმენდა პოეტი, ფიდიარის ზევსს რომ ჰგავდა ამ დროს და ბავშვივით ჩამოსდიოდა ცრემლები სპეტაკ წვერზე.

ის დღე, სამუდამო მოსაგონრად დარჩა მთელს ეზოში.

კვლავ ვხედავდი ამის შემდეგ დიდ პოეტს თბილისის ქუჩებში. იგი კვლავაც ფხიზელი და საღი გონებით დააბიჯებდა. მაგრამ, ერთხელ ლენინის მოედნის ახლოს, ერთ სარდაფში სასადილოა. ვხედავ, ამოვიდა გალაკტიონი უზომოდ მთვრალი, ხელებს ცაში ატოტინებს, თან იძახის – „მიშველეთ, ბიჭებო! წამიყვანეთ“, მივვარდი ახლოს, მიცნო თუ არა არ ვიცი, გადამეხვია კი.

ვანუგეშე, – არაფერია-მეთქი, ამ წუთას მიგივყვანთ სახლში.

არა, სახლში არ მინდა, სასწრაფოს დაუძახე.

მეტი რა გზა მქონდა, სასწრაფო გამოვიძახე, დროზე მოვიდა კიდეც.

ვიღაც ბიჭები წამომეშველნენ, წავიყვანეთ.

არ ვიცი, რა უჭირდა, არც გაუმხელია. იმ ღამით იქ დარჩა, მეორე დილით გამოვიდა სავსებით გამოფხიზლებული და პირდაპირ შინისაკენ გასწია.

და აი, უკანასკნელი შეხვედრაც.

გამომცემლობა „ნაკადულში“ ვმუშაობდი. ხელფასების დღე იყო, ფული შესვენებამდე დაგვირიგეს. შესვენება რომ დადგა, დერეფანში ერთი თანამშრომელი, მეტად პურადი მიტუშა ლაშქარაშვილი (ასეთი სახელი უწერია პასპორტშიც) შემომხვდა და მითხრა:

კამოს ქუჩაზე რომ პატარა სასაუზმეა, პურ-მარილი მაქვს გაწყობილი, შესვენების დამთავრებამდე ყველაფერს მოვასწრებთ, წავიდეთ.

კარგი, პატარა საქმე მაქვს. წადი და მეც მალე მოვალ.

ცოტა ხნის შემდეგ შევედი სასაუზმეში. ვხედავ, დაახლოებით ოცი კვადრატული მეტრის მოცულობის სასაუზმე ხალხითაა გაჭედილი. გალაკტიონი უზის მარტოდმარტო სუფრას, წინ ბოთლი ლუდი უდგას, რაღაც ოცნებას მისცემია.

მივუჯექი მაგიდას, გალაკტიონს მოვერიდეთ, ხელი არ შევუშალო-მეთქი.

დავით, შენს შემოსწრებას გაუმარჯოს, – მადღეგრძელა თამადამ.

დავით, შენს შემოსწრებას გაუმარჯოს! – გაისმა კუთხიდან. ეს გალაკტიონი იყო.

ყველანი ერთად წამოვიშალენით და გალაკტიონს შემოვეხვიეთ. ვთხოვეთ მაგიდასთან მობრძანებულიყო. სიამოვნებით დაგვთანხმდა.

წინანდალს ვსვამდით, მაგრამ პოეტი ღვინოს წვეთს არ წაჰკარებია, ნელ-ნელა წრუპავდა ლუდს.

რასაკვირველია, ყოველგვარი სადღეგრძელო გვერდზე გადავდეთ და ფეხზე ადგომით საყვარელი პოეტი ვადღეგრძელეთ. თვითონაც წამოდგა, გადახედა იქვე მსხდომ ხალხს და გადასძახა:

ადექით ფეხზე!

ყველანი წამოიშალნენ, გარდა ერთადერთი ახალგაზრდისა. პოეტის სადღეგრძელოს ნამდვილი საზეიმო იერი მივეცით. მე და მიტო იმ ახალგაზრდასთან მივედით, ცოტა არ იყოს, მკაცრად ვკითხეთ:

იცნობ შენ იმ კაცს?

როგორ არ ვიცნობ, ერთი მაგის... ავლაბრული კილოთი გვიპასუხა მან ისე, რომ სათქმელი არ დაუმთავრებია.

გულწრფელად ვამბობ, ეს ღვინის გავლენით არ მოგვსლია – შესმულიც იმდენი არა გვქონდა რა – იმ კაცს დარბაზი დავატოვებინეთ.

დავბრუნდით ჩვენს მაგიდასთან.

ოჰ, რა ბიჭია ჩვენი დათიკო, არ წამოაყენა ამდენი ხალხი ფეხზე?! მხარზე ხელი მომითათუნა გალაკტიონმა.

მეც შევიმშვენე, მართლაც, თითქოს მე ჩამედინოს ეს...

„რუსეთის პრეზიდენტს არ მოეწონა, რაც მას ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა ნარენდრა მოდიმ უთხრა, თუმცა... ინდოელი ლიდერი თავისი ნათქვამით მაინც გლობალური განდის ერთიანობის შენარჩუნებას ცდილობს“ – ნათქვამია ბრიტანულ გაზეთ „indefendenTSi“ (THE INDEPENDENT) გამოქვეყნებულ სტატიაში სათაურით „როგორც იქნა, მეგობრებმა პუტინს სიმართლე პირში უთხრეს: „გამოდი უკრაინიდან, რომ თავი გადაირჩინო“ (ავტორი – **სემ კაილი**, საერთაშორისო ანალიტიკოსი).

გთავაზობთ პუბლიკაციას შემოკლებით:

INDEPENDENT

„გამოდი უკრაინიდან, რომ თავი გადაირჩინო!“

ავტორიტარმა პოპულისტებმა – ისეთებმა, როგორიც ვლადიმერ პუტინია, კარგად იციან, რომ როცა კოლეგა-ანტიდემოკრატები მათ „ჩემო მეგობარო“ თი მიმართავენ, ეს შეიძლება დასასრულის მანიშნებელი იყოს.

გასაკვირი არაა, რომ ბიშკეკში, „შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციის“ სამიტის დროს, სკამზე მჯდარი რუსეთის პრეზიდენტი თავს მოუსვენრად გრძნობდა და ფეხებს შესამჩნევად აგაკუნებდა, სანამ მას ინდოელი პოპულისტი და ნაციონალისტი ნარენდრა მოდი საჯაროდ მინი-ლექციას უკითხავდა იმაზე, რომ ვლადიმერ პუტინმა უკრაინაში ომი უნდა დაამთავროს..

ყველამ იცის აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტოს დირექტორის ჯონ რეტკლიფის მოსკოვში ყოფნა – მისი მოულოდნელი ვიზიტიდან უკვე ერთი კვირა გავიდა. ასევე ცნობილი გახდა, რომ თეთრი სახლი მალე გაგზავნის კიევში სპეცდესპანებს სტივ უიტკოფს და ჯარედ კუშნერს. ამ ფონზე ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ ვლადიმერ პუტინის მეგობრებმა პირი შეკრეს და მის წინააღმდეგ გაერთიანდნენ.

ვლადიმერ პუტინის მეგობრების წარსული მოქმედებიდან გამომდინარე, დაუჯერებელი იქნება იმის თქმა, რომ ისინი ამას მხოლოდ უკრაინის სასარგებლოდ, დემოკრატიისათვის და თუნდაც ადამიანურობის სახელით აკეთებენ – უფრო მეტად იმისთვის, რომ (მსოფლიო წესრიგის წინააღმდეგ) „შეთქმულთა“ თავიანთი პატარა ჯგუფი გადაარჩინონ.

რუსეთის პრეზიდენტი ერთობ არასახარბიელო მდგომარეობაშია ჩავარდნილი: მისი ქვეყნის ეკონომიკის თითქმის 40% სამხედრო რელსებზეა გადაყვანილი, მაგრამ ეს ძალისხმევა სასურველ შედეგს არ იძლევა. ვლადიმერ პუტინის მოქმედებით მხოლოდ სიკვდილის მოსავალი მატულობს – ყოველთვიურად ფრონტზე 30 ათასამდე რუსი ჯარისკაცი იღუპება იმ მიზერული დაპყრობილი მიწის გაფართოებისათვის, რომლის დროსაც „სისხლის ტალღების მოქცევა და მიქცევა“ ხდება.

რუსული კაპიტალი განკებიდან გაედინება. უკრაინელთა მასშტაბურმა საჰაერო შეტევებმა რუსეთის ენერგეტიკულ ინფრასტრუქტურაზე – ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებზე და ნავთობის ტერმინალებზე – საწვავის მწვავე დეფიციტი გამოიწვია. ამ დროს კი „თეთრი რუსები“, რომლებიც ფედერაციას მართავენ, დონბასში – იქ, სადაც ომის ხორცსაკეპი მუშაობს, სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლებს გზავნიან რუსეთის აღმოსავლეთში მდებარე რეგიონებიდან.

ვლადიმერ პუტინი შეშფოთებულია და შეშინებული. სწორედ ამის გამო ემუქრება იგი ევროპას და გაერთიანებულ სამეფოს. ხშირად ხდება ხოლმე, რომ ლაჩარი ადამიანი თავს ინიღბავს, რომ მისი მშიშრობა არავინ შეამჩნიოს და ცდილობს, გულოვნად წარმოჩნდეს. სავარაუდოდ, ჯონ რეტკლიფმა თავის კოლეგებს მოსკოვში ურჩია, რომ უარი თქვან ნებისმიერ გეგმებზე ნატოს ქვეყნებისადმი დარტყმის მიყენების შესახებ, თუნდაც პირდაპირი შეჭრის ან ჰიბრიდული შეტევის სახით.

„ყოველი დღე, სანამ ომი გრძელდება, კაცობრიობა, არსებითად, ერთი ნაბიჯით უკან იხევს.. მშვიდობისკენ გადადგმული ყოველი ნაბიჯი კი კაცობრიობისთვის იმედის, რეალური განვითარების და აყვავების მომტანია. ჩვენ დაუსრულებელი ომების წარმოებიდან მათი შეწყვეტის მცდელობაზე უნდა გადავიდეთ. საომარი მოქმედებები უნდა შეჩერდეს“ – უთხრა **ნარენდრა მოდიმ ვლადიმერ პუტინს.**

სხვათა შორის, როცა საქმე რუსეთ-უკრაინის ომს ეხება, ინდოეთის პრემიერ-მინისტრი „მშვიდობის აუცილებლობის“ პოზიციის ერთგულია. იმავდროულად იგი თავს არიდებს კრემლის კრიტიკას. ისიც უნდა ითქვას, რომ ევროპულმა ომმა ინდოეთს დიდი სარგებელი მოუტანა: უკრაინაში რუსეთის სრულმასშტაბიანი შეჭრის შემდეგ, 2022 წელს. ინდოეთი თავისთვის საჭირო ნავთობის ერთ მესამედს რუსეთიდან იაფფასიანი იმპორტის მეშვეობით იღებს, შემდეგ ამ ნავთობს ბენზინად და დიზელის საწვავად გადაამუშავებს და დასავლურ ბაზრებზე ძალზე სარფიანად ჰყიდის, სოლიდური მოგებით.

რუსეთმა ინდოეთს 2022-2025 წლებში დაახლოებით 172 მილიარდი დოლარის ნედლი ნავთობი მიჰყიდა. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ინდურმა ბაზარმა მოსკოვს უკრაინაში შეჭრის შემდეგ 170 მილიარდი დოლარის მოგება მოუტანა ოთხ წელიწადში. თავის მხრივ ინდოეთის ნავთობგადამამუშავებელმა ქარხნებმა დამატებით დაახლოებით 20 მილიარდი დოლარი მიიღეს რუსეთში იაფად ნაყიდი ნავთობიდან მიღებული ბენზინის, დიზელის საწვავის და სხვა მასალების ექსპორტით.

ორი წლის წინ ვლადიმერ პუტინმა ნარენდრა მოდი რუსეთის უმაღლესი ჯილდოთი – ანდრია პირველწოდებულის ორდენით დააჯილდოვა, ხოლო კრემლის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ინდოეთთან ურთიერთობას „განსაკუთრებულად პრივილეგირებული და სტრატეგიული პარტნიორობა“ უწოდა.

მაშ რატომ გადავიდა ნარენდრა მოდი რუსეთის პრეზიდენტის მოქმედების საჯარო დაგმობაზე? პოპულისტთა განდის წევრები ერთმანეთის მიმართ ლოიალობით არ გამოირჩევიან. გარეგნულად რუს ვლადიმერ პუტინს, ჩინელ სი ძინპინს, ინდოელ ნარენდრა მოდის და ამერიკელ დონალდ ტრამპს ერთმანეთთან საოცრად თბილი ურთიერთობა აქვთ, მაგრამ იმავდროულად ისინი ერთმანეთის გლობალურ მეტოქეებს წარმოადგენენ.

დონალდ ტრამპი, როგორც ჩანს, მოხიბლულია ნარენდრა მოდით, რომელმაც ატავისტური ინდური ნაციონალიზმის ქადაგებით (ანუ ინდოეთის ძველი დიდების დაბრუნებით – საზოგადოება უნდა ეზიაროს ინდური ცივილიზაციის „ოქროს საუკუნის“ მიღწევებს, დღევანდელი ზედნაშენით) და ამით ინდურ დემოკრატიას ძირი გამოუთხარა, რათა არჩევნებში გრძელვადიანი წარმატებისთვის მიეღწია. დონალდ ტრამპმა ნარენდრა მოდის „დიდი ადამიანი“ და „ჩემი მრავალწლიანი მეგობარი“ უწოდა – მიუხედავად იმისა, რომ თეთრმა სახლმა არაერთგზის დაგმო ინდოეთი რუსეთის მჭიდრო ეკონომიკური ურთიერთობის გამო.

რა თქმა უნდა, დონალდ ტრამპის „საყვარულის ცრემლები“ ფაქტიურად „ნიანგის ცრემლებს“ ნიშნავს. როგორც ცნობილია, აშშ-ის პრეზიდენტი ნიუ-დელის სანქციებითაც დაემუქრა, თუ რუსული ნავთობის იმპორტს არ შეწყვეტდა, რომლის მოცულობამ ივლისის თვეში მთლიანი იმპორტის რეკორდული 50,8% შეადგინა.

დონალდ ტრამპი ასევე მოხიბლულია ვლადიმერ პუტინითაც. აშშ-ის პრეზიდენტი ისე იქცევა, თითქოს იგი კრემლის მანქანის ნაწილი იყოს. დონალდ ტრამპმა მხარი დაუჭირა ვლადიმერ პუტინის სურვილს უკრაინის ტერიტორიის დიდი ნაწილის – დონბასისა და ყირიმის – რუსეთის კუთვნილებად აღიარების თაობაზე. გარდა ამისა, აშშ-ის ლიდერმა მინიმუმამდე შეუმცირა პირდაპირი დახმარება უკრაინას, შეეცადა კიევზე მაფიოზური ზეწოლის მოხდენას (ისე, როგორც მაფიოზები იქცევიან!) სასარგებლო წიაღისეულზე გარიგების დასადებად. დონალდ ტრამპი ვლადიმერ პუტინივით იქცევა: ემუქრება მეზობლებს (კანადას), ემუქრება მოკავშირეებს (დანიას), ცდილობს მათი ტერიტორიების ანექსიას... რუსეთის დაზვერვის ხელმძღვანელს ოცნებაც კი არ შეეძლო ისეთ სიტუაციაზე, როცა მისი აგენტის როლს ესოდენ მაღალი თანამდებობის მფლობელი – აშშ-ის პრეზიდენტი – შეასრულებდა და მთლიანად მოსკოვის ინტერესების სამსახურში იქნებოდა.

ამრიგად, დონალდ ტრამპი რუსეთისა და ინდოეთისათვის „სასარგებლო იდიოტის“ როლის შემსრულებელი აღმოჩნდა. მაგრამ ამერიკელ ლიდერს, რასაკვირველია, თავისი ინტერესებიც აქვს: დონალდ ტრამპს საკუთარი ძალაუფლების შესანარჩუნებლად ორივესგან მხარდაჭერა ჭირდება, რათა როგორმე თავი დააღწიოს შექმნილ სიძნელეებს – კონგრესის შუალედური არჩევნების მოახლოების კვალობაზე. ნოემბერში მან შეიძლება კონტროლი დაკარგოს წარმომადგენელთა პალატაზე და თვით სენატზეც, შემდეგ კი თავის პრეზიდენტობას დემოკრატების მზარდი ბრალდებების ქვეშ დაასრულებს.

დონალდ ტრამპმა აშშ არაპოპულარულ და წინასწარ წამგებიან უსამართლო ომში ჩაითრია ირანის წინააღმდეგ, ანუ ქვეყანა ჩიხში შეიყვანა. გლობალური მასშტაბით დონალდ ტრამპმა, რომელიც ამერიკელებს და საერთოდ, მსოფლიოს უკრაინაში ომის შეწყვეტას დაპირდა, ყველას აჩვენა, რომ მან აშშ დიდებული კი არ გახადა, არამედ დაასუსტა.

გაავებული ვლადიმერ პუტინი ევროპას ემუქრება, მის პირმოთნე და მლიქვნელ დამქაშებს კი ბირთვული იარაღის სავარაუდო გამოყენებაზე მინიშნებები უყვართ. მაგრამ კრემლის არმია უკრაინაში შეიძლება დამარცხდეს, ხოლო თუ ნატოსთან ომს დაიწყებს, მოსკოვს (ბირთვული ძლიერება) ვერ უშველის. მართლაცდა, გამორიცხული არ არის, რომ რუსეთის არმიამ დასავლეთის ფრონტზე ნებისმიერ შემთხვევაში, კრახი განიცადოს. მარცხი სავსებით შესაძლებელია, რაც ვლადიმერ პუტინის დასასრულის დასაწყისი შეიძლება გახდეს.

ეს კი ცუდი იქნებოდა როგორც დონალდ ტრამპისათვის, ასევე ნარენდრა მოდისათვის, რომლებსაც ერთიანობის შენარჩუნება ჭირდებათ.

თარგმნა

სიმონ კილაძემ.

ზელენსკი წინასწარ თავს იზღვევს ანუ „დრონებს შორის სამოქალაქო ავიაციის ადგილი არ არის!“

უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ საერთაშორისო პარტნიორებსა და იმ ავიაკომპანიებს მიმართა, რომლებიც რუსეთის ქალაქებში ფრენებს ასრულებენ და განაცხადა, რომ უკრაინა რუსეთის საჰაერო სივრცის დაბლოკვის კამპანიას იწყებს.

„დღეს გვინდა, გავაფრთხილოთ ყველა ავიაკომპანია, რომელიც რუსეთის საჰაერო სივრცეს იყენებს, ყველა, ვინც ჯერ კიდევ სარგებლობს რუსეთის ძირითადი აეროპორტებით: რუსეთის საჰაერო სივრცე ძალიან სახიფათო ხდება“, – განაცხადა **ზელენსკიმ.**

ამასთან, უკრაინის პრეზიდენტმა აღნიშნა, რომ უკრაინა, ზოგადად, არც ერთი სამოქალაქო თვითმფრინავისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს.

„უბრალოდ, რუსეთის ცაზე დრონები იმდენად ბევრი იქნება, რომ ამას ყურადღება სჭირდება. მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთის ხელისუფლება ამის შესახებ სათანადოდ არ ავრცელებს ინფორმაციას, ფაქტობრივად, რუსეთის საჰაერო სივრცე დაიხურება – რუსეთის მიერ დაწყებული ომი მის საჰაერო სივრცეს კეტავს“, – აღნიშნა **ზელენსკიმ.**

უკრაინის პრეზიდენტის თქმით, კიევს უდანაშაულო ადამიანების დაღუპვა არ სურს. სწორედ ამიტომ, მისი განცხადებით, უკრაინა პარტნიორებს რუსეთის საჰაერო სივრცეში არსებული საფრთხეების შესახებ აფრთხილებს. ზელენსკის განცხადებით, უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტრო და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებები საერთაშორისო ორგანიზაციებს რუსეთის საჰაერო სივრცეში არსებული საფრთხეების შესახებ სრულ ინფორმაციით მიაწვდიან. „დრონებს შორის სამოქალაქო ავიაციის ადგილი არ არის“ – აღნიშნა უკრაინის პრეზიდენტმა.

მოსალოდნელი გაუგებრობა

სავარაუდოდ, საქართველოს ათასობით მოქალაქემ ჩადო ფული ე.წ. „საინვესტიციო პლატფორმა“ TSQ Investment Group-ში. პლატფორმა კრიპტოვალუტით „ვაჭრობას“ და წევრებს სწრაფ შემოსავალს ჰპირდება, რისი ერთ-ერთი საფუძველიც სქემაში ახალი წევრების მიყვანაა. ეს „კლასიკური ფინანსური პირამიდაა“, ამბობენ ექსპერტები. მისი „ჩამოშლის“ რისკზე კი ის მიუთითებს, რომ აგვისტოს ბოლოს სისტემამ ფულის გატანა შეზღუდა.

ორგანიზატორები მომხმარებლებს არწმუნებენ, რომ თანხის გატანასთან დაკავშირებული პრობლემა დროებითია და სექტემბერში მოგვარდება. თუმცა სხვა ქვეყნებში მსგავსი პლატფორმების გამოცდილება ამ დაპირების მიმართ ეჭვის საფუძველს აჩენს.

ეეჰ, ყველაფერი მოსწრებაზეა ამ წუთისოფელში!

„ჯერ სქემა მუშაობს, თუმცა თანხის გატანა შეიზღუდა“

ნიკა (სახელი შეცვლილია) თბილისში ცხოვრობს, TSQ Investment Group-ს 23 აგვისტოს შეუერთდა. კრიპტოგანგარიშიდან სისტემაში 1 000 დოლარი გადარიცხა და პლატფორმა GXMCOIN-ზე „ვაჭრობა“ დაიწყო.

ის ე.წ. სავაჭრო სიგნალს, სპეციალურ ჩატში იღებს, შემდეგ ეს კოდი აპლიკაციაში შეჰყავს და ანგარიშზე „მოგებას“ ხედავს. ნიკა ყვება, რომ დამწყებ მომხმარებელს დღეში ოთხი ასეთი „სიგნალის“ გამოყენება შეუძლია, შემდეგ ეტაპებზე კი რაოდენობა მცირდება. რაც უფრო მეტი თანხა გაქვს ანგარიშზე, მით მეტი „მოგების“ შანსი გიჩნდება. დამატებითი სარგებელი მოაქვს სისტემაში ახალი კლიენტების ჩართვას. რაც მეტ ადამიანს გააწევრიანებ, მით მეტ ფულს გააკეთებ. სწორედ ახალი წევრების მოზიდვაზე დამოკიდებული სარგებელია ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნიშანი იმისა, რომ ფულის გამომუშავება ფინანსური პირამიდის სქემით ხდება.

„სქემა, ჩემი ინფორმაციით, (საქართველოში) მინიმუმ 2025 წლის ნოემბრიდან მუშაობს. ვისაც რა თანხა ჰქონდა ჩადებული, მერე ეს თანხა ამოიღეს და დიდ მოგებაზეც გავიდნენ – ზოგმა მკურნალობის თანხა დაფარა, ემიგრაციიდანაც კი დაბრუნდნენ. დაზარალებული მე არ მინახავს“ – გვიყვება ნიკა. მისი პირველი „ინვესტიციის“ ჩადებიდან რამდენიმე დღეში სისტემიდან თანხის გატანა შეიზღუდა.

ორგანიზატორებმა ამის რამდენიმე მიზეზი დაასახელეს – მათ შორის მომხმარებლებს შორის გავრცელებული პანიკა, რასაც თანხების მასობრივი გატანა მოჰყვა, და „აუდიტის“ ჩატარების აუცილებლობა. მათი დაპირებით, ფულის გატანაზე დაწესებული შეზღუდვები სექტემბრის პირველი კვირიდან უნდა გაუქმდეს. ნიკას იმედი აქვს, რომ ყველაზე ცუდ შემთხვევაში თავის თანხას უკან დაიბრუნებს.

ჩვენ ვესაუბრეთ სქემის კიდევ ერთ მონაწილეს, ლაშას (სახელი შეცვლილია), რომელიც სისტემას დაახლოებით ორი თვის წინ შეუერთდა. მას შემდეგ, რაც ანგარიშზე ასახული თანხა გაუორმაგდა, საწყისი „ინვესტიცია“ სწრაფადვე გაიტანა და „ვაჭრობა“ მოგებული ფულით გააგრძელა. მას თავიდანვე ესმოდა, რომ ფინანსურ პირამიდაში ერთვებოდა.

„მე როგორც მესმის, შენი თანხით კრიპტობირჟაზე ვაჭრობას იწყებენ. მოგებიდან პროცენტს იღებენ, ნაწილს შენ გაძლევენ. ჯერ სქემა მუშაობს, თუმცა თანხის გატანა შეიზღუდა. ყველამ იცის, რომ ადრე თუ გვიან ეს სქემა დასრულდება“ – ეუბნება ლაშა „რადიო თავისუფლებას“.

ვინ არის „პროფესორი ჰენრი ჯონსი“?

პროექტის ერთ-ერთ მთავარი ფიგურა „ჰენრი ჯონსია“. TSQ მას „ფინანსურ ექსპერტად“ და კომპანიის დამფუძნებლად წარადგენს. სოციალურ ქსელში გავრცელებული „ბიოგრაფიის“ მიხედვით, ჯონსი 1986 წელს ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაიბადა, ფლობს საჯარო ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს, წლებია „ფინანსურ სფეროში მუშაობდა და მნიშვნელოვანი გამოცდილება დააგროვა“.

„ჰენრი ჯონსი“ მომხმარებლებისთვის პერიოდულად ვიდეომიმართვებსაც ავრცელებს. მაგალითად, 29 აგვისტოს გამოქვეყნებულ ვიდეოში ის ქართველ მომხმარებლებს ამშვიდებდა და ჰპირდებოდა, რომ თანხას ყველა გაიტანდა.

არავინ იცის, „ჰენრი“ მართლაც რეალური ადამიანია თუ ის ხელოვნური ინტელექტის შექმნილი პერსონაჟი და თუ მართლაც არსებობს, სად ცხოვრობს, რა ქვია და ვინ არის?

პოლონური გამოცემა Bankier.pl ჯერ კიდევ 2025 წელს „ჰენრი ჯონსს“ „ადამიან-მოჩვენებას“ უწოდებდა და წერდა, რომ მართალია TSQ მის ბიოგრაფიულ ცნობებს ავრეცელებს, მაგრამ მისი იდენტიფიცირება ვერ ხერხდებოდა.

„კრიპტოვაჭრობა“ თუ თაღლითობა – ეჭვები საქართველოში პოპულარულ „საინვესტიციო პლატფორმაზე“

კამათი სოციალურ ქსელებში

მიუხედავად იმისა, რომ სქემა საქართველოში უკვე რამდენიმე თვეამ მუშაობს, განსაკუთრებული ყურადღება მან აგვისტოს მეორე ნახევარში მიიქცია. შესაძლო ფინანსური პირამიდის რისკებზე ფეისბუკზე ჟურნალისტები ლაშა ბერულავა და დავით ჭაბაშვილი, ასევე ოპოზიციონერი პოლიტიკოსი, ეკონომისტი რომან გოცირიძე აფრთხილებდნენ.

გოცირიძემ 29 აგვისტოს დაწერა, რომ „პირამიდის სისტემა საქართველოში პიკს უახლოვდება“, თუმცა კლიენტების „რეკრუტირება“ სოციალურ ქსელებსა და დახურულ ჯგუფებში ისევ გრძელდება.

გოცირიძე, სხვადასხვა წყაროს მონაცემებზე დაყრდნობით, ვარაუდობს, რომ ქართველებმა ამ სქემაში დაახლოებით 30 მილიონი დოლარი შეიტანეს.

TSQ-ში დაბანდებული სახსრების ოდენობის დამოუკიდებლად გადამოწმება შეუძლებელია.

სქემაში ჩართული მოქალაქეების ნაწილი გაფრთხილებებს მწვავედ პასუხობს და ამტკიცებს, რომ სისტემიდან თანხის გატანა შეძლო:

- **„ყველა, ვინც ჩართულები ვართ, თანხაც გამოგვაქვს და ვართ ბედნიერად. ვიცით, რომ პირამიდაა, მაგრამ სხვის ფულს რატო დასდევთ“**
- **„ხალხმა სესხები დროზე ადრე დაფარა, განკებს ანაბრები შემოაკლდა. ეს ყველაფერი არ აწყობს წურბელებს და მაგიტომაცაა, რომ ჩვენზე „დარდობენ“**
- **„ბანკები რომ ძარცვავენ პროცენტების სახით, ამას რატომ არ აშუქებთ აქტიურად?“**

კომენტარებში საპირისპირო მოსაზრებებიც მრავლადაა.

- **„ეს პროექტი კრიპტოვაჭრობას იყენებს როგორც ლეგენდას, რეალურად არ ვაჭრობს არანაირი კრიპტოთი და ის „სიგნალები“, რომლებსაც მომხმარებლებს უგზავნის, ყალბია“**
- **„ზანდ კრიპტო მხოლოდ შირმაა, არავითარი ვაჭრობა არ ხდება, სარგებლობენ ხალხის გაუთვითცნობიერებით და არის ტიპიური პონცის თაღლითური სქემა. როგორც ყველა ფინანსურ პირამიდაშია, რაღაც ეტაპზე პიდაცეები ფულს „გამოიმუშავებენ“ – სხვების გამწარების ხარჯზე...“**

პონცის სქემა საინვესტიციო თაღლითობის ფორმაა, როდესაც ადრინდელ მონაწილეებს „მოგებას“ ახალი მონაწილეების მიერ შეტანილი თანხებით უხდიან. სახელი უკავშირდება იტალიელ ემიგრანტ ჩარლზ პონცის, რომელმაც 1920 წელს აშშ-ში ამ პრინციპზე აგებული მასშტაბური აფერა ჩაატარა.

TSQ Investment Group-ისა და მასთან დაკავშირებული პლატფორმების საქმიანობით სხვადასხვა ქვეყნის მარეგულირებლები და სამართალდამცავი უწყებები დაინტერესდნენ.

რას ამბობს ეროვნული ბანკი?

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) მოქალაქეები საეჭვო ფინანსური სქემის შესახებ პირველად 31 ივლისს გააფრთხილა.

„მსგავსი ტიპის საქმიანობა შესაძლოა, წარმოადგენდეს „ფინანსური პირამიდის“ კლასიკურ მოდელს, რომლის მთავარი მიზანია არა ბიზნესის განვითარება, არამედ ბევრი ახალი წევრის ჩართვა და მათი სახსრების მოზიდვა“ – აცხადებდა ეროვნული ბანკი.

26 აგვისტოს სებ-მა ვიდეომიმართვაც გაავრცელა. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის დეპარტამენტის უფროსმა **ლაშა გზირიშვილმა** მოქალაქეებს მოუწოდა, თანხის დაბანდებამდე გადაამოწმონ ინფორმაცია კომპანიის სანდოობისა და გადახდისუნარიანობის შესახებ და შეაფასონ თანხის დაკარგვის რისკი. ის ხსნიდა, რომ სქემის ფუნქციონირების საწყის ეტაპზე, სანამ სისტემაში კლიენტები მასობრივად ერთვებიან, კამპანია საკმაოდ წარმატებულადაც კი შეიძლება ჩანდეს და მონაწილეებმა სარგებელიც კი მიიღონ. თუმცა დროის გარკვეულ მომენტში, როდესაც ახალი წევრებისა და დამატებითი სახსრების მოზიდვა შეუძლებელი ხდება, კომპანია ვეღარ ასრულებს ვალდებულებებს და სქემა **„აუცილებლად იშლება“**.

ასეთ დროს მონაწილეებს საკუთარი სახსრების გატანაზე ხშირად ტექნიკური მიზეზით ეუბნებიან უარს, ზოგჯერ კი ინვესტიციის დაბრუნების სანაცვლოდ დამატებით თანხასაც სთხოვენ, ამბობს გზირიშვილი.

რატომ ერთვებიან ადამიანები მსგავს სქემებში?

„ადვილი ფულის შოვნის იდეოლოგია ვერ გადაამუშავა საზოგადოებამ და ისევ სჯერათ, რომ შესაძლებელია ვიღაცამ უფასოდ ან არაფერში რაღაც ფული გაშოვნინოს და გაგაკეთებინოს, რაც ბუნებაში არ არსებობს“ – ამბობს ეკონომისტი **პაატა ბაირახტარი** და ამატებს, რომ ეროვნული ბანკი მოქალაქეებს მანამდე უნდა აფრთხილებდეს, სანამ პრობლემა მასშტაბური გახდება.

„კლასიკურ პირამიდულ სქემაში“ მისი თქმით, ძირითადად ორი განსხვავებული განწყობით ერთვებიან: ერთ ნაწილს მართლაც სჯერა დაპირებული მაღალი შემოსავლის, მეორე ჯგუფი კი აცნობიერებს სქემის არსს, თუმცა იმედი აქვს, რომ მის ჩამოშლამდე მოგების მიღებას მოასწრებს. **ბაზარზე კი, ექსპერტების ინფორმაციით, TSQ-ის მსგავსი კიდევ არაერთი სქემა მუშაობს, ყველა ეს პლატფორმა „მსხვერპლებს“ სწრაფი გამდიდრების დაპირებით იზიდავს.**

სანდრო ჯუფალაკიანი,
„რადიო თავისუფლება“

გულდასმით გაეცანით ამ პროგრამას?!

სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური სწავლის დაფინანსების მიზნით განცხადებების მიღებას იწყებს

სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის სოციალური პროგრამის ფარგლებში, ვეტერანებსა და მათ ოჯახის წევრებს (ვეტერანთა შვილები, მარჩენალდაკარგულები, ომში დაღუპულთა ოჯახის წევრები) 2026-2027 სასწავლო წლის შემოდგომისა და გაზაფხულის სემესტრების სწავლის საფასურის დაფინანსების მისაღებად განცხადებებისა და შესაბამისი დოკუმენტაციის წარმოდგენა შეუძლიათ 2026 წლის 2 სექტემბრიდან 2 ოქტომბრის ჩათვლით.

დაფინანსება ვრცელდება შემდეგ აკრედიტებულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე: **ბაკალავრიატი, მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო პროგრამა, ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამა და დიპლომირებული მედიკოსის/სტომატოლოგის პროგრამა.**

ორივე სემესტრის დაფინანსება ზემოაღნიშნულ ვადაში წარმოდგენილი მხოლოდ ერთი განცხადების საფუძველზე გაიცემა. **გაზაფხულის სემესტრის დაფინანსების მოსაპოვებლად, 2027 წელს ახალი განცხადებები აღარ მიიღება.**

წარმოდგენილ განცხადებაზე ხარვეზის დადგენის შემთხვევაში, განმცხადებელი ვალდებულია, იგი გამოასწოროს შესაბამისი შეტყობინების მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

პროგრამა არ ვრცელდება სტუდენტებზე, რომლებიც ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე 2026-2027 სასწავლო წლიდან სწავლობენ სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და სრულად ფინანსდებიან სახელმწიფოს მიერ.

2026-2027 სასწავლო წლის სწავლის დაფინანსება, ორივე სემესტრში ჯამში, შეადგენს არაუმეტეს 1 125 ლარს (თითოეულ სემესტრში - არაუმეტეს 562.50 ლარს).

აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში დაფინანსების მოსაპოვებლად, ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურში, განცხადებასთან ერთად, წარმოდგენილი უნდა იქნეს შემდეგი დოკუმენტაცია:

სტუდენტის პირადობის მოწმობა; სტუდენტის დაბადების მოწმობა; ვეტერანის მოწმობა; ვეტერანის პირადობის მოწმობა.

განცხადების განსახილველად საჭირო სხვა დოკუმენტაციის/ინფორმაციის გამოთხოვას უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან უზრუნველყოფს ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური.

ინფორმაციისთვის, ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურში, სხვადასხვა სოციალურ და ჯანდაცვის პროგრამასთან ერთად, სამსახურის დირექტორის ინიციატივით და საქართველოს მთავრობის ხელშეწყობით, ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრების უმაღლესი განათლების დაფინანსების პროგრამა 2023 წლიდან მოქმედებს. პროექტის ამოქმედებიდან დღემდე, დაფინანსდა პროგრამის ბენეფიციართა 9 000-მდე მოთხოვნა.

რეგულაციები, რომლებიც 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა

საბაზრო ეკონომიკამ აიშვა!

1. 60 წელს გადაცილებული პირებისთვის საგადახდო მოთხოვნები მკაცრდება — 500 ლარზე მეტის აზარტული, კრიპტო და სხვა გადახდები საეჭვოდ ჩაითვლება

ეროვნული ბანკის მიერ აპრილში მიღებული გადაწყვეტილებით, 2026 წლის 1 სექტემბრიდან 60 წელს გადაცილებული პირებისთვის საგადახდო მოთხოვნები მკაცრდება.

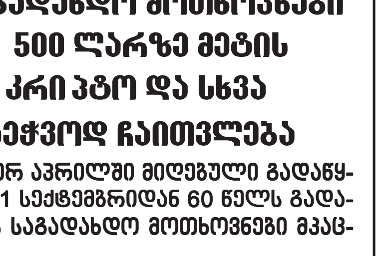

სებ-ის განმარტებით, ამ გადაწყვეტილების მიზანი, ამ მომხმარებელთა თაღლითური სქემებისგან დაცვაა. ახალი წესის თანახმად, საგადახდო მომსახურების პროვაიდერმა, დამატებით უნდა დანერგოს დაცვის სპეციალური ზომები 60 წელს გადაცილებული მომხმარებლებისთვის, კერძოდ, საგადახდო მომსახურების პროვაიდერმა დროებით უნდა შეაჩეროს ან სადაც ეს შეუძლებელია, უარი თქვას მომხმარებლის მიერ ინიცირებული რისკიანი ელექტრონული გადახდის ოპერაციის შესრულებაზე.

რისკიან ოპერაციად ჩაითვლება შემდეგი ქმედებები: თუ გადახდის ოპერაციის თანხა აღემატება 500 ლარს და გადახდის ოპერაციის შინაარსი დაკავშირებულია თაღლითობის მაღალი რისკის პროფილის საქმიანობებთან, მათ შორის, ონლაინ სავაჭრო ე.წ. □ფორექსი□, საინვესტიციო, სათამაშო ბიზნესთან ან ვირტუალურ აქტივებთან დაკავშირებულ საქმიანობებთან; ან გამოვლენილია მომხმარებლისთვის უჩვეულო ხარჯვისა და ქცევის თავისებურება.

2. შსს ავტომობილების ხმაურს ადგილზე პორტატული აპარატებით ამოწმებს!

2026 წლის 1 სექტემბრიდან შინაგან საქმეთა სამინისტროს უფლებამოსილი დანაყოფები საგზაო მოძრაობის პირობებში ავტომობილების მიერ წარმოქმნილ ხმაურს საერთაშორისო ISO 5130:2019 სტანდარტის შესაბამისი პორტატული ხმაურსაზომი მოწყობილობებით შეამოწმებენ.

აღსანიშნავია, რომ ავტომობილის ექსპლუატაციისას წარმოქმნილი ხმაური დასახლებულ პუნქტებში ღამის საათებში □23:00-დან 08:00 საათამდე □80 დეციბალს არ უნდა აღემატებოდეს. რაც შეეხება სანქციებს, იმ სატრანსპორტო საშუალების მართვა, რომლის ექსპლუატაციისას წარმოქმნილი ხმაური კანონით დადგენილ ნორმას აღემატება, პირველ ჯერზე 100-ლარიან ჯარიმასა და მართვის მოწმობის 10 ქულის შემცირებას ითვალისწინებს.

დარღვევის განმეორების შემთხვევაში □მძღოლი 200 ლარით დაჯარიმდება და 20 ქულა ჩამოაკლდება, ხოლო მესამე და ყოველი მომდევნო დარღვევისთვის გათვალისწინებულია 300-ლარიანი ჯარიმა და მართვის მოწმობისთვის მინიჭებული ქულების 30-ით შემცირება.

3. ჩაის მწარმოებლებს ახალი მოთხოვნები უჩნდებათ

მთავრობამ მიმდინარე წლის ზაფხულში □ჩაის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი□დაამტკიცა. დოკუმენტი ადგენს ბიზნესოპერატორის მიერ ჩაის წარმოების, გადამუშავების, ბაზარზე განთავსების, დისტრიბუციის ეტაპზე რეგულირებისა და სხვა სავალდებულო მოთხოვნებს.

აღსანიშნავია, რომ ბიზნესოპერატორებს ახალი მოთხოვნები 2026 წლის 1 სექტემბრიდან უჩნდებათ. თუმცა, დოკუმენტი ადგენს გარდამავალ პერიოდსაც. კერძოდ, ჩაი, რომელიც ბაზარზე განთავსებულია ან ეტიკეტირებულია დადგენილების ამოქმედებამდე და არ შეესაბამება რეგლამენტით განსაზღვრულ მოთხოვნებს, დასაშვებია, ბაზარზე განთავსებულ იქნეს სურსათის ვარგისიანობის ვადის გასვლამდე, მაგრამ არაუგვიანეს 2027 წლის 1 სექტემბრისა. დოკუმენტის თანახმად, მოთხოვნები ვრცელდება ჩაიზე, რომელიც განთავსებულია ბაზარზე ადამიანის მიერ უშუალოდ მოხმარებისათვის. ამასთან, დოკუმენტი განსაზღვრავს დაფასოებული და დაუფასოებელი შავი და მწვანე ჩაისთვის ზოგად მოთხოვნებს. რეგლამენტის თანახმად, დადგენილი მოთხოვნების შესრულებას სურსათის ეროვნული სააგენტო შეამოწმებს. ამასთანავე, კონტროლი განხორციელდება ბიზნესოპერატორის მიერ შიდა საწარმოო კონტროლის პირობებში.

4. სებ-ი სესხის გამცემ სუბიექტებს სანქციებს უმკაცრებს

2026 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდება □სესხის გამცემი სუბიექტისთვის ფულადი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრებისა და აღსრულების წესში□შეტანილი ცვლილებები.

შედეგად, იზრდება სანქციები სესხის გამცემი სუბიექტებისთვის სხვადასხვა ტიპის დარღვევებზე. კერძოდ, ფინანსური ანგარიშგების დადგენილ ვადაში ან ფორმით ეროვნულ ბანკში წარუდგენლობა, ასევე არაზუსტი ინფორმაციის წარდგენა თითოეულ დარღვევაზე 1 000 ლარით დაჯარიმდება. ამავე ოდენობის ჯარიმაა განსაზღვრული ეროვნული ბანკისთვის მოთხოვნილი დოკუმენტაციის ან ინფორმაციის დროულად წარუდგენლობის, არაზუსტი ინფორმაციის მიწოდებისა და წერილობითი მითითების შეუსრულებლობისთვის, თუმცა განმეორებითი დარღვევის შემთხვევაში სანქცია 10 000 ლარამდე გაიზრდება.

ახალი წესით, აქტივებისა და ვალდებულებების, ასევე შემოსავლებისა და ხარჯების აღურიცხაობისთვის სესხის გამცემი სუბიექტი თითოეულ ფაქტზე 5 000 ლარით დაჯარიმდება. დამატებით, რეგისტრაციისა და რეგულირების წესით განსაზღვრული მოთხოვნების შეუსრულებლობისთვის ჯარიმები 10 000-დან 20 000 ლარამდე განისაზღვრა, ხოლო სხვა მოთხოვნების დარღვევისთვის სანქციები 2 000-დან 5 000 ლარამდე იქნება, დარღვევის ხასიათისა და განმეორებითობის მიხედვით.

გარდა ამისა, ცვლილებები შეეხება ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის მიმართულებით არსებულ მოთხოვნებსაც. კერძოდ, თუ სესხის გამცემ სუბიექტს არ ექნება შესაბამისი პროგრამული სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს საეჭვო ოპერაციების გამოვლენასა და სანქცირებულ პირთა ავტომატურ იდენტიფიცირებას, ან სისტემა მნიშვნელოვანი ხარვეზებით იმუშავებს, ჯარიმა 15 000 ლარი იქნება. ამასთან, სანქციების რეჟიმის მოთხოვნების დარღვევით ან გვერდის ავლით განხორციელებული ოპერაციის თითოეულ გამოვლენილ ფაქტზე 10 000-ლარიანი ჯარიმა დაწესდება.

5. ეროვნული ბანკი ვალუტის გადამცვლელი პუნქტებისთვის რეგულაციებს ამკაცრებს

საქართველოს ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებით, 2026 წლის 1 სექტემბრიდან ვალუტის გადამცვლელი პუნქტების საქმიანობის მიმართ დამატებითი მოთხოვნები და კონტროლის მექანიზმები ამოქმედდება.

ცვლილებების მიხედვით, უნაღდო ფორმით ვალუტის გადაცვლის უფლების მქონე პუნქტები საქმიანობისთვის საჭირო საბრუნავ სახსრებს მხოლოდ უშუალო ან ბენეფიციარი მესაკუთრისგან (დოკუმენტური დადასტურებით) ან ფინანსური ინსტიტუტებისგან შეძლებენ მოიზიდონ.

ამასთან, რეგისტრაციისთვის სავალდებულო დოკუმენტებს ემატება იმ უძრავი ქონების საკუთრების ან სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, სადაც პუნქტი საქმიანობას განახორციელებს. ბრძანებით ასევე განისაზღვრა, რომ ეროვნულ ბანკს უფლება ექნება, უარი თქვას ფილიალის საქმიანობის ნებართვის გაცემაზე, თუ პუნქტს გადაუხდელი აქვს ეროვნული ბანკის მიერ დაკისრებული ჯარიმა ან არ ასრულებს კანონმდებლობითა და ეროვნული ბანკის მითითებებით დადგენილ მოთხოვნებს.

ახალი წესები ამკაცრებს საოპერაციო აღრიცხვის მოთხოვნებსაც. პუნქტები ვალდებული იქნებიან, ყველა ოპერაცია სპეციალურ პროგრამაში რეალურ დროში ასახონ, ხოლო ნაღდი თანხის შეტანისა და გატანის თითოეულ ოპერაციაზე პროგრამულად დაბეჭდილი ქვითარი გასცენ, რომელიც განსაზღვრულ საიდენტიფიკაციო ინფორმაციას უნდა შეიცავდეს. ცვლილებები ეხება ვიდეომეთვალყურეობის სისტემებსაც. ახალი რეგულაციის თანახმად, ვიდეოკამერები უნდა იყოს დამონტაჟებული როგორც პუნქტის შიგნით, ისე გარე პერიმეტრზე, ვიდეოჩაწერა კი უწყვეტ რეჟიმში უნდა მიმდინარეობდეს. გარე კამერების ჩანაწერები მინიმუმ 30 დღის განმავლობაში, ხოლო შიდა კამერების ჩანაწერები არანაკლებ 180 დღის განმავლობაში უნდა ინახებოდეს. მოთხოვნის შემთხვევაში, ჩანაწერები ეროვნულ ბანკს დაუყოვნებლივ უნდა გადაეცეს. ამასთან, წესში დამატებულია საფუძვლები, რომელთა არსებობის შემთხვევაში ეროვნულ ბანკს შეეძლება პუნქტის რეგისტრაცია გააუქმოს.

მათ შორისაა: ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის შესახებ კანონმდებლობის მოთხოვნების დარღვევა, ასევე ისეთი სამეწარმეო პრაქტიკა, რომელმაც შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას კონკრეტულ სუბიექტს ან მთლიანად საფინანსო სექტორის ჯანსაღ ფუნქციონირებას.

ცვლილებების თანახმად, ვალუტის გადამცვლელი პუნქტები ანგარიშგებას ეროვნული ბანკის NBFI დისტანციური ზედამხედველობის პორტალის მეშვეობით ყოველთვიურად, საანგარიშგებო თვის დასრულებიდან არაუგვიანეს 15 კალენდარული დღის ვადაში წარადგენენ.

საქართველოს რესპუბლიკა

«მოწიწებით და ღრმა პატივისცემით ვიხრით თავს მისი ხსოვნის წინაშე»

კალისტრატე სალია – ივანე ჯავახიშვილის ყოფილი სტუდენტი პარიზიდან

ნინო და კალისტრატე სალიები

28 აგვისტო კალისტრატე სალიას დაბადების დღეა.

კალისტრატე სალია – ქართველი მეცნიერი, ქართველოლოგი, დაიბადა 1901 წლის 28 აგვისტოს ზუგდიდის მაზრის (დღევანდელი წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის) სოფელ ჯგალში. 1920 წელს იგი თბილისის უნივერსიტეტის სიბრძნისმეტყველების ფაკულტეტზე ჩაირიცხა. 1921 წლის ოკუპაციის შემდეგ დააპატიმრეს, 1922 წელს კი სხვა პატიმრებთან ერთად საქართველოდან გაასახლეს.

ემიგრაციაში წასვლის შემდეგ კალისტრატე სალიამ დაამთავრა ბერლინის უნივერსიტეტთან არსებული გერმანული ენისა და ლიტერატურის ინსტიტუტი, ხოლო 1924 წელს ჩააბარა სორბონის უნივერსიტეტის ისტორია-ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. სწავლის დასრულების შემდეგ კალისტრატე სალია შეუდგა სამეცნიერო საქმიანობას. იგი სიცოცხლის ბოლომდე იკვლევდა საქართველოსა და ქართული ლიტერატურის ისტორიის საკითხებს და ბევრი ღირებული ნაშრომი შექმნა.

მისი გამოკვლევებიდან განსაკუთრებით აღსანიშნავია ფრანგულ და ინგლისურ ენებზე გამოქვეყნებული □ქართველი ერის ისტორია□(1980, 1983), რომელმაც მაღალი შეფასება და საფრანგეთის აკადემიის ჯილდო დაიმსახურა. აქვე უნდა ითქვას, რომ კ. სალია დიდი ატორიტეტით სარგებლობდა ევროპულ სამეცნიერო საზოგადოებაში, იგი არჩეული იყო ლუვენის, ოსლოს, ბამბერგის, ბორდოს უნივერსიტეტებისა და პარიზის კათოლიკური ინსტიტუტის საპატიო დოქტორად, აგრეთვე, პარიზის სააზიო, საისტორიო და ლინგვისტური და ბიზანტინოლოგიური საზოგადოებების წევრად. 1964 წლიდან, 15 წლის განმავლობაში, მას ყოველწლიურად ირჩევდნენ მეცნიერული პრესის საერთაშორისო ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტად. 1983 წლიდან კი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო აკადემიკოსი გახდა.

კალისტრატე სალია სამეცნიერო მოღვაწეობის გარდა, პოლიტიკურ საქმიანობასაც ეწეოდა. ის სხვა ქართველ ემიგრანტებთან ერთად იბრძოდა საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენისთვის. 1924 წელს ემიგრაციაში დაარსებული ერთ-ერთი პირველი პოლიტიკური ორგანიზაციის □თეთრი გიორგის□ □აქტიურ წევრად ითვლებოდა. პოლიტიკური ხასიათის სტატიებს აქვეყნებდა ემიგრანტულ პერიოდულ პრესაში.

როგორც ითქვა, მის მოღვაწეობაში განსაკუთრებული ადგილი დაიკავა ქართველოლოგიურმა კვლევებმა და ჟურნალმა □ბედი ქართლისა□, რომელიც ნინო სალიასთან ერთად დააარსა. მომავალი მეუღლე ნინო ქურციკაშვილი (1898-1992) პარიზში გაიცნო და იქვე დაქორწინდნენ. ეს ბედნიერი შეხვედრა იყო. კალისტრატე სალია სამეცნიერო და პოლიტიკურ საქმიანობას მეუღლის, ნინო სალიას აქტიური მხარდაჭერითა და დახმარებით წარმართავდა. ნინო სალია-ქურციკაშვილი კახეთში, სოფელ ვარდისუბანში დაიბადა. სწავლობდა პეტერბურგსა და ვარშავაში. ის პროფესიით ექიმი იყო, თუმცა ასევე დამთავრებული ჰქონდა ვარშავის უმაღლესი სასწავლებელი ისტორიის განხრით. მისი საქმიანობა მთლიანად მოიცავდა საქართველოსა და ქართული კულტურის ისტორიის საკითხების კვლევას. ნინო და კალისტრატე სალიებს მნიშვნელოვანი ღვაწლი მიუძღვით ევროპაში ქართველოლოგიური კვლევების მხარდაჭერისა და დახმარების საქმეში.

ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია 1948 წელს მათი ინიციატივითა და სახსრებით დაარსებული ისტორიულ-ლიტერატურული ჟურნალი □ბედი ქართლისა□, რომელიც რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში ევროპაში ერთადერთი სამეცნიერო ქართველოლოგიური პერიოდული ორგანო იყო. □ბედი ქართლისამ□თავის გარშემო შემოიკრიბა ქართველი მეცნიერები: მიხაკო წერეთელი, მიხეილ თარხნიშვილი, ექვთიმე თაყაიშვილი, გრიგოლ რობაქიძე, კორნელი კეკელიძე, აკაკი შანიძე, არნოლდ ჩიქობავა, სიმონ ყაუხჩიშვილი, შალვა ამირანაშვილი, ელენე მეტრეველი და სხვები.

ჟურნალის სამეცნიერო საბჭოს შემადგენლობაში შედიოდნენ მსოფლიოს ცნობილი კავკასიოლოგები და ორიენტალისტები. სტატიები იბეჭდებოდა ქართულ, ფრანგულ, იტალიურ, გერმანულ და ინგლისურ ენებზე. აქ ქვეყნდებოდა როგორც ცნობილი ევროპელი ქართველოლოგებისა და ორიენტალისტების, ასევე ქართველი მეცნიერების ნაშრომები. შესაბამისად, ამ ჟურნალში აისახებოდა ქართველოლოგიის დარგის მიღწევები საქართველოსა თუ ევროპაში.

ემიგრაციაში მყოფ ცოლ-ქმარს სამშობლოსთან ურთიერთობა არც ერთი წუთით არ შეუწყვეტია. კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის მიერ მომზადებულ და გამოცემულ ნინო და კალისტრატე სალიების პირადი არქივების აღწერილობაში (2025 წ.) ამის დამადასტურებელი ბევრი მასალაა. მათ ქართულ სამეცნიერო საზოგადოებასთან აქტიური ორმხრივი ურთიერთობა ჰქონდათ, უგზავნიდნენ საჭირო წიგნებსა და გაზეთებს, თანამშრომლობდნენ ჟურნალთან □ბედი ქართლისა□, სალიებს იწვევდნენ სხვადასხვა საიუბილეო ღონისძიებებზე, მაგალითად, შოთა რუსთაველის 800 წლის (1966 წ.), ივანე ჯავახიშვილის 100 წლის საიუბილეო ღონისძიებებზე (1976 წ.).

კ. სალიას ცხოვრების გახსენებისას ძნელია, გვერდი აუარო ერთ სახელს – ივანე ჯავახიშვილს. არა მხოლოდ იმიტომ, რომ სალია მისი სტუდენტი იყო, არამედ იმიტომაც, რომ შემდგომ, მთელი თავისი ხანგრძლივი სამეცნიერო მოღვაწეობის განმავლობაში, იგი იმ დიდი სამეცნიერო ტრადიციის ერთგული დარჩა, რომლის ერთ-ერთი უმთავრესი შემქმნელი სწორედ ივ. ჯავახიშვილი იყო.

ივანე ჯავახიშვილი

ილია ვეკუა

1976 წლის 23 აპრილს შესრულდა ასი წელი აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის დაბადებიდან, რაც მნიშვნელოვანი სამეცნიერო და კულტურული მოვლენა იყო. რა თქმა უნდა, საიუბილეო თარიღს ქართული ემიგრაციაც გამოეხმაურა. ემიგრანტული პრესა ხაზს უსვამდა ჯავახიშვილის უდიდეს როლს ქართული ისტორიოგრაფიის მეცნიერული საფუძვლების ჩამოყალიბებაში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსებასა და ეროვნული თვითშეგნების გაძლიერებაში, ამავე დროს, ემიგრაცია სკეპტიკურად უყურებდა იუბილეს ოფიციალურ საბჭოურ აღნიშვნას: მიაჩნდათ, რომ ჯავახიშვილის მემკვიდრეობა □იდეოლოგიურად დამუშავდებოდა□, ხაზს უსვამდნენ, რომ საბჭოთა რეჟიმმა თავადვე შეზღუდა ჯავახიშვილი სიცოცხლის ბოლოს წლებში. მათ ისტორიული პარადოქსის განცდა ჰქონდათ: რეპრესირებული (თავისსავე დაარსებული უნივესიტეტიდან გაძევება) და ოფიციალურად განდიდებული სიცოცხლის მიწურულს (1938 წ. ორდენი, იმავე წელს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, 1939 წ. სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი). მიაჩნდათ, რომ იუბილე იყო არა მხოლოდ სამეცნიერო, არამედ პოლიტიკური აქტი, რომლის მიზანი ეროვნული ფიგურის □საბჭოთა ჩარჩოში□მოქცევა იყო. ეს, ისე, მოკლე ისტორიული ექსკურსი.

კ. კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის კალისტრატე და ნინო სალიების ფონდში, აღმოჩნდა ჩვენთვის საყურადღებო ერთი მასალა – N314. ეს არის ილია ვეკუას წერილი, რომლითაც იგი სალიებს ივანე ჯავახიშვილის ასი წლისთავისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებზე დასასწრებად იწვევს. აღწერილობის მიხედვით, წერილი 1976 წლით თარიღდება, შესრულებულია რუსულ ენაზე, მანქანაზეა ნაბეჭდი და ხელმოწერილია. მისი ტოპონიმია თბილისი □პარიზი. რა თქმა უნდა, ეს დოკუმენტი თავისთავად საინტერესოა, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია მათი პასუხი ამ მიწვევაზე. ჩვენს ხელთ არსებული წერილით ირკვევა, რომ ნინო და კალისტრატე სალიებმა თბილისში ჩასვლა ვერ მოახერხეს. ისინი ილია ვეკუას წერილს უგზავნიან: □პარიზი, 26-IX-76. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტს, საიუბილეო კომიტეტის თავმჯდომარეს ბატონ ილია ვეკუას.

დიდად პატივცემულო ბატონო ილია! ვწუხვართ რომ ვერ ვესწრებით ჩვენი უმაღლესი სასწავლებლის აღდგენის, საქართველოს ისტორიის მეცნიერულად შესწავლის ფუძემდებლის, დიდი ქართველი მამულიშვილის ივანე ჯავახიშვილის დაბადებიდან ასი წლის იუბილეს აღნიშვნას. ჩვენ ბედნიერება გვქონდა, ვყოფილვიყავით სიბრძნის მეტყველების ფაკულტეტზე 1920-1922 წლებში მისი სტუდენტები. მოწიწებით და ღრმა პატივისცემით ვიხრით თავს მისი ხსოვნის წინაშე. ნინო და კალისტრატე სალია□ დოკუმენტი ხელნაწერია და ის ჟურნალის □ბედი ქართლისა□ს რედაქციის ბლანკზეა მოთავსებული. ამ მოკლე წერილმა შეიძლება ბევრი რამ გვითხრას ქართული საქმისათვის თავდადებულ ცოლ-ქმარზე.

ეს წერილი არაა მხოლოდ ყოფილი სტუდენტის პასუხი თავისი პროფესორის იუბილეზე, არამედ ესაა ემიგრანტი ქართველი მეცნიერის მიერ საკუთარი სამეცნიერო გზის ერთგვარი გახსენებაც. წერილის დასაწყისში სალიები გულისტკივილით აღნიშნავენ: □ვწუხვართ რომ ვერ ვესწრებით ჩვენი უმაღლესი სასწავლებლის აღდგენის, საქართველოს ისტორიის მეცნიერულად შესწავლის ფუძემდებლის, დიდი ქართველი მამულიშვილის ივანე ჯავახიშვილის დაბადებიდან ასი წლის იუბილეს აღნიშვნას.□ეს რამდენიმე სიტყვა განსაკუთრებით საყურადღებოა. სალიები ჯავახიშვილს ერთდროულად სამი განსაზღვრებით მოიხსენიებენ: იგი მათთვის არის **უმაღლესი სასწავლებლის აღდგენის ფუძემდებელი**, **საქართველოს ისტორიის მეცნიერული შესწავლის ფუძემდებელი** და **დიდი ქართველი მამულიშვილი**. ამ შეფასებას განსაკუთრებული წონა აქვს არა მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი ივანე ჯავახიშვილის საიუბილეო წლისთავზეა გამოთქმული. ნინო და კალისტრატე სალიებისთვის ჯავახიშვილი პირადი გამოცდილებიდანაც იყო ნაცნობი – ისინი მისი სტუდენტები იყვნენ. წერილში ვკითხულობთ: □ჩვენ ბედნიერება გვქონდა, ვყოფილიყავით სიბრძნის მეტყველების ფაკულტეტზე 1920-1922 წლებში მისი სტუდენტები.□ეს ერთი წინადადება თითქმის ნახევარსაუკუნოვან ისტორიულ მანძილს აერთიანებს. ამრიგად, 1976 წლის წერილში ჯავახიშვილზე ნათქვამი სიტყვები მხოლოდ საიუბილეო ეტიკეტის ფორმულა არ არის. მათ უკან დგას პირადი მოგონება – სტუდენტის ხსოვნა თავისი მასწავლებლის შესახებ. სალიების პასუხში კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი წინადადებაა:

□მოწიწებით და ღრმა პატივისცემით ვიხრით თავს მისი ხსოვნის წინაშე.□ამ სიტყვებით სრულდება მათი დამოკიდებულების გამოხატვა იმ ადამიანისადმი, რომლის იუბილეზე დასწრებასაც, სამწუხაროდ, ვერ ახერხებენ. სალიები პარიზიდან წერენ იმ მასწავლებელზე, რომლის ლექციებსაც თბილისის უნივერსიტეტში ახალგაზრდობაში ისმენდნენ. თითქმის ნახევარი საუკუნის შემდეგ კი იგივე ადამიანი მათ მეხსიერებაში კვლავ დაკავშირებულია უნივერსიტეტთან, საქართველოს ისტორიის მეცნიერულ შესწავლასთან და ეროვნულ მოღვაწეობასთან. ამიტომ ეს წერილი შეიძლება წავიკითხოთ არა მხოლოდ როგორც ყოფილი სტუდენტის მოკრძალებული პასუხი თავისი ყოფილი პროფესორის იუბილეზე, არამედ როგორც ემიგრანტი ქართველი მეცნიერის მიერ საკუთარი სამეცნიერო გზის ერთგვარი გახსენებაც. 1976 წლის 26 სექტემბერს პარიზში დაწერილი ეს წერილი საინტერესოა სწორედ იმ თვალსაზრისითაც, რომ იგი გვიჩვენებს – საქართველოს ფარგლებს გარეთ მცხოვრებ მეცნიერთათვის ივანე ჯავახიშვილის სახელი მხოლოდ წარსულის მოგონება არ ყოფილა. იგი კვლავ რჩებოდა იმ სამეცნიერო და ეროვნული სამყაროს ერთ-ერთ მთავარ ფიგურად, რომლისგანაც მათი თაობა ინტელექტუალურ საყრდენს იღებდა.

დასასრულ უნდა ითქვას: ჩვენ მიერ მიკვლეული წერილით წრე შეიკრა: არის საიუბილეო კომიტეტის მოწვევა და სალიების პასუხი, რომელიც სათანადო არქივში ბინას დაიდებს. და ბოლოს კიდევ ერთი რამ, ეს გამოუქვეყნებელი კორესპონდენცია კიდევ ერთხელ ადასტურებს – ასეთი წერილები, მიუხედავად საბჭოთა და ემიგრანტული საზოგადოების იდეოლოგიური გაყოფისა, ხშირად □ხიდის□ფუნქციის მატარებელი იყო. 1970-იან წლებში ასეთი მიმოწერა იოლი არ იყო, ამიტომ წერილი ასევე მიუთითებს გარკვეულ ნდობაზე, ან ოფიციალურ/ნახევრად ოფიციალურ არხებზე. საერთოდ, იგი საინტერესოა რამდენიმე მიმართულებით: ის არის საბჭოთა და ემიგრანტულ ქართულ სამეცნიერო წრეებს შორის დიალოგის კიდევ ერთი დოკუმენტი; აჩვენებს, როგორ გამოეხმაურა ემიგრაცია ჯავახიშვილის საიუბილეო თარიღს; ასევე ადასტურებს კონტაქტს პარიზის ქართველოლოგიურ ცენტრსა და საქართველოს აკადემიურ წრეებს შორის.

მართალია, ნინო და კალისტრატე სალიები ივ. ჯავახიშვილის იუბილეს ვერ დაესწრნენ, მაგრამ მათი სიტყვა თბილისში მივიდა და მათი პასუხი თავად იქცა ამ ეროვნული მოღვაწის ხსოვნის ნაწილად.

მამუკა შელეგია.

— ქართული ამბები —

ძიუდო

ლოზანის პირველი გრანდ სლემი საქართველომ 3 მედლითა და გუნდური მე-4 ადგილით დაასრულა, რაც უმწვრთნელოდ დარჩენილი ნაკრების წარმატებად უნდა ჩაითვალოს. საკითხავი ისაა, დაინიშნება თუ არა ვინმე ბაქოს მუნდიალამდე დარჩენილ ერთ თვეში უზბეკეთში გადაბარგებული **ლაშა გუჯეჯიანის** შემცვლელად?

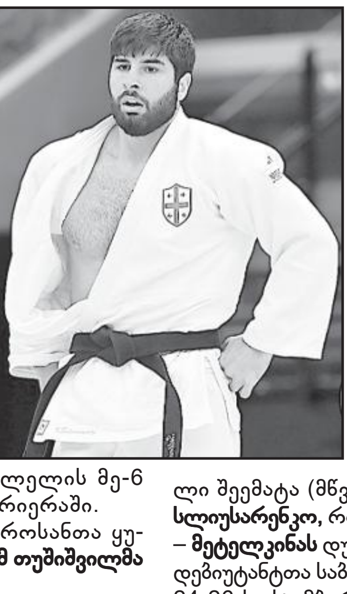

შვეიცარიულ ტატამზე მეორე ოქრო **ეთერ ლიპარტელიანის** შემდეგ **ილია სულამანიძემ** მოგვიტანა (100 კგ), რომელმაც 5 ბრძოლიდან 3 იპონით მოიგა, 1 ვაზარით და ფინალი ნიდერლანდელ კატარინასთან – იუკოთი. ეს ტყიბულელის მე-6 მსგავსი ტიტულია კარიერაში.

ბოლო დღეს ჯვაროსანთა ყულაბას ბრინჯაო **გურამ თუშიშვილმა** შემატა (მძიმე წონა).

ამერიკული ფეხბურთი

თბილისი. შავი ზღვის თასის მე-2 გათამაშება 5 ქვეყნის 6 გუნდის მონაწილეობით. ორგანიზატორი – საქართველოს ამერიკული ფეხბურთის ფედერაცია **(დავით ფალავანდიშვილი),** მხარდამჭერები – სპორტის სამინისტრო, დედაქალაქის მერია, სეოკი, საქართველოში აშშ-ის საელჩო და „სპორტი ყველასათვის“ ეროვნული ფედერაცია **(მაია აზარაშვილი)**. **ფინალი.** საქართველო – ბულგარეთი 27:19. ეს მასპინძელთა ზედიზედ მე-2 ტიტულია. ტურნირის საუკეთესო მოთამაშე – **ალექსანდრე ვარძელაშვილი** (საქართველო).

ფიგურული სრიალი

საქართველოს ნაკრებს **ზლატა კამალოვასა** და **დანიილ პანოვის** სახით რუსული სპორტული წყვილი შეემატა (მწვრთნელი – **პავლე სლიუსარენკო,** რომელიც **ბერულავა – მეტელკინას** დუეტს ავარჯიშებდა). დებიუტანტთა საბრძოლო ნათლობა 24-26 სექტემბერს ბათუმში დანიშნულ ახალგაზრდული გრან პრის ეტაპზე შედგება. ისინი იუნიორთა შორის შარშანდელი რუსეთის გრან პრის ბრინჯაოს პრიზიორები არიან, ქვეყნის უფროსთა ჩემპიონატში კი მე-6 მედილი დაიკავეს.

უშიშნი, ვითარცა უხორცონი

მას შემდეგ, რაც 3 დღის წინათ მანამდე არაფრით გამორჩეულმა პორტუგალიამ სარაგოსაში გამართული პირენეული დერბი მრისხანე ესპანეთს 95:89 მოუგო, საფიქრალი მოგვემატა – შევძლებდით კი ბოსტონ სელტიქსის ცენტრ ნემანია კეჩასთან და მისი მაგიით დამუხტულ პარტნიორებთან, მაგალითად – კარიერის „წყალტუბოში“ დამწყებ ნატურალიზებულ ამერიკელ ლეგიონერ უილიამსთან ღირსეულად გამკლავებას?

ჩვენი კოზირი სასტარტო ხუთეულის დიდოსტატობა და მასპინძლებთან ოთხივე წინა შეხვედრის მოგებით მიღწეული სტატისტიკური უპირატესობა გადამწყვეტი აღმოჩნდა, მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ პირველმა ტაიმმა, როცა ერთ ეპიზოდში 15-ქულიანი ჩამორჩენის ამოქაჩვა მოგვიწია, გვანერვიულა კიდეც. და მაინც – ჩვენ ისეთი ეროვნული ნაკრები გვყავს, მისი ფავორიტებსაც კი, და არა მხოლოდ ლუზიტანიელ მეტოქეებს, აქეთ რომ უნდა ეშინოდეთ, რაც აქამდე არაერთხელ დაუმტკიცებია. საზედნიეროდ, ასე ლოგიკურად მოხდა ამჯერადაც.

პორტუგალია – საქართველო 90:98

პირველი ტაიმი 42:41

საქართველო: შენგელია (შეუცვლელად ითამაშა 40 წუთი!) – 26, მამუკელაშვილი – 22, ანდრონიკაშვილი – 20(!), რიდი – 13, ბითაძე – 11, სანაძე – 6 ქულა. კიდევ უფრო მრავლისმთქმელია აგვისტოს ფანჯრის ორივე საკვალიფიკაციო მატჩის ჯამური ინდივიდუალური მონაგარი, რაც თვალნათლივ მოწმობს ჩვენი გუნდის ლიდერთა ამოუწურავ შესაძლებლობებს:

შენგელია – 50(!), მამუკელაშვილი – 39, ბითაძე – 34, ანდრონიკაშვილი – 29, რიდი – 25, სანაძე – 12, მერკვილაძე – 6, ტურძილაძე – 2, ოჩხიკიძე – 2 ქულა. აღარაფერს ვამბობთ ბიჭების მიერ შესრულებულ უამრავ მოხსნებზე, ასისტებზე, ჩაჭრებზე, დაფარებებსა თუ სამქულიანებისა და საჯარიმოების საკმაოდ მაღალი პროცენტით ტყორცნებზე, თუნდაც პორტუს გარეუბანში წაღმა დატრიალებული ჩარხის დროს: და ეს მაშინ, როცა მრავალი ვარსკვლავი შვებულებით ტკბება და მუნდიალის შესარჩევი რაუნდის შეხვედრებში სამშობლოსათვის ოფლისღვრის ნაცვლად ახალი სეზონისთვის პრესტიჟულ კურორტებზე ნებივრობს. რას ვიზამთ – ეს მათი უფლებაა და პატრიოტიზმს ყველას ვერ მოვთხოვთ.

საბერძნეთი – ესპანეთი 108:106 (დამატებით დროში. ეს სტუმართა ზედიზედ მე-3 წაგებაა), **მონტენეგრო – უკრაინა 89:98.**

სატურნირო მდგომარეობა. უკრაინა – 6, ესპანეთი, საქართველო 5-5, პორტუგალია, საბერძნეთი, მონტენეგრო – 4-4 გამარჯვება.

ალექსანდრ ჯიკიჩის შეგირდთა კალენდარს რაც შეეხება, ნოემბერში ვეწვევით ელადას და მივიღებთ პორტუგალიას, ხოლო 26 თებერვალს მონტენეგროში ვიზიტის შემდეგ 1 მარტს საკვალიფიკაციო ტურნირს შინ საბერძნეთთან დასკვნითი აკორდით დავხურავთ. ასე რომ, ახლოა კატარამდე!

ვის სურს მილიონერობიდან — ჩემპიონთა ლიგამდე: „საბაჰის“ და დამბრაუსკასის საოცარი ისტორია

აზერბაიჯანის ჩემპიონი „საბაჰი“ მიმდინარე სეზონის მთავარი აღმოჩენა და სენსაციის შემოქმედია. 9 წლის გუნდი, რომელიც ჩემპიონთა ლიგაზე გავიდა. როგორია „საბაჰის“ და მისი მთავარი მწვრთნელის, ლიეტუველი **ვალდას დამბრაუსკასის** ისტორია? მართლაც დაუჯერებელი, მაგრამ რეალური.

2000 წელს ვალდას დამბრაუსკასი ახალგაზრდა კაცი იყო, სულ რაღაც 23 წლის, რომელსაც მცირე ფინანსური რესურსები ჰქონდა, მაგრამ თავში ათასი იდეა უტრიალებდა, რომელთაგან ერთ-ერთი განსაკუთრებით აქტუალური იყო: მწვრთნელობისთვის გზის პოვნა. რთულია, თუ კონკურენტუნარიანი წარსული არ გაქვს და ფული გჭირდება, ამიტომ ის რისკზე წავიდა და მშობლიურ ლიეტუვაში, „ვის უნდა მილიონერი გახდეს“ გადაცემაში მიიღო მონაწილეობა.

ვალდასმა 1 500 დოლარამდე მოიგო და რაც შეიძლება გონივრულად ინვესტიცია საკუთარ თავში ჩადო: მეუღლესთან ერთად ინგლისში გადავიდა საცხოვრებლად და ლონდონის აკადემიებში დაიწყო სწავლა, სანამ ისეთ კლუბებს შეუერთდებოდა, როგორიცაა „ბრენტფორდი“, „ფულჰემი“ და „მანჩესტერ იუნაიტედი“, რომლის აკადემიებშიც ის სწავლობდა. საბოლოოდ, მწვრთნელობა ინგლისის მეცხრე დივიზიონში დაიწყო. ოც წელზე ნაკლებ დროში, ინგლისში, ლიეტუვაში, ლატვიაში, სლოვენიაში, ბულგარეთში, ხორვატეთში, საბერძნეთში, კვიპროსსა და უნგრეთში გამოცდილების მიღებისა და მუშაობის შემდეგ, მან თავისი თავი აზერბაიჯანში იპოვა. სადაც გასულ წელს პირველივე ცდაზე ისტორიული ჩემპიონობა მოაპოვებინა „საბაჰს“ და ზედ თასიც დაუმატა. დუბლი გუნდისთვის, რომელიც მხოლოდ 2017 წელს შეიქმნა და თანაც, „ყარაბაღის“ დომინაციის დასრულება, უკვე დიდი შედეგია.

„საბაჰმა“ ისტორიული გამარჯვება „ჰაპოელთან“ ბაქოში კი მოიპოვა, მაგრამ ბაქოს გუნდი არ არის, არამედ, 20 კმ-ში, მასაზირში დაარსდა. მასაზირის მოსახლეობა 18 000 ადამიანია და ამჟამად ერთ-ერთი ყველაზე პატარა ქალაქია, რომელსაც ოდესმე ჩემპიონთა ლიგაზე მიუღია მონაწილეობა. რეკორდი ჯერ კიდევ „ჰოფენჰაიმს“ ეკუთვნის, იმის გათვალისწინებით, რომ ზინსჰეიმში მხოლოდ 3 000 ადამიანი ცხოვრობს.

კლუბის გერბზე ზედა ნაწილში ამომავალი მზეა გამოსახული, ქვედა ნაწილში კი ბუ. ეს დღე-ღამის უწყვეტობასა და გაუმჯობესების დაუოკებელ სურვილს განასახიერებს.

გუნდის წარმატებაში მნიშვნელოვანი როლი აქვს იტალიელ **ვალერიო ზუდას,** რომელიც „საბაჰის“ დაცვის ხაზის სპეციალისტია. ის სხვადასხვა ქვეყნებში მუშაობის შემდეგ, დამბრაუსკასმა მიიწვია „საბაჰში“ სამუშაოდ და ეს გაერთიანება ძალიან წარმატებული გამოდგა.

„საბაჰმა“ ყველაფერი წარმოუდგენლად სწრაფად გააკეთა, – ათ წელზე ნაკლები დრო დასჭირდა ყველაზე ძლიერ ტურნირში მოსახვედრად, რაც ასევე რეკორდია – ჩემპიონთა ლიგაზე არასოდეს უთამაშია გუნდს, რომელიც მხოლოდ 9 წლის ისტორიას ითვლის. საინტერესოა, რომ 2017-2018 წლების სეზონში, „საბაჰის“ არსებობის ისტორიის პირველ წელს, გუნდი მეორე დივიზიონში მეხუთე ადგილზე გავიდა და თითქოს, კიდევ იქ უნდა ეცადა ბედი, მაგრამ სატურნირო ცხრილში მასზე წინ გასულმა გუნდებმა ლიცენზია ვერ მიიღეს. შედეგად, „საბაჰს“ ერგო ადგილი მოწინავე დივიზიონში და მას შემდეგ, ეტაპობრივად განვითარდა, ბოლოს კი ჩემპიონთა ლიგამდე მივიდა.

„საბაჰი“ აქამდეც თამაშობდა ევროთასებზე, ორჯერ კონფერენს ლიგასა და ევროპა ლიგაზე, მაგრამ ვერცერთხელ მოახერხა ჯგუფამდე ან ფაზის ეტაპამდე მისვლა. სამაგიეროდ, ახლა, ჩემპიონთა ლიგაზე ერთმანეთის მიყოლებით აჯობა უელსურ „ნიუ საინტსს“, ფინურ „კუპსს“, დანიურ „ორჰუსსა“ და „ჰაპოელ ბეერ შევას“. „საბაჰს“ აზერბაიჯანის ჩემპიონატი ერთხელ აქვს მოგებული (2026), ხოლო თასი ორჯერ (2025, 2026).

ბოლოს, ისიც ვთქვათ, რომ 2022-2024 წლებში „საბაჰის“ რიგებში გამოდიოდა **დავით ვოლკოვი,** რომელმაც 63 შეხვედრაში 16 გოლი გაიტანა.

და დარბაზმა იქუხა... ნახევარი საუკუნის წინათ

სპორტული ტანვარჯიშის მსოფლიო მატიანე მრავალი გამოჩენილი ქალის თუ მამაკაცის სახელს ინახავს, რომელთა შორის რუმინელ ნადია კომანეჩის სრულიად განსხვავებული ადგილი უკავია. ეს, უწინარესად, უნიკალური ილეთის გამო, რომელსაც მისივე სახელი ეწოდა, მეორეც – ძალზე დრამატული ბედის გამო.

...როცა ტანმოვარჯიშე გოგონამ გამოსვლა დაასრულა და შუქტაბლოზე მისი შეფასება დაიწერა, გაოგნებული მაყურებელი დარბაზში ერთიანად გაყუჩდა. მსგავსი რამ ტანვარჯიშის ისტორიას მანამდე არ ახსოვდა. დაფაზე „1.00“ ეწერა! სინამდვილეში კი უმაღლესი შეფასება „10.0“ ქულა იყო!.. და დარბაზმა იქუხა!

ეს ტანმოვარჯიშე მოზარდი, 14 წლის რუმინელი **ნადია კომანეჩი** იყო, გოგონა, რომელმაც ტანვარჯიშის წესები შეცვალა. მონრეალის ოლიმპიურ თამაშებზე ნაირსიმაღლის ორძელზე ვარჯიშის დროს მან წარმოუდგენელი რამ შეძლო: პირველად ისტორიაში 10-ქულიანი შეფასება მიიღო!

მსოფლიო სპორტის ამ უმნიშვნელოვანეს ფორუმზე მომხიბლავმა გოგონამ შვიდი(!) 10-ქულიანი შეფასება მიიღო და შინ სამი ოქროს მედლით დაბრუნდა. თუმცა იქ, ტრიუმფით ტკბობის ნაცვლად, უცბად ნამდვილ ჯოჯოხეთში ამოყო თავი...

დიქტატორ ჩაუშესკუს მმართველობის ხანა იყო და სპეცსამსახურებმა მასზე გამუდმებული კონტროლი დააწესეს – მას უთვალთვალებდნენ, ტელეფონს უსმენდნენ, ყველა შეჯიბრზე უშიშროების თანამშრომლები დასდევდნენ... ერთ მშვენიერ დღეს კი ეს გაუსაძლისი ყოფა სრულ კოშმარად გადაიქცა: მას თვალი დაადგა ჩაუშესკუს ვაჟიშვილმა, გარყვნილებით ტრანსილვანიელი დრაკულასავით „სახელმოხვეჭილმა“ „დიქტატოროვიჩმა“ **ნიკი ჩაუშესკუმ,** რომელიც ქალებს ისე იცვლიდა, როგორც ჭირვეული ბავშვი სათამაშოებს. ამ ჯერზე მან თვალი სიმპათიურ კომანეჩის დაადგა და ბრძანა – ეს გოგო ჩემთვის მინდაო! მორჩა და გათავდა!

საბრალო ქალიშვილმა მას უარი ვერ უთხრა და მისი ცხოვრება ძლევამოსილი „პრინცის“ უუფლებო ხარჭის უსიხარულო ყოფად გადაიქცა. ბოლოს, უკვე სამშვიდობოს გასული ნადია კომანეჩი იხსენებდა, რომ ამ ჯოჯოხეთში ყოფნის დროს იგი თვითმკვლელობაზე ფიქრობდა, მაგრამ ცოლქმარ ჩაუშესკუს დახვრეტამდე შვიდი თვით ადრე მან კომუნისტური რუმინეთიდან გაქცევა მოახერხა უდიდესი ძალისხმევის ფასად – გავეშებული მასაზღვრეებით სავსე ტყეებისა და დაბრკოლებების გავლით...

ევროპიდან იგი ამერიკის შეერთებულ შტატებში მოხვდა და თითქოს მის ტანჯვას ბოლო უნდა მოღებოდა, მაგრამ ბედუკუღმართობამ კიდევ ერთი მძიმე დარტყმა არგუნა: მამაკაცი, რომელიც მას რუმინეთიდან გამოპარვაში დაეხმარა, თაღლითი გამოდგა, რომელმაც მის მიერ საგაზეთო თუ ტელეინტერვიუებში, აგრეთვე ფოტოსესიებში მიღებული ჰონორარები და საქველმოქმედო ფონდებიდან მიღებული დახმარებები მიისაკუთრა და მას ახლა უკვე ფინანსური ზედამხედველობა დაუწესა!

თუმცა, ნადია კომანეჩიმ აქაც ხასიათის სიმტკიცე გამოიჩინა, აფერისტს თავი მაინც დააღწია, იპოვა თავისი სიყვარული და ამერიკელ ოლიმპიელ **ბარტ კონორთან** ტკბილი ოჯახიც შექმნა. მან აშშ-ს მოქალაქეობა მიიღო, დააფუძნა სატანვარჯიშო აკადემია და საქმიანი მოღვაწეობაც წამოიწყო.

სადღეისოდ, იგი წარმატებული ბიზნეს-ლედია, რომლის ქონება ათ მილიონ დოლარს აღემატება და თავსაც ბედნიერად გრძნობს ქმარ-შვილთან ერთად.

ვიტიროთ თუ ვიცინოთ?!

კაია კალასი ურსულა ფონ დერ ლაიენის ზედამხედველობის ქვეშ მოექცევა

გერმანიამ და საფრანგეთმა ევროკავშირის საგარეო პოლიტიკის რეფორმირების ფარგლებში ერთობლივი გეგმა შეიმუშავეს, რომლის მიხედვითაც, ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი კაია კალასი ევროკომისიის პრეზიდენტის ურსულა ფონ დერ ლაიენის პირდაპირი ზედამხედველობის ქვეშ მოექცევა, – ინფორმაციას ამის შესახებ □ევრონიუსი□ავრცელებს.

მედიის ცნობით, გეგმა ირლანდიის ქალაქ ვიკლოუში, ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების არაფორმალურ შეხვედრაზე განიხილება. შეხვედრას თავად კალასი უხელმძღვანელებს.

□ევრონიუსი□წერს, რომ **საფრანგეთ-გერმანიის ინიციატივა მიზნად ისახავს ევროკავშირის საგარეო საქმიანობის ერთ-ერთი ყველაზე ხანგრძლივი პრობლემის, ინსტიტუციური არათანმიმდევრულობის მოგვარებას. ლისაბონის ხელშეკრულებით განსაზღვრული წესების მიხედვით, ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი ევროპის საგარეო ქმედებათა სამსახურს (EEAS) ხელმძღვანელობს და ევროკავშირის 27 წევრი სახელმწიფოს სახელით საგარეო პოლიტიკას შეიმუშავებს, კოორდინაციას უწევს და ახორციელებს. კალასი ამავდროულად ევროკომისიის ერთ-ერთი ვიცე-პრეზიდენტიც არის. თუმცა საერთაშორისო პოლიტიკის დღის წესრიგზე გავლენის მქონე ისეთი მნიშვნელოვანი სფეროები, როგორებიცაა ვაჭრობა, ენერგეტიკა, კლიმატი და მიგრაცია ძირითადად ევროკომისიის კომპეტენციაში შედის. შედეგად, ევროპის საგარეო ქმედებათა სამსახურს (EEAS) მოლაპარაკებებში მნიშვნელოვანი გავლენის მოსაპოვებლად საჭირო ბერკეტები შეზღუდული აქვს. გაფართოებაც მთლიანად ევროკომისიის კომპეტენციაშია.**

□ევრონიუსი□აღნიშნავს, რომ **ამგვარმა უფლებამოსილებების განაწილებამ ურსულა ფონ დერ ლაიენს საგარეო პოლიტიკის მიმართულებით საკუთარი როლის მნიშვნელოვნად გაფართოების შესაძლებლობა მისცა. გამოცემის ცნობით, ფონ დერ ლაიენის გაზრდილმა გავლენამ ევროკავშირის წევრი ქვეყნების დედაქალაქებში კითხვები გააჩინა და მას პერიოდულად აკრიტიკებდნენ □უფლებამოსილების გადამეტებისა□და □ძალაუფლების ხელში ჩაგდების□გამო, მიუხედავად იმისა, რომ, მედიის ცნობით, ევროკავშირის ლიდერები ხშირად თავად მოუწოდებდნენ მას, გლობალური კრიზისების დროს წამყვანი როლი აეღო.**

საფრანგეთ-გერმანიის გეგმა ითვალისწინებს, რომ **კალასს უშუალო როლი ექნება ევროკომისიის გენერალური დირექტორატების მიერ მართული საგარეო მიმართულებების კოორდინაციაში. მათ შორისაა განვითარების დახმარება, ჰუმანიტარული დახმარება, თავდაცვის ინდუსტრია და მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობები, რომლებიც ორ გენერალურ დირექტორატს შორისაა განაწილებული. ასევე, შესაძლოა, განხილული იყოს ვაჭრობის საკითხი, რომელიც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი მიმართულებაა.**

რეფორმის განსახორციელებლად საჭირო იქნება 2010 წლის გადაწყვეტილების შეცვლა, რომლითაც ევროპის საგარეო ქმედებათა სამსახური (EEAS) შეიქმნა, და არა □ ლისაბონის ხელშეკრულების შესწორება. ამისთვის ყველა წევრი სახელმწიფოს ერთსულოვანი თანხმობა იქნება საჭირო.

ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის «სასწაულმოქმედი ქართული ხატი»

4 სექტემბერს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია დღესასწაულობს ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის ხატის „ქართული“ ხსენებას.

...როდესაც ღვთისმშობლის ხატებს ვუმზერთ გული მოწყალებითა და მადლიერებით გვევსება. გამოსახულებაში ნათლად მოჩანს უფლის ადამიანებისადმი უსაზღვრო სიყვარული!

ქართული სასწაულმოქმედი ხატის ზუსტი ასლი დაბრძანებულია მოსკოვის მღვდელმთავარ ალექსი მიტროპოლიტის მონასტერში. ...1622 წელს სპარსელებმა ჩვენგან მრავალი სიწმინდე გაიტაცა, მათ შორის იყო ხატი „ქართული“.

ლაზარევმა იყიდა ღვთისმშობლის ხატი, თურმე ამ დროს, ლიტკინს ეუწყა და ებრძანა, რომ ირანში ნაყიდი ხატი შეეწირა არხანგელსკის ეპარქიისათვის, სადაც ის ამჟამად იმყოფება!

აი, რა წერია 1689 წელს დათარიღებულ სიგელში: „ქართული ხატის შემწეობით ყოვლადწმიდა ღვთისმშობელი უწინ და ახლაც, მრავალ სასწაულს და კურნებას აღუსრულებს ყველას, ვინც მას სარწმუნოებით მიმართავს“.

გიული ლიპარტია

დედამიწაზე წელიწადის ორი ახალი დრო გაჩნდა

ბრიტანელმა მეცნიერებმა ლონდონის ეკონომიკის სკოლიდან და იორკის უნივერსიტეტიდან დაადგინეს, რომ დედამიწაზე წელიწადის ორი ახალი დრო გაჩნდა.

მათი მონაცემებით, ადამიანმა დედამიწის ბუნებრივი რითმები კარდინალურად შეცვალა, რამაც ორი ახალი პერიოდი - ბურუსის და ნაგვის სეზონები შექმნა. პირველი ყოველწლიურად დგება სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში, როდესაც ინდონეზიასა და მალაიზიაში ტორფნარს, ინდოეთში კი მოსავლის ნარჩენებს წვავენ.

ნაგვის სეზონი დეკემბრიდან მარტის ჩათვლით ბალიზე ფიქსირდება, როდესაც მუსონური ქარები და ოკეანეს დინებები პლაჟებზე ტონობით პლასტიკს რიყავენ. წელს ამ 3 თვის განმავლობაში სანაპიროზე 3 ათასზე მეტი ტონა ნაგავი შეაგროვეს. ანალოგიური შემთხვევები ფიქსირდება ფილიპინებზე, ტაილანდსა და აშშ-ში. მეცნიერები ასევე ამტკიცებენ, რომ ტრადიციული წელიწადის დროები თანდათანობით ქრება. მაგალითად, ალპებში ზამთარი მოკლდება და თოვლი სულ უფრო იშვიათად მოდის. გარდა ამისა, სეზონებს სულ უფრო ხშირად თან ახლავს ექსტრემალური ამინდის მოვლენები.

კვლევის ავტორებმა შემოიღეს ტერმინი □არითმიული□წელიწადის დროები, როდესაც სეზონებისთვის დამახასიათებელი მოვლენების დრო იცვლება (მაგალითად, ფრინველების მიგრაცია, ყვავილობის დაწყება ან ფოთლების ცვენა). ასეთი ცვლილებები არღვევს ეკოსისტემებს, საფრთხეს უქმნის მილიონობით ადამიანის ჯანმრთელობას და ეკონომიკურ ზიანს იწვევს.

საბაჟო საზღვარზე საიუველირო ნაკეთობების შემოტანა აღკვეთეს!

საბაჟო საზღვარზე განსაკუთრებით დიდი ოდენობით საქონლის გადაადგილების წესის დარღვევის ფაქტზე ერთი პირი დააკავეს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ საქართველოს მოქალაქემ, საბაჟო-გამშვები პუნქტი □სარფის□გავლით, მის მართვაში არსებული ავტომობილის სალონში მოწყობილი სპეციალური სამალავების გამოყენებით, მალულად შემოიტანა 1851 გრამი ოქროს საიუველირო ნაკეთობა. ამოღებული ძვირფასეულობის საბაჟო ღირებულება 411 962 ლარს შეადგენს. ჩადენილი დანაშაული სასჯელის სახით 5-დან 7 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

უცხო ქვეყნის 93 მოქალაქე საქართველოდან გააძევეს

შსს-ს ინფორმაციით, მიგრაციის დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული კომპლექსური ღონისძიებების შედეგად, ქვეყნიდან გაძევებულ იქნა: **ინდოეთის, იორდანიის, რუსეთის, კუბის, თურქმენეთის, აზერბაიჯანის, ერაყის, თურქეთის, კამერუნის, ნიგერიის, ბანგლადეშის, ბენინის, ეთიოპიის, ეგვიპტის, იამაიკის, სუდანის, ალჟირის და სხვა სახელმწიფოების □ ჯამში ჯამში 93 მოქალაქე.**

მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, გაძევებულ პირებს ქვეყანაში შემოსვლის აკრძალვა დაუწესდათ.

დაკარგული გოგონა მყინვართან მკვდარი იპოვეს

სვანეთში დაკარგული 20 წლის ტურისტი გოგონას ცხედარი ჭალაადის მყინვარის მიმდებარედ გარდაცვლილი იპოვეს. დაკარგული გოგონას ძებნის ოპერაციაში სამაშველო სამსახურის წარმომადგენლები ინტენსიურად იყვნენ ჩართული.

ახალგაზრდა გოგოს კვალი ბოლოს ჭალაადის მყინვართან ფიქსირდებოდა, სადაც მის მიერ დაქირავებული ავტომობილი იპოვეს.

თაიმს-სქვერზე ბანკის ვიცე-პრეზიდენტი მოკლეს

ნიუ-იორკში ორი დანით შეიარაღებული ქალი თაიმს-სქვერზე გამვლელებს დაესხა თავს. თავდასხმის შედეგად დაიღუპა BANK OF AMERICA-ს ვიცე-პრეზიდენტი ერინ პიაჩენტი.

პოლიციის კომისრის თქმით, მკვლელობაში ეჭვმიტანილი 49 წლის პამელა სისნეროსია. თავდაპირველად ის 68 წლის როდ-აილენდელ ტურისტს მიუახლოვდა, რომელიც მეუღლესთან ერთად გადასასვლელთან იდგა და დანა მუცელში ჩაარტყა. დაზარალებული საავადმყოფოში გადაიყვანეს, მისი მდგომარეობა სტაბილურია. ამის შემდეგ სისნეროსი ანალოგიურად დაესხა თავს პიაჩენტის და მასაც დანა მუცლის არეში ჩაარტყა. პიაჩენტი მოგვიანებით საავადმყოფოში გარდაიცვალა.

თავდასხმის მოწმეებმა პოლიციელებს დაუძახეს, რომლებმაც სისნეროსი ალყაში მოაქციეს და იარაღის დაყრა მოსთხოვეს. ქალმა უპასუხა, რომ □ურჩევნია ორივე მოკლას□და პოლიციელებისკენ გაემართა. მათ ცეცხლი გახსნეს და სისნეროსი დაჭრეს. ის საავადმყოფოში გადაიყვანეს, სადაც გარდაიცვალა. ერინ პიაჩენტის ბანკში ბიზნესის შერჩევისა და კონფლიქტების მოგვარების ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობა ეკავა. სისნეროსის თავდასხმის მოტივები უცნობია. პოლიციის კომისრის განცხადებით, თავდამსხმელი წარსულში პასუხისმგებლობაში მიცემული არ ყოფილა, თუმცა დეპარტამენტის მასალებში დაფიქსირებულია 2018 და 2019 წლების ორი ეპიზოდი, რომლებიც ფსიქიკურ აშლილობას უკავშირდება.

სომხეთში ყოფილი ფინანსთა მინისტრი დააკავეს

სომხეთში ყოფილი ფინანსთა მინისტრი გაგიკ ხაჩატრიანი პირველ სექტემბერს ქრთამის აღებისა და ფულის გათეთრების ბრალდებით დააკავეს. ის სასამართლოში საკაცით გადაიყვანეს წინასწარი პატიმრობის შუამდგომლობის განხილვაზე. მოგვიანებით გავრცელდა მისი სასამართლოში გადაყვანის კადრები. ანტიკორუფციული სასამართლოს მოსამართლემ არამ გრიგორიანმა მას ორთვიანი პატიმრობა შეუფარდა.

დაპატიმრების შესახებ შუამდგომლობა გამთენიისას დაკმაყოფილდა და მოსმენა მთელი ღამის განმავლობაში გაგრძელდა. გაგიკ ხაჩატრიანი 2008-2014 წლებში სომხეთის სახელმწიფო შემოსავლების კომიტეტის თავმჯდომარედ მუშაობდა, 2014 წელს კი სომხეთის ფინანსთა მინისტრად დაინიშნა. სომხეთის საგამოძიებო კომიტეტში განაცხადეს, რომ განსაკუთრებით დიდი მასშტაბით ქრთამის აღებისა და განსაკუთრებით დიდი მასშტაბით ფულის გათეთრების ფაქტებზე დაწყებული სისხლის სამართლის საქმის ფარგლებში, სომხეთის რესპუბლიკის სახელმწიფო შემოსავლების კომიტეტის ყოფილი თავმჯდომარის გ.ხ.-ს და მისი შვილის ბინებში, ასევე მათთან აფილირებული დაახლოებით 21 კომპანიის ოფისებსა და ფილიალებში ჩატარდა სასწრაფო საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებები.

საერთაშორისო ტურისტულმა გამოცემამ საქართველო საუკეთესოდ აღიარა...

პოპულარულმა საერთაშორისო ტურისტულმა გამოცემამ Wanderlust Magazine სექტემბერში სამოგზაუროდ 20 საუკეთესო მიმართულება გამოავლინა, რომელთა შორის საქართველოცაა.

ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ინფორმაციით, საქართველო სექტემბრის ტოპ-20 მიმართულების სიაში ისეთ წამყვან ტურისტულ ქვეყნებთან ერთადაა, როგორებიცაა იაპონია, კანადა, არგენტინა, პორტუგალია, ჩინეთი, გერმანია და ა.შ.

გამოცემის ოფიციალურ Instagram გვერდზე გამოქვეყნებულ პოსტში Wanderlust ц i onlain მომხმარებელს, სხვადასხვა მიმართულებებთან ერთად, საქართველოში მოგზაურობას ურჩევს და მიუთითებს საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ოფიციალურ გვერდს „georgia.travel, სადაც საქართველოში მოგზაურობის მსურველები შეძლებენ, მიიღონ ამომწურავი ინფორმაცია ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის შესახებ.

ჟურნალის შეფასებით, სექტემბერი იდეალური დროა ახალი შთაბეჭდილებებისა და მრავალფეროვანი თავგადასავლების მაძიებელთათვის.

19-26 სექტემბერს თელავში მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალი გაიმართება

კულტურის სამინისტროს ინფორმაციით, თელავის ვაჟა-ფშაველას სახელობის სახელმწიფო პროფესიული თეატრში მსმენელის წინაშე წარდგებიან ფესტივალის დამაარსებელი, გამოჩენილი პიანისტი **ელისო ვირსალაძე,** ასევე, **ვერიკო ჭუმბურიძე** (ვიოლინო), **დავით ხრიკული** (ფორტეპიანო), საქართველოს სახელმწიფო საგუნდო კაპელა, მთავარი ქორმაისტერი **არჩილ უშვერიძე,** თბილისის სახელმწიფო კამერული ორკესტრი „საქართველოს სინფონიეტა“, გია ყანჩელის სახელობის თბილისის ახალგაზრდული ორკესტრი და მოწვეული უცხოელი მუსიკოსები, დირიჟორი **არიელ ცუკერმანი** და თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტები.

ფესტივალის ფარგლებში, თელავის ნიკო სულხანიშვილის სახელობის სამუსიკო სასწავლებელში, სამუსიკო სკოლების მოსწავლეებისა და სტუდენტებისათვის გაიმართება მასტერკლასები. ჩატარდება „საუბრები მუსიკაზე“, რომელსაც თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის ისტორიის მუზეუმის დირექტორი **მარინა ჩიხლაძე** გაუძღვება.

გაიმართება მხატვარ **ანა კალატოზიშვილის** გამოფენა, შეხვედრა რეჟისორ **ლევან გაბრიაძესთან** და მისი ფილმის „ჰარი-ჰარალე დედაო!“ ჩვენება, აგრეთვე, წარმოდგენილი იქნება **მერაბ კოკოჩაშვილის** ფილმი „ივანე ჯავახიშვილი“, **ლანა ღოღობერიძის** ფილმი „დედაშვილი „ან ღამე არ არის არასოდეს ბოლომდე ბნელი“ და ნ. დუმბაძის სახელობის მოზარდ მაყურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრის სპექტაკლი „ბლეზი“.

ფესტივალი სსიპ კლასიკური მუსიკის დაცვის, განვითარებისა და პოპულარიზაციის ცენტრის ორგანიზებით იმართება.

ახალციხეს ახალი სკვერი და სპორტული მოედანი შეემატა

ახალციხეში, თაყაიშვილისა და მიმდებარე ქუჩების მცხოვრებლებს უკვე შეუძლიათ ახალი სკვერითა და თანამედროვე სტანდარტებზე გათვლილი სპორტული მოედნით სარგებლობა.

დასრულებული პროექტი ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერმა ვარლამ წიკლაურმა, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო რწმუნებულთან იოსებ ალიბეგაშვილთან და საკრებულოს თავმჯდომარე საბა კბილაშვილთან ერთად დაათვალიერა და ახალგაზრდებს საჩუქრად სპორტული ინვენტარი გადასცა. პროექტის ფარგლებში საბავშვო გასართობი ატრაქციონები და სპორტული ინფრასტრუქტურა მოეწყო. სამუშაოები სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 329 400 ლარით დაფინანსდა. ახალგაზრდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობის მიზნით, ახალციხის მუნიციპალიტეტში სპორტული მოედნებისა და სკვერების მოწყობა მომავალშიც აქტიურად გაგრძელდება.

ეროვნული გალერეა თემო ჯავახის ნამუშევრებს უმასპინძლებს

4 სექტემბერს,18:00 საათზე, დიმიტრი შევარდნაძის სახელობის ეროვნულ გალერეაში თემო ჯავახის პერსონალური გამოფენა „ბონის თამაშები“ გაიხსნება, რომელიც მხატვრის 75 წლის საიუბილეო თარიღს ეძღვნება და ერთ თვეს გასტანს..

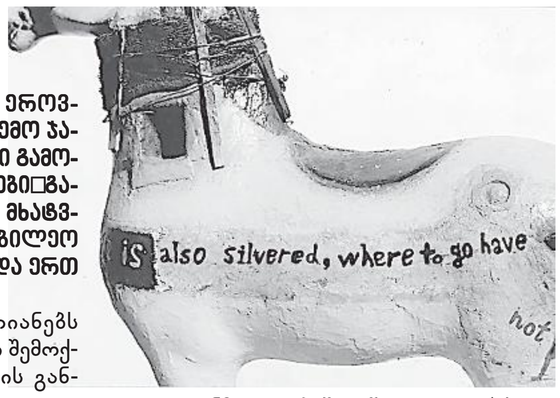

გამოფენა აერთიანებს მხატვრის 48-წლიანი შემოქმედებითი ცხოვრების განმავლობაში სხვადასხვა მედიუმში შექმნილ ნამუშევრებს.

გამოფენის კონცეფცია ეფუძნება ადამიანის თანდაყოლილ სწრაფვას, შეიმეცნოს და გამოიკვლიოს გარემომცველი სამყარო. ეს პროცესი ბავშვობიდან იწყება, სიცოცხლის განმავლობაში უწყვეტად გრძელდება და აყალიბებს აღქმის, ემოციისა და გამოცდილების მრავალშრიან სისტემას. სწორედ ასეთი შემეცნების დინამიკას იკვლევს თემო ჯავახი, რასაც გონების თამაშის მეტაფორით წარმოაჩენს.

ღიმილი...

შეუძლებელი არაფერია, მით უფრო, როცა კაცი ტყუის.

* * *

თაფლის ამოღებისას მეფუტკრე სახეზე ბადეს იმიტომ იფარებს, რომ ფუტკრებმა მერე არ იცნონ...

* * *

– ქალბატონო, თქვენი ქმარი შინაა?
– არა, მაღაზიაში წავიდა.
– მალე მოვა?
– ზუსტად ვერ გეტყვით, იმიტომ რომ ეს სამი თვის წინ მოხდა, მაგრამ წუთი-წუთზე ველოდები!

* * *

არაფერი იზიდავს ქალს ისე ძლიერად, როგორც კარგი მანერების მქონე ცუდი მამაკაცი...

* * *

ძალიან ძნელია, თითქმის აუტანელიაც კი, ცხოვრება უქალოდ! ისეთივე ძნელი და აუტანელი, როგორც მასთან ერთად!

* * *

ისე, ბებიაჩემი იტყოდა ხოლმე:
– ქმარი ძვალივითაა – ჭამით ვერ შეჭამ, გადასაგდებად კი გენანება! სამაგიეროდ მისი გამოღრღნა კი მთელი სიცოცხლის განმავლობაში შეიძლება!

* * *

ცოლის იღბლიანად შერთვა მამაკაცისთვის იგივეა, რაც შხამიანი გველების ტომარაში ხელის ჩაყოფა და გველხოკერას ამოყვანა...

* * *

ყველაზე ნაღდი ტიპი ის არის, ვისაც იუმორის გრძნობა აქვს, ვინაიდან ეს კაცის ერთადერთი თვისებაა, რომლის გაყალბება შეუძლებელია.

საქართველო რესპუბლიკა

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმობეჭდილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა N6

uac(უაკ)070.4(479.22)
С–323

2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ორშაბათს, 7 სექტემბერს